औरंगाबाद, नागपूर, पुणे, अमरावती, लातूर, सोलापूर, कोल्हापूर, नाशिक, मुंबई, जळगांव, रत्नागीरी, ठाणे, पालघर, नंदुरबार, नांदेड, चंद्रपूर, गडचिरोली, अहमदनगर, सातारा या विभागातून एकाच वेळी प्रकाशीत होणारे वृत्तपत्र

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..

नौकरी एक्सप्रेस

Marathi-Weekly

RNI.No.MAH/MAR2010/34125

छत्रपती संभाजीनगर
पाने : ८
किंमत : १५.००
वर्ष : १६ वे
अंक : १६ वा
रविवार -०७ ते १३ डिसेंबर २०२५

E-mail:naukriexpress.impact@gmail.com

E-Paper : http://naukriexpress.co.in

Post Regd.No. G 2/RNP/AGD-415/2024-26

किंमत १५/-

बाळापूरच्या जि.प. शाळेचे विद्यार्थी बनले 'जिल्हा चॅम्पियन'; ISRO च्या निवड चाचणीत ५ जणांची यशस्वी निवड

तरुणांना आधुनिक रिटेल सेक्टरमध्ये रोजगार मिळविण्याची संधी

देशभरातील युवक-युवतींसाठी टेरिटोरियल आर्मीमध्ये मोठी भरती

सविस्तर वृत्त पान ८ वर पहा..

जम्मू आणि काश्मीर गृह विभागाने पोलीस उपनिरीक्षक (सब-इन्स्पेक्टर) पदासाठी नवीन भरती

रिक्षाचालकाची मुलगी कीर्तीची कमाल!

महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचा प्रश्न गंभीर

१० हजार विद्यार्थ्यांची जर्मनीत नोकरीची संधी हुकली

सविस्तर वृत्त पान ७ वर पहा..

नागरी आणि नगरपालिका निवडणूक निकाल आणि MPSC गट 'ब' पूर्व परीक्षा यांचा एकाच दिवशी

डॉलरच्या तुलनेत सर्वात दुर्बल चलन कोणते?

DRDO मध्ये ७६४ रिक्त पदांसाठी भरती

इतिहासात पहिल्यांदाच दोन्ही सभागृहं विरोधी पक्षनेत्यांविना

कनिष्ठ भूवैज्ञानिक भरतीचा निकाल रखडला

सविस्तर वृत्त पान ८ वर पहा..

केंद्रीय पोलीस दलांमध्ये २५,४८७ पदांसाठी मेगा भरती

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दल (CAPFs) आणि आसाम रायफलमध्ये नोकरी करण्याचे स्वप्न पाहणाऱ्या तरुणांसाठी वर्ष २०२५ ही मोठी सुवर्णसंधी घेऊन आली आहे.स्टाफ सिलेक्शन कमिशन (SSC) मार्फत कॉन्स्टेबल जनरल ड्युटी (GD) आणि रायफलमन ऋऊ पदांसाठी एकूण २५,४८७ जागांची मेगा भरती जाहीर करण्यात आली आहे. पात्र उमेदवारांकडुन दिनांक १ डिसेंबर ते ३१ डिसेंबर २०२५ या कालावधीत ऑनलाईन अर्ज करता येणार आहेत. निवड झालेल्या उमेदवारांना २१,७०० ते ६९,१०० इतका दर्जेदार पगार आणि विविध भत्ते मिळणार आहेत.

६९ हजार रुपयांपर्यंत पगार

कोणत्या दलांमध्ये किती जागा?

कोणत्या सशस्त्र दलांमध्ये भरती?

बॉर्डर सिक्युरिटी फोर्स, केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल, केंद्रीय राखीव पोलीस दल, इंडो तिबेटियन बॉर्डर पोलीस, सशस्त्र सीमा बल, सेक्रेटरियट सिक्युरिटी फोर्स आसाम रायफल्समधील २५४८७ पदांसाठी भरती प्रक्रिया राबवली जात आहे.

एकुण पदसंख्या- २५४८७

(अनुसूचित जाती ३,७०२, अनुसूचित जमाती २,३१३, इतर मागास वर्ग ५,७६५, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बळ घटक २,६०५, अनारक्षित ११,१०२)

निवड प्रक्रिया : ऑनलाईन अर्ज दाखल करण्याची मुदत १ डिसेंबर ते ३१ डिसेंबर २०२५ आहे. त्यानंतर १ जानेवारीपर्यंत परीक्षा शुल्क भरण्याची मुदत आहे. कॉम्प्युटर बेस्ड टेस्ट फेब्रुवारी ते एप्रिल २०२६ दरम्यान होऊ शकते. त्यानंतर फिजिकल स्टँडर्ड टेस्ट, फिजिकल एफिशियन्सी टेस्ट, वैद्यकीय चाचणी आणि त्यानंतर कागदपत्र पडताळणी अशा टप्प्यात निवड प्रक्रिया राबवली जाईल. कॉम्प्युटर बेस्ड टेस्ट परीक्षा मराठी, हिंदी सह १३ भारतीय भाषांमध्ये घेतली जाणार आहे.

वय-स्टाफ सिलेक्शन कमिशन तर्फे राबवल्या जाणाऱ्या या भरती प्रक्रियेसाठी १८ ते २३ या वयोगटातील पात्र उमेदवार अर्ज करु शकतात. म्हणजेच २ जानेवारी २००३ आणि १ जानेवारी २००८ दरम्यान जन्म झालेले उमेदवार अर्ज करु शकतात. अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील

कोणत्या सशस्त्र दलांमध्ये किती पदांसाठी भरती?

बॉर्डर सिक्युरिटी फोर्स: ६१६
केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल:१४५९५
केंद्रीय राखीव पोलीस दल: ५४९०
इंडो तिबेटियन बॉर्डर पोलीस:१२९३
सशस्त्र सीमा बल: १७६४
सेक्रेटरियट सिक्युरिटी फोर्स :२३
आसाम रायफल्समधील :१७०६
२५४८७ पदांसाठी भरती प्रक्रिया राबवली जात आहे.

उमेदवारांसाठी ५ वर्षांची वयोमर्यादा वाढवण्यात आली आहे. ओबीसींसाठी ही अट ३ वर्ष शिथील करण्यात आली आहे.

पात्रता काय?

मान्यताप्राप्त बोर्डातून दहावी पास असलेले उमेदवार कॉन्स्टेबल जनरल ड्युटी पदासाठी अर्ज

करु शकतात. या पदासाठी स्टाफ सिलेक्शन कमिशनच्या वेबसाईटवरुन अर्ज करता येईल. यासाठी वन टाईम रजिस्ट्रेशन करावं लागेल.परीक्षा फी १०० रुपये इतकी आहे. एससी एसटी उमेदवार, महिला उमेदवार आणि माजी सैनिकांना कोणतीही फी भरावी लागणार नाही. १०० रुपयांचं शुल्क ऑनलाईन पद्धतीनं भरावं लागेल.

निवड प्रक्रिया (Selection Process)

SSC GD भरतीची निवड प्रक्रिया खालील टप्प्यांमध्ये घेतली जाते :

१. कॉम्प्युटर बेस्ड परीक्षा (CBT)

१०० गुणांची परीक्षा, खालील विषयांवर आधारित :

General Intelligence Reasoning

General Knowledge General -wareness

Elementary Mathematics

English/Hindi

२. शारीरिक मोजमाप चाचणी (PST)

उंची, छाती, वजन इ. मापदंड तपासले जातात.

३. शारीरिक कार्यक्षमता चाचणी (PET)

पुरुष : ५ किमी धाव – २४ मिनिटे

महिला : १.६ किमी धाव – ८.५ मिनिटे

४. वैद्यकीय चाचणी (Medical Test)

उमेदवाराची शारीरिक क्षमता व आरोग्य तपासले जाते.

५.कागदपत्र पडताळणी (Document Verification)

वय –१८ ते २३ वर्षे जन्मतारीख : २ जानेवारी २००३ ते १ जानेवारी २००८ दरम्यान असावे.

वय : एससी ५ वर्षे, जइउ : ३ वर्षे,Ex-Servicemen : नियमांनुसार सवलत

अर्ज करण्यासाठी SSC च्या वेबसाइटवर One Time Registration (OTR) आवश्यक आहे.

ऑनलाईन अर्ज व अधिक माहिती करीता https://ssc.nic.in(https://ssc.nic.in **या संकेत स्थळास भेट द्या.**

ऑनलाईन अर्ज कसा भरण्याची पद्धत :

१. One Time Registration (OTR) **करा**
२. GD Constable Form **उघडा**
३. माहिती भरा
४. कागदपत्र अपलोड करा
५. शुल्क भरा
६. अर्ज सबमिट करून प्रिंट घ्या.

संक्षिप्त

अत्याचारग्रस्तांच्या वारसांना नोकरीसाठी अर्ज करण्याचे आवाहन; अंतिम मुदत १० डिसेंबर

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभागाने २० नोव्हेंबर २०२५ रोजी जारी केलेल्या शासन निर्णयानुसार, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम, १९८९ (सुधारित २०१५) अंतर्गत नोंदवलेल्या खून किंवा अत्याचारामुळे मृत्यू झालेल्या प्रकरणांतील दिवंगताच्या कुटुंबातील एका पात्र वारसाला शासकीय किंवा निमशासकीय सेवेत नोकरी देण्याची तरतूद करण्यात आली आहे.

या अनुषंगाने मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील पात्र वारसांनी १० डिसेंबर २०२५ पर्यंत अर्ज सादर करावेत, असे आवाहन मुंबई उपनगर जिल्ह्याचे सहायक आयुक्त, समाज कल्याण यांनी केले आहे.

अधिक माहितीसाठी-

सहायक आयुक्त, समाज कल्याण, मुंबई उपनगर कार्यालय नवीन प्रशासकीय इमारत, ४ था मजला आर. चेंबूरकर मार्ग, चेंबूर, मुंबई – ७१ येथे संपर्क साधावा, असे प्रसिद्धीपत्रकात नमूद करण्यात आले आहे.

दिल्ली डेवलपमेंट अथॉरिटी (DDA) कडून विविध पदांसाठी भरती

दिल्ली डेवलपमेंट अथॉरिटी (DDA) कडून २०२५ रिक्रूटमेंट ड्राइव्ह अंतर्गत विविध पदांसाठी मोठ्या प्रमाणावर भरती प्रक्रिया राबवण्यात येत आहे. ही भरती मोहीम अलीकडच्या काळातील ऊऊ-ची सर्वात मोठी भरती मानली जात असून, एकूण १,७३२ रिक्त पदांवर उमेदवारांची निवड केली जाणार आहे. ग्रुप –, ग्रुप इ आणि ग्रुप C अशा तीन श्रेणींमध्ये ही भरती घेतली जात आहे.

– रिक्रूटमेंट ड्राइव्हसाठी जाहीर झालेले परीक्षा वेळापत्रक

DDA ने प्रसिद्ध केलेल्या अधिकृत अधिसूचनेनुसार:

स्टेज–I CBT परीक्षा : १६ डिसेंबर २०२५

परीक्षेची अंतिम दिनांक : ३ जानेवारी २०२६

देशभरातील विविध परीक्षा केंद्रांवर या CBT परीक्षांचे आयोजन करण्यात येणार आहे.

परीक्षा प्रामुख्याने कंप्यूटर–बेस्ड टेस्ट (CBT) पद्धतीने घेतली जाईल.

काही तांत्रिक किंवा प्रशासकीय पदांसाठी अतिरिक्त स्किल टेस्ट, इंटरव्ह्यू किंवा टायपिंग टेस्ट होणार आहे.

DDA च्या मते, परीक्षेचे वेळापत्रक वेळेवर जाहीर करून उमेदवारांना योग्य तयारी करता येईल यासाठी विशेष काळजी घेण्यात आली आहे.

–एकूण उपलब्ध रिक्त पदांची विभागणी

रिक्त पदांमध्ये ग्रुप –, इ, उ या तिन्ही कॅटेगरीतील निम्नलिखित पदांचा समावेश आहे:

– ग्रुप A – ५३ पदे

डिप्टी डायरेक्टर

असिस्टंट डायरेक्टर

असिस्टंट एक्झिक्युटिव्ह इंजिनिअर (–एए)

ही सर्व पदे उच्चस्तरीय प्रशासन, नियोजन, तांत्रिक कामकाज आणि प्रकल्प व्यवस्थापनाशी संबंधित आहेत.

– ग्रुप B – ३२४ पदे

ज्युनियर इंजिनिअर (गए) – सिव्हिल, इलेक्ट्रिकल, मेकॅनिकल

पटवारी

स्टेनोग्राफर (D) ही पदे तांत्रिक व प्रशासकीय श्रेणीत मोडतात. गए पदांसाठी उमेदवारांकडे संबंधित अभियांत्रिकी डिप्लोमा किंवा पदवी पास आवश्यक आहे.

– ग्रुप C - १,३५५ पदे

ज्युनियर सेक्शन असिस्टंट

मल्टी टास्किंग स्टाफ (MTS)

डेटा एंट्री/क्लरिकल सहाय्यक पदे ही पदे दैनंदिन प्रशासनिक कामकाज, दस्तऐवज व्यवस्थापन आणि फील्ड असाइनमेंटशी संबंधित आहेत.–कॅटेगरीनुसार रिक्त पदांची तपशीलवार माहिती

पदांची संख्या

(ओपन ७६९ , ओबीसी४५२ , इडब्लुएस १७३, एससी २०७ व एसटी १३१)

सविस्तर वृत्त पान ३ वर..पहा...

१८ हजार शाळांवर संकट तर २५ हाजार शिक्षक अतिरिक्त

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ राज्यातील शैक्षणिक व्यवस्थेसमोरील सध्याचे संकट अधिक गंभीर होत चालले असून जवळपास १८ हजार शाळांवर बंद होण्याची वेळ येत आहे. शिक्षकांची तब्बल २५ हजार पदे अतिरिक्त ठरणार असल्याने ग्रामीण ते शहरी सर्वच भागातील शिक्षण व्यवस्थेवर मोठा परिणाम होण्याची शक्यता संघटनांनी व्यक्त केली आहे.

१८ हजार शाळांवर संकट का?

शालेय शिक्षण विभागाने १५ मार्च २०२४ रोजी काढलेल्या शासन निर्णयानुसार शाळांच्या संच मान्यतेच्या निकषांमध्ये मोठे बदल करण्यात आले. विशेषतः पटसंख्या २० पेक्षा कमी असलेल्या वर्गांवर तसेच छोट्या शाळांवर त्याचा विपरीत परिणाम होणार असल्याचे स्पष्ट झाले. नव्याने लागू करण्यात आलेल्या मान्यतेनुसार:

–कमी पटसंख्या असलेल्या शाळांची मान्यता रद्द होऊ शकते

–अनेक शाळांमध्ये केवळ एक–दोन शिक्षकांवर संपूर्ण शाळेची जबाबदारी येईल

–प्राथमिक ते माध्यमिक स्तरावरील हजारो वर्ग शिक्षकविरहित राहण्याचा धोका आहे

या धोरणाचा सर्वाधिक फटका दुर्गम, आदिवासी व गावतांड्यांतील शाळांना बसणार आहे. अनेक गावांमध्ये एकमेव असलेली शाळा बंद पडल्यास मुलांचे शिक्षण पूर्णपणे ठप्प होण्याची शक्यता आहे.

शिक्षण विभागाने ५ डिसेंबरपर्यंत शिक्षकांचे समायोजन करावे, असा आदेश दिलेला आहे. यानुसार:

– नौवी–दहावीच्या जवळपास १० हजार शाळांमधील शिक्षकांची फेरबदल प्रक्रिया होणार

सविस्तर वृत्त पान २ वर...

नोंदणी व मुद्रांक विभागात नवीन ९६५ पदनिर्मितीसह एकूण ३,९५२ पदे मंजूर

-नोंदणी महानिरीक्षक रविंद्र बिनवडे

आत्ताच एक्सप्रेस

पुणे / प्रतिनिधी/ नोंदणी व मुद्रांक विभागाच्या सुधारित आकृतीबंधास मंजुरी देणारा शासन निर्णय महसूल व वन विभागाने जाहीर केला आहे. या निर्णयामुळे विभागात नव्याने ९६५ पदांची निर्मिती करण्यात आली असून, एकूण मंजूर पदांची संख्या ३,९५२ पर्यंत वाढली आहे, अशी माहिती नोंदणी महानिरीक्षक रविंद्र बिनवडे यांनी दिली.

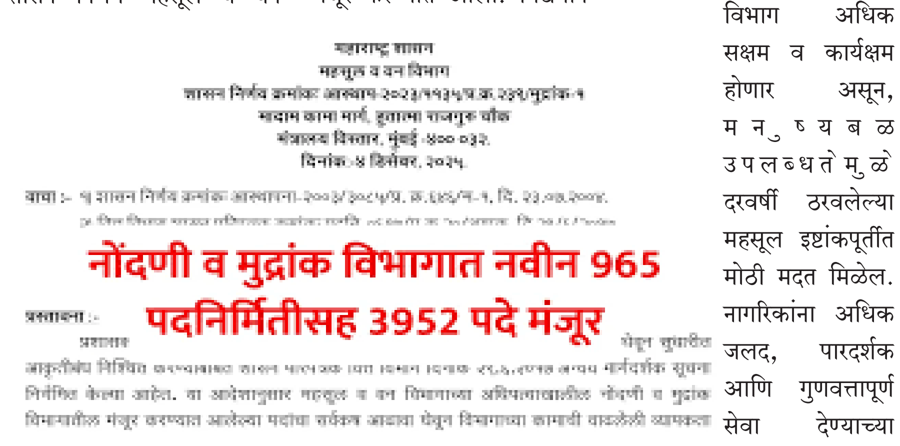

नोंदणी विभागातील पदरचना बदलून नवीन आकृतीबंध ४ डिसेंबर २०२५ रोजी शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आला. विद्यमान ३,०९४ मंजूर पदांपैकी १०७ पदे रद्द करून नवीन पदनिर्मितीचा मार्ग मोकळा करण्यात आला आहे.

महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या निर्देशानुसार, मुद्रांक शुल्क व

नवीन दुय्यम निबंधक कार्यालयांची निर्मिती, दस्त नोंदणीची वाढती संख्या आणि वाढलेल्या कामकाजाची मागणी यांचा विचार करून हा निर्णय घेण्यात आला आहे. या प्रक्रियेत अपर मुख्य सचिव विकास खारगे यांनी महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शन केले, असे बिनवडे यांनी सांगितले.

सुधारित आकृतीबंधामुळे विभाग अधिक सक्षम व कार्यक्षम होणार असून, मनुष्यबळ उपलब्धतेमुळे दरवर्षी ठरवलेल्या महसूल इष्टांकपूर्तीत मोठी मदत मिळेल. नागरिकांना अधिक जलद, पारदर्शक आणि गुणवत्तापूर्ण सेवा देण्याच्या शासनाच्या उद्दिष्टाला देखील या निर्णयामुळे गती मिळेल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

नोंदणी व मुद्रांक विभाग हा राज्याच्या महसूल उत्पन्नात दुसऱ्या क्रमांकाचा महत्त्वाचा विभाग असून, सुधारीत आकृतीबंधाबाबतची मागणी २०१६ पासून प्रलंबित होती, असेही बिनवडे यांनी स्पष्ट केले.

मेट्रोपोलिस हेल्थकेअरचा वैद्यकीय विद्यार्थ्यांसाठी मोठा आधार

"MedEngage Scholarship Programme' ची ८वी आवृत्ती सुरू

मेट्रोपोलिस हेल्थकेअरने आपल्या वार्षिक 'चशवएपसरसश डलहेश्रीरीहळ झ्रीसीराश २०२५–२६' च्या ८व्या आवृत्तीचे औपचारिक लाँच केले आहे. या उपक्रमाद्वारे भारतभरातील ३५० वैद्यकीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती तसेच संशोधन अनुदान मिळणार आहे. या उपक्रमाद्वारे MBBS च्या सर्व वर्षांतील विद्यार्थी, चऊ/चड/ऊछइ प्रशिक्षणार्थी आणि इंटर्न्सना संधी मिळणार आहे. अर्ज करण्याची अंतिम तारीख ३१ डिसेंबर २०२५ ठरवण्यात आली आहे.

यावर्षीच्या आवृत्तीत विशेषतः सिंगल–पॅरेंट कुटुंबातील विद्यार्थी आणि दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी अतिरिक्त तरतुदी करण्यात आल्या आहेत. तसेच नीती आयोगाने ओळखलेल्या ११२ आकांक्षी जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांवर अधिक लक्ष दिले जाणार आहे, ज्यामुळे सामाजिक किंवा आर्थिक अडचणींमुळे मागे पडलेले विद्यार्थी या कार्यक्रमाचा लाभ घेऊ शकतील.

शिष्यवृत्तीची निवड गुणवत्ता (ाशीळीं) आणि गरज (पशशव) या दोन्ही निकषांच्या आधारावर केली जाते. विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक कामगिरी, संशोधन क्षमतेची परीक्षा आणि सामाजिक–आर्थिक पार्श्वभूमी यांचा विचार करून अर्जदारांचा मूल्यांकन केले जाते. मागील आवृत्त्यांमध्ये जवळपास ५५% लाभार्थी आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांमधून आले असून, त्यापैकी ४१% आकांक्षी जिल्ह्यांतील विद्यार्थी होते. अर्जदारांचे मूल्यांकन संरचित स्कोरिंग मॉडेल वापरून केले जाते, ज्यात शैक्षणिक गुणवत्ता, संशोधन प्रस्तावाचा दर्जा, आर्थिक गरज आणि संस्थात्मक सहाय्याचा अभाव यांचा समावेश होतो.

संस्थापक डॉ. सुशील शाह यांनी चशवएपसरसश डलहेश्रीरीहळ झ्रीसीराश ची संकल्पना केली होती. हा उपक्रम आज भारतातील आरोग्य क्षेत्रातील सर्वात मोठ्या खासगी वैद्यकीय आऊटरीच प्रोग्रामपैकी एक ठरला आहे. या कार्यक्रमाद्वारे आतापर्यंत १०,००० पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांना मदत करण्यात आली असून, ४,५००+ सदस्यांचे चशवएपसरसश –श्रीपळ छशींीज्ञ तयार झाले आहे. याशिवाय ५००+ वैद्यकीय संस्थांमध्ये उपस्थितीसह विद्यार्थ्यांना अर्थपूर्ण शैक्षणिक आणि संशोधन संधी मिळत आहेत. १,०००+ शिष्यवृत्ती आणि ७०+ संशोधन अनुदानांसह, हा कार्यक्रम निरीक्षण प्रशिक्षण (ेलीर्शीींशीहळीीं), प्रगत लॅब पद्धतींचा अनुभव आणि तज्ज्ञांच्या मार्गदर्शनाखालील शिक्षण सत्रे देखील उपलब्ध करतो. त्यामुळे विद्यार्थ्यांची नैदानिक, संशोधनात्मक आणि शैक्षणिक क्षमता वाढते.

लाँचदरम्यान, मेट्रोपोलिस हेल्थकेअरचे व्यवस्थापकीय संचालक श्री. सुरेंद्रन चेम्मेनकोटिल म्हणाले, चशवएपसरसश हे आमचे विश्वास अधोरेखित करते की खरा परिणाम तेव्हाच साध्य होतो जेव्हा आपण विद्यार्थ्यांना शिकण्यासाठी, वाढण्यासाठी आणि योगदान देण्यासाठी खरी संधी उपलब्ध करतो. विद्यार्थ्यांना आधुनिक निदान वातावरण, तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन आणि संशोधनाचा अनुभव मिळाल्याने, उद्याच्या आरोग्य व्यवस्थेच्या मागण्यांना उत्तम प्रकारे पूर्ण करू शकतील अशा व्यावसायिकांची पिढी तयार होते.

डॉ. कीर्ती चड्ढा, मुख्य वैज्ञानिक आणि नवोपक्रम अधिकारी, म्हणाल्या, चशवएपसरसश विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण प्रवासाच्या सुरुवातीच्या टप्प्यात वैज्ञानिक जिज्ञासा विकसित करण्यासाठी डिझाइन केले आहे. जेव्हा तरुण डॉक्टरांना संशोधन पद्धती, डेटा विश्लेषण व प्रयोगशाळेतील कामाचा अनुभव मिळतो, तेव्हा ते पुराव्यावर आधारित वैद्यकीय पद्धतींची सखोल समज विकसित करतात. आमचे उद्दिष्ट त्यांना असे विचारवंत आणि नवोपक्रमक बनविणे आहे जे निदान, वैज्ञानिक संशोधन आणि रुग्णसेवेत अर्थपूर्ण प्रगती साधू शकतील.

कार्यक्रमाच्या मूल्यमापनासाठी डेलॉइट पारदर्शक आणि काटेकोर प्रक्रिया राबवेल. वरिष्ठ वैद्यकीय आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील नेत्यांच्या ज्युरीद्वारे अर्जांचे मूल्यमापन होईल. शिष्यवृत्ती प्राप्त विद्यार्थ्यांची यादी फेब्रुवारी २०२६ मध्ये जाहीर केली जाईल आणि मार्च २०२६ मध्ये सन्मान समारंभ आयोजित केला जाईल.

पात्रता– MCI **मान्यता प्राप्त कोणत्याही महाविद्यालय/विद्यापीठात** MBBS, MD/ MS/DNB **कोर्स शिकणारे विद्यार्थी अर्ज करण्यास पात्र आहेत.**

–अर्जदार शासकीय किंवा खाजगी महाविद्यालयातून असू शकतात.–आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल कुटुंबातील विद्यार्थ्यांना प्राधान्य दिले जाईल, विशेषतः आकांक्षी जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांना.

–आकांक्षी जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांसाठी निवास प्रमाणपत्र आवश्यक आहे.

–अर्ज www.med-engage.com(http://www.med-engage.com) वर ऑनलाइन नोंदणी करून सर्व आवश्यक कागदपत्रे सादर करणे आवश्यक आहेत. शंका असल्यास supportmed-engage.com (mailto:supportmed-engage.com) किंवा Whats-pp +९१ ९१५२२११५१० वर संपर्क साधता येईल.MedEngage कार्यक्रम देशभरातील तरुण वैद्यकीय प्रतिभेला सन्मानित आणि प्रोत्साहित करण्यासाठी कटिबद्ध आहे. याला राष्ट्रीय पातळीवर हेल्थकेअर फेडरेशन ऑफ इंडियाकडून NATHealth Impact award आणि –डडजउक–च् तसेच अनेक अग्रगण्य माध्यम संस्थांकडून मान्यता आणि प्रशंसा मिळाली आहे.या उपक्रमाद्वारे, विद्यार्थ्यांना केवळ आर्थिक मदत मिळत नाही तर त्यांना संशोधन आणि प्रगत वैद्यकीय प्रशिक्षणाचा अनुभवही मिळतो, ज्यामुळे ते भविष्यात आरोग्यसेवा क्षेत्रात नवीन विचार आणि नवोन्मेष आणू शकतील.

संक्षिप्त

१८ हजार शाळांवर संकट तर २५ हाजार पान १ वरून...

– सहावी–आठवीच्या सुमारे ७–८ हजार शाळांमध्ये फक्त १ किंवा २ शिक्षक उरण्याची शक्यता

–पाचवीचा वर्ग ४–५ हजार शाळांमध्ये शिक्षकाविना चालवावा लागेल, अशी परिस्थिती निर्माण होऊ शकते

यामुळे रात्रशाळा, गावतांडे, आदिवासी पाड्यांवरील सोयी–सुविधा नसलेल्या सुमारे १८ हजार शाळांच्या अस्तित्वावर तातडीचा धोका निर्माण झाला आहे.

शिक्षक संघटनांचा तीव्र विरोध

राज्यातील १२ पेक्षा अधिक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी संघटना या धोरणाविरोधात एकत्र आल्या आहेत.

महाराष्ट्र राज्य शिक्षक सेनेचे अध्यक्ष व शिक्षक आमदार ज. मो. अभ्यंकर यांनी दिलेल्या आवाहनामध्ये पुढील गोष्टी नमूद आहेत:

– शासन निर्णय शिक्षण व्यवस्थेचा पाया कमजोर करणारा
– हजारो शिक्षकांना अतिरिक्त ठरवून त्यांच्या सेवेला धोका
– ग्रामीण भागातील शिक्षणाचा पूर्णपणे ऱ्हास
– भारदस्त अशैक्षणिक कामे वाढवून शिक्षकांवर मानसिक ताण

या सर्व पार्श्वभूमीवर संघटनांनी ५ डिसेंबरला राज्यभरातील शाळा बंद ठेवण्याचा इशारा दिला आहे.

२५ हजार शिक्षकांचे पद अतिरिक्त! काय होणार पुढे?

शासन निर्णयानुसार:

–मुख्याध्यापक, उपमुख्याध्यापक आणि पर्यवेक्षकांसह २०–२५ हजार पदे अतिरिक्त होतील

–शिक्षकांमध्ये मोठ्या प्रमाणात बदली, समायोजन आणि स्थानबदल

–अनेक शिक्षकांना घरापासून लांबच्या ठिकाणी जावे लागू शकते

–कमी पटसंख्या असलेल्या भागात शिक्षणाचा दर्जा घसरू शकतो

राज्यातील अनुदानित व सरकारी शाळांवर वाढलेल्या या संकटामुळे संपूर्ण शिक्षण व्यवस्थेचा कणा हादरू शकतो, अशी भीती तज्ज्ञांनी व्यक्त केली आहे.

एकंदरीत चित्र

राज्यातील शिक्षण व्यवस्था दोन टोकांवर उभी आहे–

एकीकडे शाळा चालवण्यासाठी मनुष्यबळ कमी होत आहे, तर दुसरीकडे समायोजनामुळे हजारो शिक्षकांना अतिरिक्त ठरवले जात आहे. यामुळे विद्यार्थी, पालक, शिक्षक, व्यवस्थापन सर्वच पातळ्यांवर अनिश्चितता वाढली आहे.शिक्षक संघटनांचे म्हणणे आहे की शासन निर्णयात आवश्यक बदल न केल्यास ग्रामीण व दुर्लक्षित भागातील शिक्षण व्यवस्था कोलमडण्याची भीती निर्माण झाली आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा स्मृतिदिन, जो दरवर्षी ६ डिसेंबर रोजी साजरा केला जातो

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा स्मृतिदिन, जो दरवर्षी ६ डिसेंबर रोजी साजरा केला जातो, हा दिवस 'महापरिनिर्वाण दिन' म्हणून ओळखला जातो. या दिवसाचे महत्त्व फक्त त्यांच्या निधनाच्या आठवणीपुरते मर्यादित नाही, तर हे त्यांच्या जीवनातील सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक आणि राजकीय कार्याची आठवण म्हणूनही साजरे केले जाते. बाबासाहेब आंबेडकर हे भारतातील अस्पृश्यता, जातीभेद आणि सामाजिक अन्यायाविरुद्धच्या लढ्यातील प्रमुख नेते होते. त्यांनी दलित, शोषित आणि वंचित समाजासाठी न्याय, शिक्षण आणि समता या मूल्यांसाठी जीवन समर्पित केले.

६ डिसेंबर १९५६ रोजी दिल्ली येथे डॉ. आंबेडकर यांचे निधन झाले. त्यांच्या निधनानंतर त्यांचे पार्थिव मुंबईला आणण्यात आले आणि ७ डिसेंबर १९५६ रोजी शिवाजी पार्क जवळ समुद्रकिनारी असलेल्या जागेवर त्यांचे अंतिम संस्कार बौद्ध परंपरेनुसार करण्यात आले. या वेळी सुमारे १२ लाख अनुयायी उपस्थित होते. कालांतराने त्यांच्या अस्थीकलशावर चैत्य उभारण्यात आला, ज्याला आज 'चैत्यभूमी' म्हणून ओळखले जाते. हे स्मारक फक्त त्यांच्या जीवनाची आठवण ठेवणारे ठिकाण नाही, तर आंबेडकरी चळवळीतील लोकांसाठी प्रेरणास्थान आहे.

डॉ. आंबेडकरांनी १४ ऑक्टोबर १९५६ रोजी बौद्ध धर्म स्वीकारला. त्यांच्या अनुयायांच्या दृष्टीने, बौद्ध धर्म स्वीकारल्यामुळे त्यांचे निधन 'महापरिनिर्वाण' या संज्ञेने संबोधले जाते. 'महापरिनिर्वाण' हा बौद्ध तत्त्वज्ञानातील शब्द आहे, जो बुद्धांच्या अंतिम निर्वाणाशी संबंधित आहे, आणि बाबासाहेबांनी सामाजिक अन्याय नष्ट करण्याच्या त्यांच्या जीवनकार्यामुळे हा शब्द योग्य ठरतो.

दरवर्षी डिसेंबरच्या सुरुवातीपासूनच देशभरातून लाखो अनुयायी चैत्यभूमी येथे येतात. २५ लाखांहून अधिक लोक येथे जमून आंबेडकरांच्या अस्थीकलशास व प्रतिमेला अभिवादन करतात. फक्त अनुयायीच नव्हे तर राजकीय नेते, सामाजिक कार्यकर्ते आणि शैक्षणिक संस्था देखील या दिवशी त्यांच्या स्मृतीस आदरांजली वाहतात. शाळा, महाविद्यालये, सरकारी कार्यालये आणि सार्वजनिक ठिकाणीही बाबासाहेबांच्या कार्याची आठवण म्हणून विविध कार्यक्रम आयोजित केले जातात.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका आणि आंबेडकरी स्वयंसेवक दरवर्षी अनुयायांसाठी सुरक्षित व सुव्यवस्थित वातावरण तयार करण्यासाठी विशेष व्यवस्था करतात. इ.स. २००२ पासून 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिर्वाण दिन समन्वय समिती' स्थापन करण्यात आली आहे, जी सर्व संस्थांच्या सहकार्याने अनुयायांना सेवा-सुविधा पुरवण्याचे काम करते. २०१७ पासून, महापरिनिर्वाण दिन १५ मिनिटे मौन पाळून, बुद्धवंदना आणि मंगलमैत्री करून साजरा करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

सारांशतः, महापरिनिर्वाण दिन हा दिवस फक्त बाबासाहेबांच्या निधनाची आठवण नसून, त्यांच्या जीवनातील मूल्ये, समाजासाठी केलेले कार्य, सामाजिक न्याय, समता आणि बौद्ध धर्मातील शिकवण यांचा सन्मान करण्याचा दिवस आहे. चैत्यभूमी स्मारक हे आजही देश-विदेशातील आंबेडकरी चळवळीतील लोकांसाठी प्रेरणास्थान आहे आणि लाखो अनुयायांसाठी श्रद्धा, एकात्मता आणि सामाजिक बदलाचे प्रतीक बनले आहे.

आंबेडकरांकडून विद्यार्थ्यांनी काय शिकाव?

६ डिसेंबर: भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा महापरिनिर्वाण दिन. हा दिवस फक्त महामानवाला वंदन करण्याचा नसून विद्यार्थ्यांसाठी त्यांच्याकडून प्रेरणा घेण्याचा दिवस आहे. बाबासाहेबांचे आयुष्य म्हणजे 'शिकण्याची अखंड तळमळख्र, 'अडचणींना न घाबरण्याची जिद्दख्र आणि 'ज्ञान हीच खरी शक्तीख्र हा मूलमंत्र जिवंतपणे जगलेले महान व्यक्तिमत्त्व.!

प्रतिकूल परिस्थितीतही 'शिक्षण' हेच ध्येय

डॉ. आंबेडकरांचे बालपण जातीय विषमता, दारिद्र आणि सामाजिक भेदभावाने व्यापलेले होते.तरीसुद्धा बाबासाहेबांना शिक्षण घेण्याची ओढ प्रचंड होती.त्यांचे वडील रामजी सकपाळ यांनी शिक्षण हेच तुमचे खरे भांडवल असा मोलाचा संस्कार दिला.रामजी सकपाळ यांनी इंग्रज अधिकाऱ्यांच्या मदतीने पुण्यातील पंतोजी शाळेतील परीक्षा उत्तीर्ण केली होती. त्यांच्या धारिष्ट आणि चिकाटीमुळेच कितीही अडथळे आले तरी विद्याभ्यास सोडायचा नाही हा निर्धार बाबासाहेबांच्या रक्तात भिनला होता.

दहावीपर्यंतचा प्रवास

साताऱ्याला त्यांचे प्राथमिक शिक्षण झाले. बाबासाहेबांच्या दहावीपर्यंतच्या शिक्षणाचा प्रवास खडतर होता.शाळकरी वयातच वयाच्या सहाव्या वर्षी त्यांची आई त्यांना सोडून गेली. मात्र,त्यांनी शाळेला सोडले नाही. शाळेलाच आई बनवून विद्यार्जन केले.शाळेतल्या अडथळ्यांना विद्यार्थ्यांनी ऐकले तरी अंगावर काटा येईल.शाळेत त्यांना माठातील पाणी पिण्याची परवानगी नव्हती. हाताची ओंजळी करून त्यांना खाली बसावे लागत आणि वरून कोणीतरी तुच्छतेने पाणी ओतत. त्यातून त्यांना तहान भागवावी लागत होती. शिक्षक त्यांच्या वह्या, पुस्तकांना हात लावत नसत. त्यांची वह्या पुस्तके तपासत नसत. त्यांचा गृहपाठही विटाळ होतो म्हणून तपासला जात नसे.

शिक्षकाचाही तिरस्कार त्यांना सहन करावा लागला. तरीही शिक्षण हे वाघिणीचे दूध आहे. जो प्याला तो गुरगुरल्याशिवाय राहत नाही, हे वाक्य त्यांनी समाजाला सांगितले. विद्यार्थ्यांसाठी हे वाक्य आजही प्रेरणादायी आहे. समस्यांचे भांडवल करण्यापेक्षा लढणे शिका. शिक्षण आत्मसात करा. हा साधा आत्मबोध त्यांच्या या संघर्षातून मिळतो.

१९०७ मध्ये बाबासाहेब मॅट्रिकची परीक्षा उत्तीर्ण झाले. तुम्हाला माहिती आहे..! बाबासाहेबांना किती गुण मिळाले होते? ७५० पैकी फक्त २८२. मात्र त्या काळात महार जातीतून अर्थात ज्या जातीला शिक्षणाचा अधिकारच नाही त्या जातीतून परीक्षा देणे ती उत्तीर्ण होणे हा त्यांचा भीम पराक्रम होता. त्यामुळे त्यांचा सत्कारही झाला. त्यावेळचे समाज सुधारक सिताराम केशव बोले, गुरुवर्य कृष्णाजी अर्जुन केळुसकर यांनी त्यांचा सत्कार केला. कृष्णाजी अर्जुन केळुसकर यांनी त्यांना स्वतः लिहिलेले गौतम बुद्धांचे चरित्र यावेळी भेट दिलेबाबासाहेबांच्या उत्तर आयुष्यात त्यांनी हिंदू धर्मातील चातुर्वर्णाला कंटाळून बौद्ध धर्म स्वीकारला.या पुस्तकाचे असे फार मोठे महात्म्य आहे.

शिक्षकांचा आवडता विद्यार्थी

इयत्ता दहावी पर्यंत पेंडसे आणि आंबेडकर या दोन शिक्षकांनी त्यांच्या गुणवत्तेला बघून त्यांना मदत केली. या दोन शिक्षकांपैकी आंबेडकर गुरुजींनी बाबासाहेबांचे आंबावडेकर हे नाव सुटसुटीत करत स्वतःचे नाव आंबेडकर दिले. आंबेडकरांनी या शिक्षकाचे आभार आयुष्यभर मानले. आंबेडकर ज्यावेळेस मोठे व्यक्तिमत्व म्हणून भारतात ओळखायला लागले त्यावेळी आंबेडकरांनी आपल्या कार्यालयात बोलून आपल्या या गुरुजींचा यथोचित सन्मानही केला. विद्यार्थ्यांनी किती विनम्र असावे व आपल्या गुरुप्रती किती श्रद्धावान असावे याचा वस्तुपाठ आंबेडकरांनी घालून दिला आहे. हे झाले शालेय जीवनात, मात्र लंडनमध्ये असताना देखील त्यांचे अर्थशास्त्राचे गुरु सेलिग्मन त्यांनी आंबेडकरांची पाठराखण केली. 'दि इव्हॅल्यूशन ऑफ प्रोविन्शियल फायनान्स इन ब्रिटिश इंडिया 'या प्रबंधाला त्यांनी जगातला मौलिक ग्रंथ म्हटले आहे.

परदेशी शिक्षण व समस्या

बडोद्याच्या दरबारात नोकरी करण्याच्या अटीवर बाबासाहेबांना अमेरिकेला संस्थानाने उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती दिली. अस्पृश्य युवकासाठी ही संधी होती. बाबासाहेबांनी या

संधीचे सोने केले. अमेरिकेतील कोलंबिया विद्यापीठात शिक्षण सुरू झाल्यावर त्यांनी विलक्षण वेगाने अध्ययन केले. इकोनॉमिक्स, पॉलिटिकल सायन्स, सोशिओलॉजी यांसह अनेक विषयांत त्यांनी प्राविण्य मिळवले. पुढे लंडनला गेले. परंतु शिष्यवृत्तीची मुदत संपत आल्यानंतर त्यांना शिक्षण अर्धवट ठेवून भारतात परत यावे लागले.

तत्कालीन व्यवस्थेत मागासवर्गीय विद्यार्थी शिष्यवृत्ती घेऊन अमेरिकेत, इंग्लंडमध्ये जातो हे देखील अनेकांना आवडले नव्हते. त्यामुळे गायकवाड राजघराण्याच्या कारकुनांनी बाबासाहेबांना शिक्षण अर्धवट सोडून भारतात बोलावले. बाबासाहेबांच्या जागी अन्य कोणी असता तर खचून गेला असता.

मात्र मिळेल त्या परिस्थितीत ज्ञानार्जन करणे, हा संदेश त्यांनी दिला आहे. शिक्षण अर्धवट सोडणाऱ्यांसाठी बाबासाहेबांनी हे फार मोठे उदाहरण पुढे केले आहे. बाबासाहेबांनी ज्या परिस्थितीत अर्धवट शिक्षण सोडले पुन्हा ते लंडनला जाऊन आपले शिक्षण पूर्ण करून आले. छत्रपती शाहू महाराज व अन्य समाज बांधवांच्या मदतीने लंडनमध्ये गेले आणि पुन्हा आपले शिक्षण त्यांनी पूर्ण केले. ही घटना विद्यार्थ्यांना शिकवते की, खऱ्या प्रतिभेला कधी ना कधी योग्य हात मिळतोच. पण त्यासाठी प्रतिभावानही तेवढाच मेहनत करणारा, ध्येयवादी असायला हवा.

उपाशी राहा पण शिका

लंडनमध्ये राहणे त्याकाळी महागडे होते. कधी कधी बाबासाहेब ब्रेड आणि चहा वर दिवस काढत. मात्र इतक्या डिग्रिया मिळवताना त्यांनी कधीही तक्रार केली नाही. फक्त अभ्यास, अभ्यास आणि अभ्यास–हीच त्यांची साधना. लंडन म्युझियम मध्ये अर्थात ग्रंथालयात जाऊन ते अभ्यास करायचे. लंडन म्युझियममध्ये ते सर्वात आधी जाणारे व सर्वात उशिरा त्या अभ्यासिकेतून निघणारे चिवट विद्यार्थी होते. दोन सँडविच तुकड्यांवर ते दिवस काढायचे. पापड खाऊन रात्र काढणे या कल्पनेने सुद्धा अंगावर काटा येतो इतका संघर्ष त्यांना करावा लागला.

उपाशी राहिलात तरी चालेल पण शिक्षण सोडू नका. आजच्या विद्यार्थ्यांनी या एका वाक्याचा अर्थ खोलात समजून घ्यावा. मोबाईल, इंटरनेट, सोशल मिडिया, स्पर्धा– आजच्या अडचणी त्या काळाच्या तुलनेत क्षुल्लक आहेत. मात्र विदेशात शिकताना त्यांनी राजकारणात पासून अलिप्त राहण्याचा निर्णय घेतला. लालाजींना त्यांनी नम्रपणे सांगितले, बडोदा नरेश यांनी मला अपरिमीत सहाय्य केले आहे. त्यांना दिलेलं वचन न मोडता आपला अभ्यास करणे हेच आपले कर्तव्य आहे कधी काय पकडावे व कधी काय सोडावे याचा वस्तूपाठही त्यांनी विद्यार्थ्यांसाठी या घटनेतून दिला आहे.

विद्यार्थ्यांनी बाबासाहेबांकडून काय शिकावे?

सर्वात महत्वाचे म्हणजे बाबासाहेबांनी आपल्या शिक्षणाचा उपयोग देश बांधणीसाठी केला. थोडक्यात आज महापरिनिर्वाणदिनी त्यांच्या स्मृतीस अभिवादन करताना विद्यार्थ्यांनी काही गोष्टींची उजळणी करणे आवश्यक आहे. तुमच्या हातात पुस्तक बाबासाहेबांमुळे मिळाले आहे त्यांनी तुमच्या शिक्षणाची सोय केली आहे. त्यामुळे बाबासाहेबांचे शिक्षणासंदर्भातील काही आदर्श निश्चित गिरवले पाहिजे.

१. अडचणींना न घाबरणे : परिस्थिती कशीही असो, शिक्षण सोडू नये.

२. स्वप्न मोठे ठेवणे : अमेरिकेत, लंडनमध्ये जाऊन शिक्षण घेण्याचे स्वप्न बघा.

३. कठोर परिश्रम : एक–एक डिग्री रक्ताचं पाणी करून मिळवली.

४. शिस्त आणि वेळेचे नियोजन : अभ्यासात शिस्त कळीचा मुद्दा बनली आहे.

५. शिक्षणाचा सामाजिक उपयोग : पदवी ती समाजाची सेवा करण्यासाठी वापरा.

६. मनाची स्वतंत्रता : शिक्षण माणसाला विचार करण्याचं स्वातंत्र्य देते महत्त्वाचे.

७. सतत शिकत राहणे : पदव्या मिळाल्या तरी ते आयुष्यभर शिकत राहिले.

८. आराखडा आखा : मला शिक्षणातून अंतत: काय मिळवायचे ह ठरवा.

आजच्या महापरिनिर्वाण दिनी विद्यार्थ्यांनी एवढेच लक्षात ठेवावे. या भारत भूमीतील प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी बाबासाहेब हे सर्व दृष्टीने एक आदर्श विद्यार्थी म्हणून कित्ता गिरवीण्यायोग्य आहे. भारताच्या इतिहासात असा गुणी विद्यार्थी कुणीही झालेला नाही. त्यांना मानवंदना देताना त्यांच्यासारखे गुणी होण्याची शपथ घेण्याचा आजचा दिवस आहे.

–प्रवीण टाके
उपसंचालक (माहिती)
कोल्हापूर विभागीय कार्यालय
कोल्हापूर

महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचा प्रश्न गंभीर

महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचा प्रश्न गंभीर होत चालला आहे. सरकारकडून अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, विशेष मागासवर्गीय आणि इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य म्हणून सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना राबवली जाते, ज्याचा मूळ उद्देश विद्यार्थ्यांना शाळेत टिकवून ठेवणे, शिक्षणासाठी प्रोत्साहन देणे आणि त्यांच्या कुटुंबांवरील आर्थिक भार कमी करणे हा आहे. मात्र, गेल्या १८ वर्षांपासून शिष्यवृत्तीत कोणतीही वाढ झाली नाही.

सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना पाचवी ते सातवीच्या विद्यार्थिनींसाठी १२ जानेवारी १९९६ पासून सुरू करण्यात आली होती. नंतर २३ मे २००३ रोजी आठवी ते दहावीच्या विद्यार्थिनींचा समावेश योजनेत केला गेला. ९ फेब्रुवारी २००७ रोजी निर्णय घेण्यात आला की मुलींना दरमहा ६० रुपये तर मुलांना १०० रुपये शिष्यवृत्ती मिळेल. हा रकम हा त्या वेळेस कदाचित उपयुक्त होता, पण आजच्या महागाईच्या परिस्थितीत हा फारच कमी पडतो.

महागाई, शालेय साहित्याचे दर, गणवेश, पुस्तकं, वह्या, बॅग आणि इतर शैक्षणिक साधनसामग्रीच्या वाढत्या किमतींमुळे पालकांवर मोठा आर्थिक भार पडतो. शिष्यवृत्तीची ही जुनी रक्कम विद्यार्थ्यांसाठी फक्त कागदोपत्री सहाय्य आहे; प्रत्यक्षात ही रक्कम शैक्षणिक खर्चाचा अपुरासा भागही भरत नाही. यामुळे अनेक विद्यार्थी शिक्षणासाठी आवश्यक साहित्य खरेदी करताना आर्थिक ताण सहन करावा लागतो, काहीवेळा त्यांना त्यांच्या शैक्षणिक गरजांमध्ये तारेवरची कसरत करावी लागते.

सामाजिक न्याय विभागाने हा उपाय मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी केला आहे, पण रकमेतील वाढ न झाल्यामुळे मूळ उद्देश – शाळेत उपस्थित राहणे आणि शिक्षण घेणे – धोक्यात आला आहे. शिक्षण घेण्यासाठी आवश्यक असलेली साधने, गणवेश, आणि इतर खर्चासाठी पुरेशी आर्थिक मदत मिळत नसल्यामुळे विद्यार्थी कधीकधी शाळेत टिकणे सोपे नाही, आणि याचा थेट परिणाम त्यांच्या शैक्षणिक यशावर होतो.

या परिस्थितीत, सरकारने शिष्यवृत्ती रकमेची पुनर्मूल्यांकन करणे आणि महागाईचा विचार करून ती वाढवणे अत्यंत आवश्यक आहे. फक्त शाळेतील उपस्थितीची निकषावर आधारित शिष्यवृत्ती देण्याऐवजी, विद्यार्थ्यांच्या वास्तविक खर्चाचा विचार करून शिष्यवृत्तीची रक्कम अद्ययावत केली पाहिजे. तसे झाल्यास शैक्षणिक अडचणी कमी होतील, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा शाळेत टिकण्याचा दर वाढेल आणि शिक्षणासाठी त्यांना योग्य प्रोत्साहन मिळेल.

सारांश असा की, गेल्या १८ वर्षांत शिष्यवृत्तीमध्ये वाढ न झाल्यामुळे महागाईच्या काळात विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक खर्च करताना तारेवरची कसरत करावी लागते, आणि शाळेत टिकवून ठेवण्याचा सरकारचा उद्देश पुरा होत नाही. या समस्येवर त्वरित लक्ष देणे आवश्यक आहे, जेणेकरून शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्य विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचेल आणि त्यांच्या भविष्यासाठी सकारात्मक वातावरण तयार होईल.

संक्षिप्त

डॉलरच्या तुलनेत सर्वात दुर्बल चलन कोणते?

भारताचा रुपया कोणत्या क्रमांकावर?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ अमेरिकेच्या डॉलरच्या तुलनेत भारतीय रुपया मोठ्या दबावाखाली आहे. बाजार उघडताच रुपया प्रथमच ९० रुपये प्रति डॉलरच्या खाली घसरला आणि विक्रमी घसरण नोंदली. मजबूत डॉलर, विदेशी गुंतवणुकीचा बाहेर जाणारा प्रवाह आणि अस्थिर जागतिक वातावरण, या सर्वांचा परिणाम रुपयावर स्पष्टपणे दिसतो. मात्र ही परिस्थिती फक्त भारतापुरती मर्यादित नाही, जगातील अनेक देशांची चलने यापेक्षा खूपच दुर्बल आहेत.

लेबनानी पाउंड-जगातील सर्वात दुर्बल चलन म्हणजे लेबनानचे लेबनानी पाउंड लेबनान गेल्या अनेक वर्षांपासून आर्थिक संकटात अडकलेले आहे. सरकारची अस्थिरता, भ्रष्टाचार, बँकिंग व्यवस्थेचे पतन आणि परकीय चलनसाठ्याचा तुटवडा यामुळे डइझ ची किंमत कोसळली आहे.

1 LBP = 0.000011 USD

1 USD = 89,819.51 LBP

दुसऱ्या क्रमांकावर ईराणी रियाल

जगातील दुसरी सर्वात दुर्बल मुद्रा म्हणजे इराणचा रियाल अमेरिका आणि इतर देशांच्या आर्थिक निर्बंधांमुळे इराण जागतिक अर्थव्यवस्थेपासून जवळपास दूरच राहिला आहे. तेलाशिवाय अर्थव्यवस्थेत विविधता नाही, महागाई प्रचंड आणि राजकीय तणाव कायम असल्याने ही परिस्थिती ओढावली आहे.

1 IRR = 0.000024 USD

1 USD = 42,112.11 IRR

Vietnamese Dong : व्हियतनामचा डोंग

जगातील कमजोर चलनांमध्ये व्हियतनाम डोंग देखील आहे.

1 VND = 0.000038 USD

1 USD = 26,370.02 VND

व्हियतनामची अर्थव्यवस्था वाढत असली तरी सरकार निर्यात वाढावी म्हणून डोंगचे मूल्य जाणूनबुजून कमी ठेवते. त्यामुळे ते दुर्बल दिसते, पण परिस्थिती लेबनान-इरणसारखी गंभीर नाही.

भारताचा रुपया कोणत्या क्रमांकावर?

भारताचा रुपया २०२५ मध्ये ९० प्रति डॉलरपर्यंत घसरला असला तरी तो जगातील सर्वात कमजोर चलनांच्या टॉप २५ यादीतही नाही. भारताची अर्थव्यवस्था जगातील पाचवी सर्वात मोठी असून महागाई, कर्ज, राजकीय स्थैर्य आणि आर्थिक धोरणांच्या दृष्टीने भारताची स्थिती तुलनेने मजबूत आहे. त्यामुळे रुपया कमजोर होतो, पण तो जगातील सर्वात दुर्बळ चलनांमध्ये अजिबात येत नाही.

जगातील टॉप ३ सर्वात दुर्बल चलने (२०२५)

लेबनानी पाउंड (LBP)

इरणियन रियाल (IRR)

वियतनामी डोंग (VND)

सेंट्रल टीचर एलिजिबिलिटी टेस्ट (C-TET) २०२६ साठी अर्ज प्रक्रिया सुरु

CTET
Central Teacher Eligibility Test

केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ (CBSE) द्वारे आयोजित सेंट्रल टीचर एलिजिबिलिटी टेस्ट (C-TET) २०२६ साठी अर्ज प्रक्रिया सुरु झाली आहे. ही परीक्षा ८ फेब्रुवारी २०२६ रोजी देशभरातील विविध प्रमुख शहरांमध्ये घेण्यात येणार आहे. अर्ज प्रक्रिया २७ नोव्हेंबरपासून सुरू झाली असून, इच्छुक उमेदवार १८ डिसेंबरपर्यंत ऑनलाइन अर्ज दाखल करू शकतात. अर्जासाठी अधिकृत संकेतस्थळ https://ctet.nic.in वर जाऊन अर्ज भरता येईल आणि आवश्यक शुल्कही ऑनलाइन भरता येईल.

सर्वसाधारण वर्गातील उमेदवारांसाठी पेपर एकसाठी शुल्क १००० रुपये आहे, तर दोन्ही पेपरसाठी १२५० रुपये लागतील. याच प्रकारे, अनुसूचित जाती उमेदवारांसाठी पेपर एकसाठी ५०० रुपये आणि दोन्ही पेपरसाठी ६०० रुपये शुल्क आहे.

सी-टीईटी परीक्षा दोन पेपरांमध्ये घेतली जाते. पहिला पेपर दुपारी २.३० ते ५.०० वाजेपर्यंत आयोजित केला जाईल आणि हा पेपर मुख्यतः प्राथमिक शिक्षणासाठी (कक्षा १ ते ५) पात्रता दर्शवतो. दुसरा पेपर सकाळी ९.३० ते ११.०० वाजेपर्यंत घेण्यात येईल, जो मुख्यतः उस्तरीय शिक्षणासाठी (कक्षा ६ ते ८) शिक्षक पात्रता निर्धारित करतो.महाराष्ट्रासह देशभरातील शिक्षकांसाठी टीईटी परीक्षा उत्तीर्ण होणे बंधनकारक असल्याने, सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयामुळे CATET साठी उमेदवारांची संख्या वाढण्याची शक्यता आहे. राज्यात नुकतीच टीईटी परीक्षा घेण्यात आली होती, जिथे पेपर फुटणे, चुकीच्या माध्यमाचा पेपर मिळणे यासारख्या अडचणींमुळे अनेक विद्यार्थ्यांना समस्या आलेल्या होत्या. त्यानंतर आता केंद्रीय स्तरावर घेण्यात येणाऱ्या उ-ढएढ परीक्षा उमेदवारांसाठी अधिक विश्वासार्ह आणि सुव्यवस्थित माध्यम ठरू शकते.

महाराष्ट्रातून पावणे पाच लाखांहून अधिक उमेदवारांनी नुकतीच झालेली टीईटी परीक्षा दिली होती. अशा पार्श्वभूमीवर, CATET साठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांची संख्या देखील मोठ्या प्रमाणावर वाढण्याची अपेक्षा आहे. इच्छुक उमेदवारांनी वेळेत ऑनलाइन अर्ज करून परीक्षा तयारीला सुरुवात करणे महत्त्वाचे आहे.

उम्मेदवारांनी अर्ज करताना आवश्यक दस्तऐवज, शिक्षणाचे प्रमाणपत्र, ओळखपत्र आणि शुल्काची योग्य पद्धत लक्षात ठेवणे आवश्यक आहे. परीक्षा केंद्राची माहिती आणि पेपरसाठी लागणारी साहित्याची यादीही अधिकृत संकेतस्थळावर तपासता येईल. CATET उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांना देशभरातील शाळांमध्ये शिक्षक म्हणून नोकरीच्या संधी मिळू शकतात, त्यामुळे ही परीक्षा शिक्षण क्षेत्रात करिअर घडवण्याची महत्त्वाची संधी आहे.

बस उशिरा? रद्द?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेने २०२६ साठी शिष्यवृत्ती परीक्षेच्या अर्ज भरण्याच्या प्रक्रियेत मुदतवाढ करण्याचा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयाचा उद्देश विद्यार्थ्यांना आणि शाळांना अर्ज सादर करण्यासाठी पुरेशी संधी देणे हा आहे. या वर्षी इयत्ता ५ वी (पूर्व-उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा) आणि इयत्ता ८ वी (पूर्व-माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा) साठी अर्ज प्रक्रियेत काही बदल करण्यात आले आहेत, ज्यामुळे अर्ज भरण्याची अंतिम तारीख पुढे ढकलण्यात आली आहे.

पूर्वी अर्ज सादर करण्याची अंतिम तारीख ३० नोव्हेंबर २०२५ होती, परंतु आता ही तारीख ८ डिसेंबर २०२५ पर्यंत वाढवण्यात आली आहे. यामुळे ज्या शाळांनी किंवा विद्यार्थ्यांनी अद्याप अर्ज सादर केलेले नाहीत, त्यांना ही प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठी अतिरिक्त वेळ मिळणार आहे. शाळा नोंदणी आणि विद्यार्थ्यांचे ऑनलाइन अर्ज भरण्याची सुरुवातीची मुदत २७ ऑक्टोबर २०२५ पासून सुरू झाली होती आणि ३० नोव्हेंबरपर्यंत चालणार होती, परंतु वाढीव वेळेमुळे शाळा आणि विद्यार्थी आता ८ डिसेंबरपर्यंत अर्ज करू शकतील.

ऑनलाइन अर्ज सादर करण्यासाठी नवीन वेळापत्रक पुढीलप्रमाणे आहे:

-नियमित शुल्कासह अर्ज: २७ ऑक्टोबर २०२५ ते ८ डिसेंबर २०२५

-विलंब शुल्कासह अर्ज: ९ डिसेंबर २०२५ ते १५ डिसेंबर २०२५

-विशेष विलंब शुल्कासह अर्ज: १६ डिसेंबर २०२५ ते २३ डिसेंबर २०२५

-अति विशेष विलंब शुल्कासह अर्ज: २४ डिसेंबर २०२५ ते ३१ डिसेंबर २०२५

अधिक स्पष्टता देण्यासाठी सांगावे लागेल की ३१ डिसेंबर २०२५ नंतर कोणत्याही परिस्थितीत ऑनलाइन किंवा ऑफलाइन अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत. या मुदतीची काटेकोरपणे पालन करण्याचे महत्त्व परीक्षा परिषदेच्या आयुक्त, अनुराधा ओक यांनी अधिसूचित केले आहे.परीक्षा २२ फेब्रुवारी २०२६ रोजी राज्यभरातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये एकाच दिवशी आणि एकाच वेळी आयोजित केली जाणार आहे. ही परीक्षा इयत्ता ५ वी आणि ८ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे आणि त्यांच्यासाठी शिष्यवृत्ती मिळवण्याची महत्त्वाची संधी आहे.

अर्ज करण्यासाठी अधिक माहिती आणि शाळा नोंदणी तसेच विद्यार्थ्यांचे ऑनलाइन अर्ज भरण्याची लिंक http://www.mscepune.in(http://www.mscepune.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. सर्व शाळा आणि विद्यार्थी आपले अर्ज वेळेत पूर्ण करावेत, तसेच विलंब शुल्कासह किंवा अति विशेष विलंब शुल्कासह अर्ज सादर करण्याच्या पर्यायांचा उपयोग करून अंतिम मुदतीत अर्ज न चुकता भरणे गरजेचे आहे.

या प्रक्रियेतील मुदतवाढमुळे अधिकाधिक विद्यार्थ्यांना परीक्षा देण्याची आणि शिष्यवृत्ती मिळवण्याची संधी मिळणार आहे. शाळा आणि पालकांनी ही माहिती वेळेत विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचवणे आवश्यक आहे, जेणेकरून कुणालाही ही संधी गमवावी लागणार नाही.

नागरी आणि नगरपालिका निवडणूक निकाल आणि MPSC गट 'ब' पूर्व परीक्षा यांचा एकाच दिवशी

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/नागरी आणि नगरपालिका निवडणूक निकाल आणि MPSC गट 'ब' पूर्व परीक्षा यांचा एकाच दिवशी होणारा सामना विद्यार्थ्यांसाठी चिंतेची बाब ठरला आहे. महाराष्ट्रातील २१ डिसेंबर रोजी ही दोन्ही महत्त्वाची घटना घडणार आहेत. यामुळे परीक्षा आणि प्रशासन यांच्यातील समन्वय कसा राखला जाईल, हा प्रश्न निर्माण झाला आहे.

सुरुवातीला मतदान २ डिसेंबर आणि निकाल ३ डिसेंबरला जाहीर होणार होते. मात्र, काही न्यायालयीन खटल्यांमुळे २४ नगरपरिषदा आणि १५४ सदस्यांच्या निवडणुका २० डिसेंबरपर्यंत लांबवल्या गेल्या. या विलंबामुळे आता सर्व निवडणूक निकाल एकाच दिवशी म्हणजे २१ डिसेंबरला जाहीर होणार आहेत. त्याच दिवशी चझडउ ची गट 'ब' (अराजपत्रित) संयुक्त पूर्व परीक्षा नियोजित आहे, ज्यामुळे प्रशासनावर अतिरिक्त दबाव निर्माण होणार आहे.

राज्यभरातील सुमारे १५ जिल्ह्यांमध्ये परीक्षा केंद्रे नगरपालिका क्षेत्रात आहेत. सातारा, पालघर, रत्नागिरी, नंदुरबार, बीड, धाराशिव, वर्धा, हिंगोली, बुलढाणा, वाशिम, यवतमाळ, भंडारा, गडचिरोली, गोंदिया अशा जिल्ह्यांमध्ये प्रशासनाला मतमोजणीसाठी मोठ्या प्रमाणात काम करावे लागणार आहे. यामुळे पोलीस बंदोबस्त, कर्मचारी उपलब्धता, वाहतूक व्यवस्थापन आणि परीक्षा केंद्रांचे नियोजन या सर्व बाबींवर परिणाम होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.

मोठ्या शहरांमध्येही अडचणी असू शकतात. पुणे आणि मुंबईसारख्या जिल्ह्यांमध्ये तालुकास्तरावरही परीक्षा केंद्रे आहेत, कारण उमेदवारांची संख्या जास्त आहे. जर त्या ठिकाणी नगरपालिका क्षेत्रात मतमोजणीसाठी प्रशासन व्यस्त राहिले, तर परीक्षा सुरळीत पार पडणे आव्हानात्मक होईल. यामुळे आयोगाला केंद्रे, कर्मचारी आणि अन्य व्यवस्थेसंबंधी पूर्वतयारी करण्यासाठी अतिरिक्त प्रयत्न करावे लागणार आहेत.

MPSC आयोगाने पुढील दोन दिवसांत प्रशासनाच्या तयारीचा आढावा घेण्याची योजना आखली आहे. त्यानंतर आयोगाच्या अधिकाऱ्यांची बैठक घेऊन निकाल व परीक्षेच्या व्यवस्थेबाबत अंतिम निर्णय जाहीर केला जाऊ शकतो. जर प्रशासनाने परीक्षा घेण्यास कोणतीही अडचण येणार नाही असे सांगितले, तर परीक्षा वेळापत्रकानुसार २१ डिसेंबरलाच होईल; अन्यथा, आयोगाला परीक्षा तारीख बदलावी लागू शकते.

विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने ही परिस्थिती चिंताजनक आहे. वर्षभराची मेहनत, तयारी आणि योजनाबद्ध अभ्यास यावर या विलंबामुळे परिणाम होऊ शकतो. मागील काही वर्षांपासून चझडउ ने काही वेळा परीक्षेच्या तारीख आधीच बदलली आहे, त्यामुळे परीक्षार्थींमध्ये अनिश्चितता आहे. त्यामुळे आयोगाने लवकरात लवकर या संदर्भात स्पष्ट निर्णय जाहीर करणे आवश्यक आहे, जेणेकरून विद्यार्थ्यांना तयारीसाठी आवश्यक वेळ मिळू शकेल आणि परीक्षा सुरळीत पार पडेल.

एकूणच, २१ डिसेंबरला एकाच दिवशी होणारे निवडणूक निकाल आणि MPSC गट 'ब' परीक्षा प्रशासनासाठी तसेच विद्यार्थ्यांसाठी मोठे आव्हान ठरणार आहे.

यासाठी आयोग आणि प्रशासन यांच्यात समन्वय राखणे, सर्व स्तरावर तयारी सुनिश्चित करणे आणि परीक्षार्थींना वेळेत माहिती देणे अत्यंत महत्त्वाचे ठरणार आहे.

दिल्ली डेवलपमेंट अथॉरिटी (DDA)

कडून पान १ वरून...

आरक्षण धोरण केंद्रीय सरकारी नियमांनुसार लागू करण्यात आले आहे.- निवड पद्धत - या भरतीसाठी बहुपदरी निवड प्रक्रिया राबवली जाणार असून, प्रत्येक उमेदवाराला खालील टप्प्यातून जावे लागणार आहे:

CBT - स्टेज ख (अनिवार्य)

स्किल टेस्ट / टायपिंग टेस्ट / प्रॅक्टिकल टेस्ट (संबंधित पदानुसार लागू)

इंटरव्ह्यू (फक्त उच्च श्रेणीच्या पदांसाठी)

डॉक्युमेंट व्हेरिफिकेशन

मेडिकल एक्झामिनेशन (लागू असेल तर)

उमेदवारांची अंतिम निवड मेरिटनुसार आणि कट-ऑफ स्कोअरनुसार केली जाईल.

अर्ज शुल्क-UR/OBC/EWS : २,५०० व SC/ST/PwBD/महिला/माजी सैनिक/ट्रान्सजेंडर : १,५०० विशेष म्हणजे, आरक्षणातील पात्र उमेदवारांना परीक्षा दिल्यानंतर अर्ज फी रिफंड करण्यात येणार आहे. फक्त बँक शुल्क वजा करण्यात येईल.

-उमेदवारांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

-DDA ची अधिकृत वेबसाइट नियमित तपासावी.

-CBT परीक्षा केंद्राची माहिती हॉल टिकटवर दिली जाईल.

अभ्यासक्रम (Syllabus) आणि परीक्षा पॅटर्न वेबसाइटवर उपलब्ध आहेत.काही तांत्रिक पदांसाठी प्रोफेशनल नॉलेजचे प्रश्न विचारले जातील, तर प्रशासकीय पदांसाठी लॉजिकल, रिझनिंग, भाषा कौशल्य आणि जनरल अवेअरनेसवर भर असेल.भरती मोहिमेचे महत्त्व ही भरती मोहीम ऊऊ- च्या विस्तारीत विकास प्रकल्पांसाठी अत्यंत महत्त्वाची असून:शहरी नियोजन,गृहबांधणी प्रकल्प,रोड आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर विकास,डिजिटल गव्हर्नन्स सुधारणा या क्षेत्रांमध्ये मोठी ारपेुंशी गरज निर्माण झाली आहे. त्यामुळे नव्या उमेदवारांना सरकारी नोकरीची सुवर्णसंधी उपलब्ध झाली आहे.

ईपीसी क्षेत्र रोजगार निर्मितीचे नवे इंजिन

८५ दशलक्षाहून अधिक लोकांना रोजगार

देशातील इंजिनिअरिंग, प्रोक्योरमेंट अँड कन्स्ट्रक्शन (एझउ) क्षेत्र वेगाने विस्तारत असून हे क्षेत्र रोजगारनिर्मितीचे प्रमुख इंजिन बनले आहे. ताज्या अहवालानुसार, सध्या ८५ दशलक्षांपेक्षा जास्त लोक ईपीसी क्षेत्रात कार्यरत आहेत. यात संघटित तसेच असंघटित क्षेत्राचा समावेश आहे.यापैकी ७-८ दशलक्ष व्यावसायिक देशातील आघाडीच्या ईपीसी कंपन्यांमध्ये काम करतात.सीआयईएल-एचआरचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि सीईओ आदित्य नारायण मिश्रा यांनी सांगितले की, देशभरातील पायाभूत सुविधांची झपाट्याने वाढ होत असल्याने पुढील काही वर्षांत या क्षेत्रातील भरतीची मागणी आणखी वाढणार आहे. दरवर्षी लाखो तरुण नोकरीच्या बाजारात प्रवेश करतात आणि ईपीसी क्षेत्र त्यातील मोठ्या प्रमाणातील उमेदवारांना रोजगार देत राहील, असे त्यांनी स्पष्ट केले.मिश्रा म्हणाले की, कृत्रिम बुद्धिमत्ता ईपीसी क्षेत्रातील नोकऱ्यांना धोका निर्माण करणार नाही. उलट एआयच्या मदतीने प्रकल्प अंमलबजावणीला गती मिळेल, नियोजन आणि अभियांत्रिकी प्रक्रिया अधिक बळकट होतील तसेच पुरवठा साखळी व्यवस्थापन अधिक सक्षम होईल.नवीन तंत्रज्ञानामुळे कामाची पद्धत बदलली तरीही मानवी संसाधनांची गरज कायम राहणारच आहे, असे त्यांनी स्पष्ट केले.भारताचे विकास मॉडेल ग्रामीण आणि शहरी भागातील संतुलित वाढीवर आधारित आहे.ग्रामीण भागात पायाभूत सुविधांचा विस्तार वेगाने होत असून त्यामुळे मनुष्यबळाची मागणी वाढत आहे.या वाढीला चालना देण्यासाठी सरकार खाजगी क्षेत्राचा सहभाग वाढवत आहे.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाला दीर्घ काळानंतर पूर्णवेळ कुलगुरूपदी डॉ. मनाली क्षीरसाग

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाला दीर्घ काळानंतर पूर्णवेळ कुलगुरू मिळाल्यामुळे विद्यापीठातील भरती प्रक्रिया आणि प्रशासनिक नेमणुकींमध्ये गती येण्याची अपेक्षा आहे. डॉ. मनाली क्षीरसागर या आज, ३ डिसेंबर रोजी पदभार स्वीकारणार आहेत. या नेमणुकीने गेल्या काही महिन्यांपासून असलेल्या अनिश्चिततेवर विराम मिळाला असून विद्यापीठातील महत्त्वाच्या पदांच्या नेमणुकांसाठी मार्ग स्वच्छ झाला आहे.

नव्या कुलगुरूंच्या नियुक्तीनंतर प्र-कुलगुरू, परीक्षा संचालक, विविध अधिष्ठाता अशा महत्त्वाच्या पदांच्या भरती प्रक्रियेला गती येईल, कारण या पदांवर सध्या अनेक वेळा प्रभारी अधिकारी काम पाहत आहेत. अधिष्ठाता पदावरील नेमणुकीची मुदत संपल्याने रिक्त झालेली पदे, परीक्षा आणि मूल्यमापन मंडळाचे अध्यक्ष तसेच विद्यार्थी कल्याण विभागासह इतर विभागांवर प्रभारी नेमणुका यामुळे आता पूर्ण वेळ पदांवर नेमणूक होऊ शकते.

प्र-कुलगुरूपदासाठी देखील विद्यापीठ वर्तुळात चर्चा सुरू झाली आहे. या पदासाठी काही प्रभावशाली नावांचा विचार होतोय आणि या नेमणुकीसाठी विविध राजकीय आणि सामाजिक घटकांची भूमिका ठरविण्यात येणार आहे. अखिल भारतीय विद्यार्थी परिषद, भारतीय जनता युवा मोर्चा आणि विद्यापीठ शिक्षण मंच यांसारख्या घटकांनी डॉ. क्षीरसागर यांच्या नेमणुकीस पाठिंबा दिला आहे. या समीकरणांचा विचार करून प्र-कुलगुरूपदाच्या नेमणुकीत योग्य व्यक्तीच्या नावावर शिक्कामोर्तब होईल अशी अपेक्षा आहे.विद्यापीठातील प्रशासन आणि विभागीय कार्यप्रणाली अधिक प्रभावी व स्थिर होण्यासाठी या नियुक्त्या महत्त्वपूर्ण ठरणार आहेत. नवीन कुलगुरूंच्या नेतृत्वाखाली विविध विभागांतील रिक्त पदांवर नेमणुकीसाठी प्रक्रिया सुरु होईल, तसेच विद्यार्थ्यांच्या हितासाठी आणि शैक्षणिक गुणवत्ता वृद्धिंगत करण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येणार आहेत. त्यामुळे विद्यापीठाचे प्रशासनिक कामकाज जलद व सुव्यवस्थित मार्गावर येईल, आणि विविध महत्त्वाच्या पदांवर योग्य नेमणुका केल्याने शैक्षणिक व प्रशासकीय स्थिरता वाढेल.

डॉ. मनाली क्षीरसागर यांच्या पदभार स्वीकारल्यानंतर त्या पत्रकारांशी संवाद साधतील आणि आपल्या प्राथमिक योजनांविषयी माहिती देतील. यामुळे विद्यापीठाच्या पुढील धोरणांबाबत स्पष्टता निर्माण होईल आणि अनेक रिक्त पदांच्या भरती प्रक्रियेला वेग येईल, असे अपेक्षित आहे.

सरकारी नोकरीची मोठी संधी!

DRDO मध्ये ७६४ रिक्त पदांसाठी भरती

भारताच्या प्रमुख संरक्षण संशोधन संस्थेचा भाग होण्याची ही सुवर्णसंधी आहे. DRDO मध्ये विविध पदांसाठी भरती निघाली आहे.

सरकारी नोकरीची मोठी संधी! DRDO मध्ये ७६४ रिक्त पदांसाठी भरती, कधी कुठे कसा कराल अर्ज?

भारताच्या प्रमुख संरक्षण संशोधन संस्थेचा भाग होण्याची ही सुवर्णसंधी आहे. DRDO (संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना) ने CEPTAM^2 11 भरती २०२५ साठी एक सूचना जारी केली आहे, ज्यामध्ये वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक-B (STAAB) आणि तंत्रज्ञ (TECHAA) पदांसाठी ७६४ रिक्त जागा आहेत. या पदांसाठी ऑनलाइन अर्ज ९ डिसेंबर २०२५ पासून सुरू होतील.

एकूण किती पदे रिक्त?

DRDO ने ७६४ पदांसाठी अधिसूचना जारी केली आहे, ज्यामध्ये तंत्रज्ञ-- (TECHAA) साठी २०३ पदे आणि तांत्रिक सहाय्यक-इ (TECHAA) साठी ५६१ पदे समाविष्ट आहेत. हे लक्षात ठेवणे महत्वाचे आहे की पात्र उमेदवार या पदांसाठी फक्त ऑनलाइन अर्ज करू शकतात. ऑनलाइन अर्ज ९ डिसेंबर २०२५ पासून सुरू होतील.

आवश्यक वय किती?

DRDO CEPT-M^2 11 भरतीसाठी उमेदवारांचे वय किमान १८ वर्षे आणि जास्तीत जास्त २८ वर्षे असणे आवश्यक आहे. भारत सरकारच्या नियमांनुसार वयात सूट लागू असेल.

अर्ज प्रक्रिया काय आहे?

अधिकृत ऊठऊज वेबसाइटला भेट द्या: वीवे. सीीं.ळप

भरती / सूचना / CEPTAM^2 11 विभाग उघडा

CEPTAM^2 1१ पदासाठी लिंकवर क्लिक करा आणि नोंदणी पूर्ण करा.

नोंदणी केल्यानंतर, लॉग इन करा आणि संपूर्ण फॉर्म भरा. तंत्रज्ञ किंवा STAAB साठी तुमचे नाव, पत्ता, शिक्षण, वय, लिंग, श्रेणी आणि संबंधित ट्रेड द्या.

आवश्यक कागदपत्रे स्कॅन करा आणि अपलोड करा.

UPI किंवा कार्डद्वारे अर्ज शुल्क भरा.

फॉर्मसाठी अर्ज शुल्क किती आहे?

जनरल, जइउ आणि एथड श्रेणीतील उमेदवारांसाठी अर्ज शुल्क १०० आहे. SC, ST आणि दिव्यांग उमेदवारांसाठी कोणतेही शुल्क नाही.

डीआरडीओ म्हणजे काय?

संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) ही संरक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत एक संस्था आहे. नवी दिल्ली येथे मुख्यालय असलेले DRDO ची स्थापना १९५८ मध्ये संरक्षण विज्ञान संघटना आणि काही तांत्रिक विकास संस्थांचे एकत्रीकरण करून करण्यात आली.

DRDO ही भारतातील सर्वात मोठी संशोधन संस्था आहे. त्यांच्याकडे वैमानिकी, शस्त्रास्त्रे, इलेक्ट्रॉनिक्स, भू-लढाऊ अभियांत्रिकी, जीवन विज्ञान, साहित्य, क्षेपणास्त्रे आणि नौदल प्रणाली यासारख्या विविध क्षेत्रांचा समावेश असलेल्या संरक्षण तंत्रज्ञानाच्या विकासात गुंतलेल्या प्रयोगशाळांचे जाळे आहे.

भारतीय लष्करासाठी डीआरडीओचा पहिला प्रकल्प जमिनीवरून हवेत मारा करणाऱ्या क्षेपणास्त्रांचा (एसएएम) होता, ज्याला प्रोजेक्ट इंडिगो म्हणून ओळखले जाते. तथापि, त्याला फारसे यश मिळाले नाही आणि म्हणून ते बंद करण्यात आले. स्थापन झाल्यापासून, डीआरडीओने साध्य केले आहे

१० हजार विद्यार्थ्यांची जर्मनीत नोकरीची संधी हुकली

महायुती सरकारच्या दुर्लक्षामुळे मोठं नुकसान

गेल्या काही वर्षांमध्ये दिवसेंदिवस सर्वच क्षेत्रातील रोजगार कमी होत चालले असतानाच आता राज्य सरकारच्या उदासीनतेमुळे महाराष्ट्रातील १० विद्यार्थ्यांची परदेशातील नोकरीची संधी हुकल्याची माहिती समोर आली आहे. २०२४ साली जर्मनीत राज्यातील विविध क्षेत्रातील कुशल मनुष्यबळ पुरवण्याबाबतचा शासन निर्णय जारी करुन सुद्धा वर्षभरात मनुष्यबळ राज्य सरकारकडून पाठवलंच गेलं नाही, अशी माहिती आता समोर येत आहे. एकीकडे राज्यात बेरोजगारीची समस्या असताना महायुती सरकारने परदेशात सहजपणे उपलब्ध होऊ शकणाऱ्या नोकऱ्यांच्या संधीविषयी दाखवलेल्या या उदासीनतेविषयी संताप व्यक्त केला जात आहे.

महाराष्ट्रातील विविध क्षेत्रातील कुशल कामगार आणि प्रोफेशनल यांना जर्मनीमध्ये काम करण्याची संधी मिळणार होती. दहा हजार विद्यार्थ्यांना या शासन निर्णयानुसार जर्मनीमध्ये पाठवण्यास मान्यता मिळाली होती. ज्यामध्ये जवळपास दहा हजार विद्यार्थ्यांना नोकरीची संधी उपलब्ध करून देण्यात आली होती. त्यासाठी ७० कोटी निधीची तरतूद सुद्धा करण्यात आली आहे. ज्यामध्ये विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देणे आणि त्यांना नोकरीसाठी तयार करणे याचा समावेश आहे.

यामध्ये उच्च व तंत्र शिक्षण,कौशल्य विकास आणि उद्योजकता, उद्योग,कृषी, वैद्यकीय शिक्षण या विभागातून हे मनुष्यबळ तयार करून जर्मनीला पाठवण्यात येणार होते. मात्र, दहा हजार पैकी एकही विद्यार्थ्याला ही संधी मिळाली नसल्याची माहिती आता समोर आली आहे. या सगळ्या संदर्भात जर्मनीतील मंत्री आणि अधिकारी, त्यासोबतच वैद्यकीय क्षेत्रातील अधिकारी हे राज्य सरकारची चर्चा करण्यासाठी मुंबईत आज येणार आहेत. या विद्यार्थ्यांना आणि गरजूंना ही संधी मिळावी यासाठी विशेष प्रयत्न शासकीय मान्यताप्राप्त रिक्रुटमेंट एजंट यांनी राज्य सरकारकडे मागणी केली आहे, अशी माहिती सरकारी मान्यता प्राप्त रिक्रुटमेंट एजंट चित्रा उबाळे यांनी दिली. यावर अद्याप राज्य सरकारकडून कोणतीही प्रतिक्रिया आलेली नाही.

मात्र, जर्मनीसारख्या देशात महाराष्ट्रातील १० हजार विद्यार्थ्यांना नोकरीची संधी उपलब्ध असताना राज्य सरकारने इतकी उदासीनता का दाखवली, असा प्रश्न आता अनेकांना पडला आहे.मुंबईच्या मालाड पूर्वेत आप्पा पाडा परिसरातून धक्कादायक घटना समोर आली आहे. मालाड आप्पा पाडा परिसरात असलेल्या स्वामी विवेकानंद हायस्कूल या शाळेमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शाळेतील गॅलरीमध्ये बसून शिकण्याची वेळ आली आहे. शाळेत शिकणाऱ्या मोठ्या संख्या मध्ये विद्यार्थ्यांना मागील चार दिवसापासून गॅलरी आणि मोकळ्या जागा मध्ये शिकवला जात आहे. स्वामी विवेकानंद हायस्कूलमध्ये दोन ट्रस्टीचा आपसात वाद सुरू आहे. या दोन्ही ट्रस्टीचा केस चॅरिटी कमिशनकडे सुरू आहे.मात्र, एका ट्रस्टीकडून शाळेतील क्लासरूम मध्ये टाळे लावल्यामुळे शाळेतील मोठा संख्या मध्ये विद्यार्थ्यांना गॅलरी आणि उघड्यावर शिकत आहेत.शाळेतील मुलांचा क्लासरूममध्ये टाळे लावल्यामुळे पालक आणि शिक्षक वर्गामध्ये मोठी नाराजी आहे. स्वामी विवेकानंद शाळेची गॅलरी आणि मोकळ्या जागेत शिक्षक मुलांना शिकवत असल्यामुळे मुलांमध्ये भीतीचे वातावरण आहे. विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक नुकसान होऊ नये त्यामुळे शाळेत शिकवणारे शिक्षक आणि प्रिन्सिपलकडून प्रशासनाला लवकरात लवकर यामध्ये लक्ष घालून तोडगा काढण्याची विनंती करण्यात आली आहे.

संक्षिप्त

एलन मस्कच्या पत्नीचं भारताशी खास कनेक्शन

भारतीय शास्त्रज्ञाच्या नावावरुन मुलाचं नावही ठेवलं, काय आहे नाव?

टेस्ला आणि डरलिशद चे सीईओ एलन मस्क झिरोधाचे कोफाउंडर निखिल कामत यांच्या पॉडकास्टमध्ये उपस्थित होते. या पॉडकास्टमध्ये एलन मस्क यांनी त्यांच्या वैयक्तिक आयुष्यापासून प्रोफेशनलसह अनेक गोष्टींवर मनमोकळ्या गप्पा मारल्या. या दरम्यान एलन मस्क यांनी सर्वांच्या भुवया उंचावणारा खुलासा केलाय. एलन मस्क यांनी खुलासा केलाय की, त्यांची पार्टनर शिवॉन जिलिस भारतीय वंशाची आहे. तसेच, मस्क यांनी त्यांच्या मुलाच्या नावाबाबतही महत्त्वाचा खुलासा केला आहे.

एलन मस्क यांनी पॉडकास्टमध्ये बोलताना सांगितलं की, त्यांची पार्टनर शिवॉन जिलिस भारतीय वंशाची आहे... तर त्यांच्या मुलाचं नाव 'शेखर' ठेवलंय, ज्या भारताशी खास कनेक्शन आहे. मस्क यांनी मुलाचं नाव शेअर ठेवण्यामागचं कारणही सांगितलं, ते म्हणाले की, शेखर हे नाव नोबेल पारितोषिक विजेते भारतीय-अमेरिकन खगोलभौतिकशास्त्रज्ञ **सुब्रह्मण्यम चंद्रशेखर यांच्या सन्मानार्थ ठेवण्यात आलंय.**

एलन मस्क नुकतेच झिरोधाचे को-फाऊंडर 'पीपल बाय थढक्र'मध्ये उपस्थित राहिलेले. त्यांनी सांगितलं की, तुम्हाला माहिती आहे, ते मला माहीत नाही, पण माझी पार्टनर, शिवॉन, अर्धी भारतीय आहे. माझ्या एका मुलाचं मधलं नाव चंद्रशेखर यांच्या नावावरून 'शेखर' ठेवलंय...

दरम्यान, भारतीय-अमेरिकन खगोलभौतिकशास्त्रज्ञ सुब्रह्मण्यम चंद्रशेखर यांना १९८३ मध्ये नोबेल पुरस्कारानं सन्मानित करण्यात आलेलं. त्यांनी ताऱ्यांच्या रचनेशी आणि उत्क्रांतीशी संबंधित भौतिक प्रक्रियांवर महत्त्वाचं सैद्धांतिक अभ्यास केलेला.

शिवॉन जिलिसचा भारताशी काय संबंध?

पॉडकास्टमध्ये ज्यावेळी मस्क यांना विचारण्यात आलं की, त्यांची पार्टनर शिवॉन कधी भारतात राहिलीय का? तर, यावर बोलताना मस्क यांनी सांगितलं की, भारताशी तिचं नातं पालकांमुळे आहे, तिथे ती कधी राहिली नाही... मस्क यांनी सांगितलं की, शिवॉनला लहानपणीच दत्तक घेण्यात आलं होतं. तिचे वडील बहुधा विद्यापीठात शिकणारे परदेशी विद्यार्थी होते. शिवॉन कॅनडामध्ये वाढली आणि नंतर येल विद्यापीठात अर्थशास्त्र आणि तत्वज्ञानाचं शिक्षण घेतलं. आज, ती मस्क यांच्याच ब्रेन-टेक कंपनी, न्यूरालिंक इथे ऑपरेशन्स आणि स्पेशल प्रोजेक्ट्सची संचालिका आहे. यापूर्वी तिनं जशिप-ख आणि ढशीश्र या दोन्ही कंपन्यांमध्ये महत्त्वाच्या भूमिका बजावल्या आहेत. तिच्या कारकिर्दीमुळे तिला फोर्ब्स आणि लिंक्डइनच्या प्रभावशाली तरुण व्यावसायिकांच्या यादीत स्थान मिळालं आहे.

शिवॉन जिलिस कोण?

शिवॉन गिलिस बऱ्याच काळापासून तंत्रज्ञान आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता क्षेत्रात काम करतेय. ती २०१७ मध्ये न्यूरालिंकमध्ये सामील झाली आणि सध्या ती कंपनीच्या ऑपरेशन्स आणि स्पेशल प्रोजेक्ट्सची संचालिका आहे. तिनं येल विद्यापीठात अर्थशास्त्र आणि तत्वज्ञानाचा अभ्यास केला आणि आईस हॉकी संघात गोलकीपर होती. त्यानंतर तिनं व्हेंचर कॅपिटलमध्ये जाण्यापूर्वी आयबीएम आणि ब्लूमबर्गमध्ये काम केलेलं. २०१६ मध्ये, तिनं एआयवर लक्ष केंद्रीत केलेलं आणि ओपनएआयमध्ये सामील झाली, जिथे ती संचालक मंडळाची सर्वात तरुण सदस्य बनली.

मस्क आणि शिवॉन यांना मुलं किती?

मस्क आणि शिवॉन यांना चार मुलं आहेत. जुळी मुलं स्ट्रायडर आणि अजूर, मुलगी आर्केडिया आणि मुलगा सेल्डन लिकरगस. मस्क म्हणाले की, कुटुंब आणि व्यावसायिक जबाबदाऱ्यांमध्ये संतुलन राखणं आव्हानात्मक आहे, पण ते एकत्रितपणे हे सर्व सांभाळतात.

G.K. महाशब्दकोडे 04

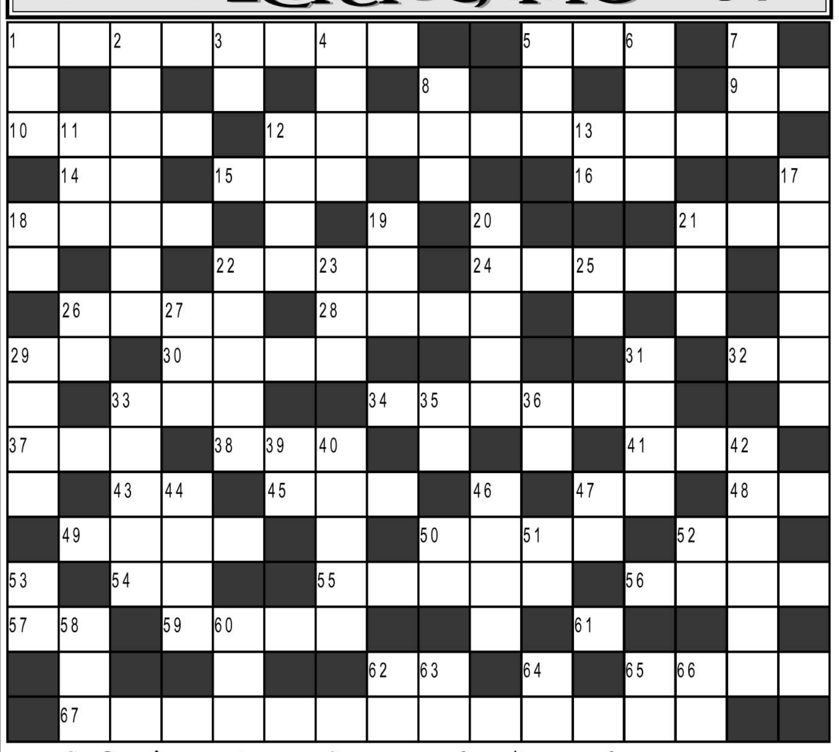

आडवी विधाने :– 1) भारतातील एक सुप्रसिद्ध खगोलशास्त्रज्ञ व लेखक 5) प्रसिद्ध कवि आत्माराम रावजी देशपांडे यांचे टोपण नाव 9) बशीचा सोबती 10) सौम्यपणा 12) भारताचे एक माजी पंतप्रधान 14) लोक, नागरिक 15) प्राचीनकाळी आयुर्वेदावर 'चरक संहिता' लिहिणारे मुनी 16) फिकिर, पर्वा 18) पद्धतशीर 21) मानवाच्या तीन मूलभूत गरजांपैकी एक 22) संस्कृतभाषेतील महाकवी व शाकुंतलम्चे लेखक 24) शहरात येणाऱ्या मालावर स्थानिक स्वराज्य संस्थेद्वारा जकात आकारण्याचे ठिकाण 26) कोळसा खाणींसाठी प्रसिद्ध असे झारखंड राज्यातील एक शहर 28) दुष्ट मनुष्य, अधम 29) काम, कृत्य 30) राज कपूर, नरगिस, प्रेमनाथद्वारा अभिनीत या चित्रपटाचे दिग्दर्शन राज कपूर यांनी केले होते 32) पाकिस्तानचे संक्षिप्त नाव 33) सूत कताई यंत्र 34) भारतीय क्रिकेट संघातील माजी फिरकी पटू 37) जनावरांचा समूह 38) मुस्लिमांनी केलेली अल्लाची प्रार्थना 41) प्राचीनकालीन संस्कृत भाषेचे व्याकरणकार 43) ज्वालामुखीतून निघणारा तप्त रस 45) भौतिकशास्त्रात पदार्थाचे वस्तुमान व आकारमान यांचे गुणोत्तर 47) हायड्रोजन व ऑक्सिजन यांच्या अणूंपासून बनलेला द्रव पदार्थ 48) 27 एप्रिल 2003 साली या वैमानिकरहित लक्ष्यभेदी विमानाचे यशस्वी उड्डाण करण्यात आले. 49) लावणी या लोकनृत्यासाठी प्रसिद्ध असलेले राज्य 50) देवीच्या नावे नऊ रात्री करावयाचा उत्सव 52) अंधार 54) युद्ध, युद्धभूमी 55) चिनी मातीच्या पेल्यात पाणी घालून त्यातून सप्तस्वर काढणारे वाद्य 56) आणिबाणी नंतर जनता पार्टीत सामील झालेला एक राजकीय पक्ष 57) श्रीकृष्णाची सखी 59) केंदीय अन्वेषण विभागाचे संक्षिप्त नाव 61) आवळ्यात हे जीवनसत्व मुबलक प्रमाणात असते. 62) गंध 65) फार पाणी घातलेले ताक 67) स्वातंत्र्यवीर सावरकरांचे पूर्ण नाव

उभी विधाने :– 1) भारतात बुलेट ट्रेन सुरू करण्यात सहकार्य करणारा देश 2) वादग्रस्त पुस्तक 'लज्जा' च्या लेखिका 3) सूर्य 4) या राज्याने आपल्या राज्यातील सर्व शाळांमध्ये कन्नड भाषा अनिवार्य केली आहे 5) पारशी धर्माचे पूजास्थान 6) श्रेष्ठ व्यक्तिंसोबत असलेले गाड्या, सेवक व इतर दिसण्यासारखे सामान 7) रामायणात श्रीरामाला वनात धाडण्याचा आग्रह करणारी राणी 8) प्राचीनकालीन हिंदी साहित्याचे महिमामण्डित संत कवि 11) चांदी 12) 'माऊंट अबू' हे थंड हवेचे ठिकाण असलेला एक प्राचीन पर्वत 13) शरीरातील त्रिदोषांपैकी एक 17) प्रसिद्ध मराठी लेखिका, मानववंश शास्त्रज्ञ आणि संशोधक व महर्षी धोंडों केशव कर्वे यांच्या स्नुषा 18) चारशेऐंशी कागदाचे पुडके 19) हिमाचल प्रदेशात देशातील इतर सणांपेक्षा तीन दिवस नंतर साजरा केल्या जाणारा सण. 20) मुघल सम्राट शाहजहानने बांधलेली एक जगप्रसिद्ध वास्तु 21) सलमा आगाचा एक जुना संगीतमय चित्रपट 22) हिंदी सिनेसृष्टीतील एक प्रख्यात चरित्र अभिनेता व संवाद लेखक 23) देण्याची ऐपत 25) तुझे 26) महाभारतातील युधिष्ठिराचे आणखी एक नाव 27) मुघल साम्राज्याचा संस्थापक 29) केरळ राज्याचे लोकनृत्य 31) स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांनी अंदमान कारावासावर लिहिलेले एक प्रख्यात साहित्य 33) स्त्रियांनी गळ्यात घालण्याचा एक दागीना 35) ताडाच्या झाडाचा ताजा रस 36) महाभारतात कर्णाची जन्मदात्री आई 39) हिंदू वर्षातील एक महिना 40) संपूर्ण सर्पजाती नष्ट करण्यासाठी सर्पयज्ञ करणारा कुरुवंशाचा राजा 42) .... रेड्डी, भारताचे सहावे राष्ट्रपति 44) 2014 साली नरेन्द्र मोदी या लोकसभा मतदारसंघातून निवडून आले. 46) 'आधा है चन्द्रमा रात आधी ......' हे गीत या चित्रपटातील आहे 47) लायक, भांडे 50) झुकलेला, वाकलेला 51) कोप, संताप 52) शरीर, देह 53) पसंती–नापसंतीदर्शक उल्लेख 58) आशिया खंडातील सर्वात मोठी झोपडपट्टी 60) मालाची किमतीसह असलेली यादी 62) चर्चा, भांडण 63) मोत्यांची माळ, जिंकणे 64) असं काय आहे, जे तुमचं असतं पण ज्याचा वापर दूसरेच जास्त करतात 65) पाणी घालून घुसळलेले दही 66) हस्त, हात (उत्तर पुढील अंकी)

या G.K. महाकोड्याचे उत्तर

यंदाचे अधिवेशन विरोधी पक्षनेत्यांविनाच पार पडण्याची शक्यता

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/राज्य सरकारचं हिवाळी अधिवेशन यंदा चांगलंच गाजण्याची शक्यता असून त्याचे पडसाद आता उमठत आहेत. राज्य सरकारच्या चहापानावर विरोधकांनी बहिष्कार घातला आहे. शेतकऱ्यांची कर्जमाफी न करणाऱ्या आणि विरोधी पक्षनेता न निवडणाऱ्या सरकारच्या चहापानासाठी का जाव असा सवाल विरोधकांनी उपस्थित केला. घटनेत तरतूद असताना विरोधी पक्षनेतेपद का दिलं जात नाही असा सवालही विरोधकांनी उपस्थित केला. विधीमंडळाच्या अधिवेशनात दोन्ही सभागृहांना विरोधी पक्षनेता नाही अशी इतिहासात पहिल्यांदाच वेळ आली आहे.

दोन्ही सभागृहात विरोधी पक्षनेता नाही

विधान परिषदेत ठाकरेंच्या शिवसेनेचे अंबादास दानवे विरोधी पक्ष नेता होते. मात्र गेल्या सत्रात त्यांचा कार्यकाळ संपला असल्याने विधानपरिषदेतही विरोधी पक्ष नेता नाही. यंदाच्या हिवाळी अधिवेशनामध्ये दोन्ही सभागृहांचे विरोधी पक्ष नेता निवडण्याची शक्यता धूसर आहे. विधिमंडळाच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये विरोधी पक्षनेता निवडी संदर्भात कुठलाही उल्लेख नाही. त्यामुळे या अधिवेशनात दोन्ही सभागृहात विरोधी पक्षनेता निवडीवर निर्णय होणार नसल्याची शक्यता आहे. विधान परिषदेमध्ये काँग्रेसकडून सतेज पाटील आणि विधानसभेमध्ये शिवसेना ठाकरे गटाकडून भास्कर जाधव यांच्या नावाचं पत्र देण्यात आलेल आहे.

विरोधी पक्षनेता का नाही?

२०२४ च्या विधानसभा निवडणुकीत एकाही विरोधी पक्षाला एकूण जागांपैकी किमान १० टक्के जागा जिंकता आल्या नाहीत. २८८ सदस्यांच्या विधानसभेत विरोधी पक्षनेतेपदावर दावा करण्यासाठी एका पक्षाकडे किमान २९ आमदार असणे आवश्यक आहे.महाविकास आघाडीतील काँग्रेस, ठाकरेंची शिवसेना आणि शरद पवारांची राष्ट्रवादी यांच्याकडे स्वत:चे तेवढे आमदार नाहीत. ठाकरेंच्या शिवसेनेचे २०, काँग्रेसचे १६ आणि शरद पवारांच्या राष्ट्रवादीकडे १० आमदार आहेत.विधानपरिषदेत ७८ पैकी काँग्रेसकडे ८, शरद पवारांच्या राष्ट्रवादीकडे २ तर ठाकरेंच्या शिवसेनेकडे ५ आमदार आहेत. त्यामुळे १० टक्क्याच्या नियमानुसार काँग्रेसला विधानपरिषदेत विरोधी पक्षनेतेपद मिळू शकतं.

चहापानावर बहिष्कार

यंदा प्रथमच विधिमंडळाच्या हिवाळी अधिवेशनात दोन्ही सभागृहाचं कामकाज विरोधी पक्षनेत्यांशिवाय चालणार आहे. हिवाळी अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येला सत्ताधाऱ्यांकडून चहापानाचं आयोजन करण्यात आलं. मात्र सरकारच्या चहापानावर विरोधकांनी बहिष्कार टाकला.सरकारच्या कथनी आणि करणीत फरक, मग चहापानाला का जावं? असा सवाल शिवसेना ठाकरे गटाचे नेते भास्कर जाधव यांनी विचारला आहे. सरकारमध्ये सौहार्द, सज्जनता नाही. विरोधी पक्षनेता निवडीवर सरकार गंभीर नाही असा आरोपही त्यांनी केला. तर विरोधकांच्या विरोधी पक्षनेतेपदाच्या दाव्यावर मात्र भाजप आमदार प्रवीण दरेकर यांनी टीका केली. विरोधी पक्षनेतेपद मिळावे तेवढे आमदार निवडून आणा असा टोला दरेकरांनी लगावला.

विविध मुद्द्यांवरुन विरोधक आक्रमक

नागपूरमधील हिवाळी अधिवेशन सोमवार, ८ डिसेंबरपासून सुरू होत आहे. कायदा सुव्यवस्था, महिला अत्याचाराचा मुद्दा, राज्यावरील कर्जाचा डोंगर, शेतकऱ्यांना अपुऱ्या मदतीचा मुद्दा, बेरोजगारी, मंत्र्यांच्या भ्रष्टाचाराच्या प्रकरणांवरून विरोधक सरकारला घेरण्याच्या तयारीत आहेत. अधिवेशनात रणनीती ठरवण्यासाठी विरोधी पक्षनेत्यांची बैठक पार पडली.

इतिहासात पहिल्यांदाच दोन्ही सभागृहं विरोधी पक्षनेत्यांविना

सरकार शांत तर विरोधकांची आगपाखड

महाराष्ट्र हिवाळी अधिवेशन – दोन्ही सभागृहात विरोधी पक्षनेता नाही

महाराष्ट्राच्या हिवाळी अधिवेशनाला यंदा एक ऐतिहासिक आणि अभूतपूर्व परिस्थिती निर्माण झाली आहे–विधानसभा आणि विधानपरिषद दोन्ही सभागृहांत विरोधी पक्षनेता नाही.

विरोधी पक्षनेता का नाही?

राज्यघटनेतील नियमांनुसार विरोधी पक्षनेतेपदासाठी एका पक्षाकडे सभागृहातील किमान १०% सदस्यसंख्या असणे आवश्यक आहे.

२८८ सदस्यांच्या विधानसभेत किमान २९ आमदार असणे आवश्यक.

परंतु २०२४ च्या निवडणुकीत कोणत्याही विरोधी पक्षाकडे इतके आमदार नाहीत:

शिवसेना (ठाकरे गट) – २०

काँग्रेस – १६

शरद पवारांचे राष्ट्रवादी – १०

विधानपरिषदेत काँग्रेसकडे ८ सदस्य असून १०% अटीजवळ असले तरी सरकारी कामकाज पत्रिकेत विरोधी पक्षनेता निवडीचा उल्लेख नाही; त्यामुळे निवड होण्याची शक्यता कमी.

चहापानावर विरोधकांचा बहिष्कार

अधिवेशनापूर्वीच्या पारंपरिक चहापान कार्यक्रमाचा विरोधकांनी बहिष्कार केला.

कारण:

–शेतकऱ्यांची कर्जमाफी प्रलंबित

–विरोधी पक्षनेतेपद न देणे

सरकार कथनी–करणीतील फरक दाखवत आहे – भास्कर जाधव

त्यावर भाजप आमदार प्रवीण दरेकर यांचा टोला –

विरोधी पक्षनेतेपद हवे असेल, तर लोकांनी तुम्हाला तेवढे आमदार निवडून दिले पाहिजेत.

अधिवेशनात विरोधकांचा आक्रमक मोर्चा

८ डिसेंबरपासून नागपूरात सुरू होणाऱ्या अधिवेशनात विरोधक खालील मुद्द्यांवर सरकारला घेरणार:

कायदा–सुव्यवस्थेची बिघडलेली स्थिती

–महिला अत्याचार

–राज्यावर वाढत जाणारा कर्जाचा बोजा

–शेतकऱ्यांना अपुरी मदत

–बेरोजगारी

–मंत्र्यांवरील भ्रष्टाचाराचे आरोप

विरोधी पक्षनेतेपद नसले तरी विरोधकांनी त्यांच्या रणनीतीची स्वतंत्र बैठक घेतली आहे.

कनिष्ठ भूवैज्ञानिक भरतीचा निकाल रखडला; उमेदवारांत तीव्र नाराजी

नौकरी एक्सप्रेस

पुणे / प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) कनिष्ठ भूवैज्ञानिक भरती प्रक्रियेचा निकाल तब्बल तीन वर्षे लांबला असून, उमेदवारांमध्ये तीव्र नाराजी, संभ्रम आणि नैराश्याचं वातावरण निर्माण झालं आहे. २०२२ मध्ये जाहिरात निघूनही आजपर्यंत निकाल जाहीर न झाल्याने आयोगाच्या कामकाजातील पारदर्शकतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे.दरम्यान, वरिष्ठ भूवैज्ञानिक आणि सहाय्यक भूवैज्ञानिक पदांचे निकाल जाहीर झाले असताना सर्वाधिक १०२ पदे असलेल्या कनिष्ठ भूवैज्ञानिक संवर्गाचा निकाल जाणीवपूर्वक रखडवला

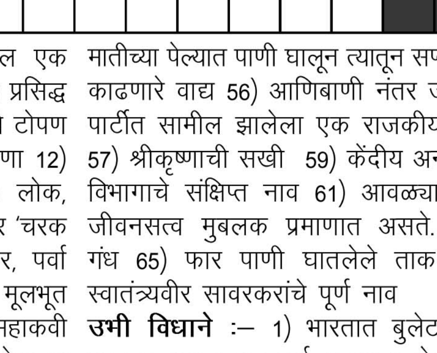

जातोय का?, असा सवाल विद्यार्थी विचारत आहेत.२०१३ नंतर थेट २०२२ मध्ये भरती; मोठी आशा पण निकाल नाही.भूवैज्ञानिक पदांसाठी २०१३ नंतर जवळपास नऊ वर्षांनी १९ डिसेंबर २०२२ रोजी १५७ पदांची जाहिरात प्रसिद्ध करण्यात आली होती.

यात –

–वरिष्ठ भूवैज्ञानिक : १९

– सहाय्यक भूवैज्ञानिक : ३६

–कनिष्ठ भूवैज्ञानिक : १०२

एप्रिल २०२५ मध्ये संयुक्त चाळणी परीक्षा झाली. त्यानंतर विभागनिहाय मुलाखती घेतल्या गेल्या.

– कनिष्ठ भूवैज्ञानिक : १९–२० ऑगस्ट

– सहाय्यक भूवैज्ञानिक :९–१० सप्टेंबर

– वरिष्ठ भूवैज्ञानिक : २२ सप्टेंबर

वरिष्ठ आणि सहाय्यक वर्गांचे निकाल जरी लागले असले तरी कनिष्ठ भूवैज्ञानिकांचा निकाल मात्र अद्याप प्रलंबित आहे.

निकाल प्रलंबित असताना कंत्राटी भरती! उमेदवारांचा संताप

ज्या विभागासाठी कायमस्वरूपी भरती प्रक्रिया सुरू आहे, त्याच विभागाने २५ सप्टेंबर २०२५ रोजी तातडीच्या कामांसाठी कंत्राटी पद्धतीने भूवैज्ञानिक पदे भरण्याचे परिपत्रक काढले.

यामुळे उमेदवारांमध्ये अधिक संताप निर्माण झाला आहे.

वय वाढत आहे, आर्थिक–सामाजिक अडचणी वाढल्या

उमेदवारांच्या वतीने स्पर्धा परीक्षा विद्यार्थी महासंघाचे अध्यक्ष महेश घरबुडे यांनी सांगितले–

निकाल तीन वर्षे प्रलंबित ठेवणे हा विद्यार्थ्यांवरील अन्याय आहे. वय वाढत आहे, अनेकांना सामाजिक व आर्थिक अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे. महागड्या शहरात राहून अभ्यास करणे कठीण झाले आहे. चझडउ ने तातडीने निकाल लावावा ही आमची ठाम मागणी आहे.

उमेदवारांची प्रमुख मागणी

– तत्काळ कनिष्ठ भूवैज्ञानिक निकाल जाहीर करावा

– संबंधित विभागातील कंत्राटी भरती स्थगित करावी

– पारदर्शक व वेळेवर भरती प्रक्रिया राबवावी

–दीर्घकाळ प्रलंबित भरतींवर स्पष्ट धोरण जाहीर करावे

पोलिस भरतीत येऊन गेलेले सराव प्रश्न

प्र.१–चुकीची जोडी ओळखा.
(१)फ्रिजींग भित्तीका–मन्यारचे आखात
(२)प्लॅटफॉर्म भित्तीका–कच्छचे आखात
(३)ॲटॉल भित्तीका –लक्षव्दीप बेट समूह
(४)प्लॅटफॉर्म भित्तीका–पाल्क उपसागर

प्र.२–वॉर्सा शहर कोणत्या नदीच्या काठी वसलेली आहे?
(१)बिस्तुला (२)वारी (३)हडसन (४)मिसिसीपी

प्र.३–बल्गेरिया देशाची राजधानी कोणती?
(१)वासाहु (२)सोफिया (३)हॅमिल्टन (४)अल्जिअर्स

प्र.४–......... हा महासागर उत्तर ध्रुवाभोवती पसर–लेला आहे ?
(१)प्रशांत (२)हिंद (३)आर्किटिक (४)अंटार्टिक

प्र.५–समोच्चता रेषा जवळ–जवळ असल्यास उतार कशा प्रकारचा असतो?
(१)सम (२)मंद (३)तीव्र बहिर्वक्र (४)बहिर्वक्र

प्र.६–उलट या टोपलीच्या आकाराचे एस्किमोंचे घराला काय म्हणतात ?
(१)इग्लु (२)बॅरेक (३)चेंबर (४)रामाड

प्र.७–भारताच्या कोणत्या दिशेला बंगालचा उपसागर आहे?
(१)खारडुंग–ला (२)चांग–ला (३)नथु–ला (४)बोबडी–ला

प्र.८–सागर जलाशयाची सरासरी क्षारता किती असते आणि ती लिहिली जाते?
(१)४० टक्के (२)३५ टक्के (३)४५ टक्के (४)२५ टक्के

प्र.९–दक्षिण गंगोत्री हे केंद्र खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी आहे?
(१)अटलांटिक महासागर
(२)आर्कटिक समुद्र
(३)अंटाक्टिका
(४)आईसलॅंड

प्र.१०–नेपाळ या देशाच्या सिमेला भारताच्या किती राज्याच्या सिमा लागून आहेत?
(१)५ (२)३ (३)४ (४)६

प्र.११–अठराव्या शतकापर्यंत .... हा खंड अज्ञात खंड म्हणून ओळखला जात होता?
(१)आशिया (२)आफ्रिका (३)अमेरिका (४) ऑस्टींलिया

प्र.१२–सागर जलाची घनता कोठून कोठे वाढते जाते ?
(१)विषुववृताकडून ध्रुवाकडे (२)ध्रुवापासून विषुववृताकडे
(३)पूर्वेकडून पश्चिमेकडे (४)पश्चिमेकडून पूर्वेकडे

प्र.१३– महासागर जलाची दैनिक तापमान कक्षा कोणत्या घठकावर अवलंबून असते?
(१)आकाश स्थिती (२)हवेची स्थिरता किंवा अस्थिरता
(३)सागरी जलाचे स्थरण (४)वरील पैकी सर्व

प्र.१४– पांढरे फुल हे ... य देशाचे राष्ट्रीय चिन्ह आहे.?
(१) ऑस्ट्रेलिया (२) इटली (३) इजिप्त (४) इंग्लंड

प्र.१५– कांगारू हा प्राणी कोणत्या देशात आढळतो?
(१)भारत (२)रशिया (३)बांग्लादेश (४) ऑस्ट्रेलिया

प्र.१६– किब्लुलु जमाती कोणत्या देशामध्ये आढळतात?
(१)कॅनडा (२)सुदान (३)केनिया (४)ऑस्टींलिया

प्र.१७– अमेरिखेच्या मुळ रहिवावासी असलेल्या लोकांना काय म्हणतात?
(१)निग्रे (२)रेड इंडीयन (३)इंडीयन (४)यापैकी नाही

प्र.१८– पेरू या देशाची राजधानी कोणती?
(१)सेटियागो (२)हयाना (३)लीमा (४)किंग्सटाउन

प्र.१९– टुंड्रा प्रदेश हा कोणत्या कठीबंधात येतो?
(१)शित (२)विषुववृतीय
(३)समशितोष्ण (४)वाळवंटी प्रदेश

प्र.२०– सौदी अरेबिया या देशाचे चलन कोणते आहे?
(१)रियाल (२)पैसो (३)लीरा (४)दीनार

प्र.२१–चीन या देशाचे चलन कोणते?
(१)येन (२)युआन (३)डॉलर्स (४)रूपया

प्र.२२–जगातील सर्वात उंच धबधबा कोणता आहे ?
(१)नायगरा **फॉल्स** (२)एंजल **फॉल्स** (३)जोग **फॉल्स** (४)व्हिक्टोरिया **फॉल्स**

प्र.२३–आशियातील नोबेल म्हणुन कोणता पुरस्कार ओळखला जातो ?
(१)रॅमन मॅगेसेस (२)मॅन बुकर
(३)महात्मा गांधी शांतता पुरस्कार
(४)टेलर पुरस्कार

प्र.२४– .....ही म्यानमार देशाची राजधानी आहे?
(१)यांगुन (२)ढाका (३)टोकीया (४)काबुल

प्र.२५–पुढीलपैकी कोणते स्कॅनेडेव्हियन राष्ट्र नाही ?
(१)आइसलॅंड (२)नॉर्वे (३)स्वीडन (४)अलबानीया

प्र.२६– कॅनबिरा हे शहर कोणत्या देशात आहे?
(१)भारत (२)जर्मनी (३)फ्रान्स (४)यापैकी नाही

प्र.२७–लिओनर्दो दि विन्सी हे संग्रहालय कोणत्या शहरात आहे ?
(१)व्हेनिस (२)मिलन (३)रोम (४)काठमांडू

प्र.२८– आय फ्रेल टावर हे कोणत्या शहरात आहे?
(१)दिल्ली (२)मुंबइ (३)झुरीच (४)यापैकी नाही

प्र.२९–मान्सुन पाउस खालीलपैकी कोणत्या देशात पडत नाही?
(१)श्रीलंका (२)जपान (३)ऑस्टींलिया (४)इरान

प्र.३०– पॅसिफ्रिक महासागराने पृथ्वीच्या पृष्ठभागाचा किती टक्के भाग व्यापला आहे?
(१) २३ टक्के (२)३३टक्के (३)४३टक्के (४)५३टक्के

प्र.३१–किबंत्सू हा शेती प्रकार कोणत्या देशात आढळतो?
(१)इस्त्राइल (२) ऑस्ट्रेलिया (३)लेबनॉन (४)इरान

प्र.३२– सौदी अरेबियाची राजधानी कोठे आहे?
(१)जेधाह (२)अबुधाबी (३)अल–**इबान** (४)रियाध

प्र.३३–कोणत्या शहराला श्रीलंखेची प्राचीन राजणानी म्हणतात ? (१)त्रिंकोमाली (२)जाफना (३)कॅन्डी (४) अनुराधा

प्र.३४–राक्षससमुखी म्हणजे .... ?
(१)उत्तरेकडील भाग (२)दक्षिणेकडील भाग
(३))पूर्वेकडील भाग (४)पश्चिमेकडील भाग

प्र.३५–रोमन काळात चिटणीसाला स्काइब म्हणत तर मराठा साम्राजाच्या काळात त्याला काय म्हणत असत?
(१)अमात्य (२)सचीव (३)लेखनिक (४)देशपांडे

प्र.३६–खालीलपैकी कोणते अंटार्टीक खंडातील सर्वोच्च शिखर आहे .
(१)विनस मॅसीफ (२)सर सॅन्डम (३)शिडली (४)मुर्पीसन

प्र.३७–.......इटलीची राजधानी होय ?
(१)रोम (२)पॅरीस (३)लीमा (४)ओटावा

प्र.३८– हवामानाच्या कोणत्या घटकामुळे हवेचा दाब बदलतो?
(१)आद्रता (२)वारा (३)पाउस (४)यापैकी नाही

प्र.३९– सर्वात उंचीवरील युध्दक्षेत्र कोणते?
(१)लडाख (२)सियाचीन (३)वाघा (४)अमृतसर

प्र.४०– मालदीव देशाच्या संसदेला काय म्हणतात?
(१)पार्लमेंट (२)दीवान–ए–आम (३)शोरा (४)मजलीस

प्र.४१–तुर्की या देशाची राजधानी कोणती?
(१)इस्तंबुल (२)कॅपेडोकीया (३)अंकारा (४) तुर्कीस्थान

प्र.४२– ......या कालव्यास पॅसीफ्रीकचे प्रवेशद्धार असे म्हणतात.
(१)सुएझ (२)केफ्र ऑफ्र गुड होप
(३)पनाना (४)यापैकी एकही नाही

प्र.४३–हाजीया सोफ्रीया ही वास्तू कोणत्या शहरात आहे?
(१)रोम (२)रमल्ला (३)इस्तंबुल (४)कैरो

प्र.४४–ब्राझील या देशाची राजधानी कोणती?
(१)बुसेल्स (२)रिओ द जनेरिओ (३)ब्राझीलिया (४)बर्लिन

प्र.४५– खालीलपैकी कोएते देशाचे नाव नाही?
(१)वेस्ट इंडीज (२)क्युबा (३)पनामा (४)टोगो

प्र.४६– भारतातील ही दोन राज्ये अशी आहेत की ज्यांच्या सिमा नेपाळ व भुतान या दोन्ही देशांना संलग्न आहेत?
(१)पश्चिम बंगाल व मेघालय (२)सिक्कीम व आसाम
(३)आसाम व मेघालय (४) पश्चिम बंगाल सिक्कीम

प्र.४७– जगामध्ये साखरेचे सर्वाधीक उत्पादन कोणत्या देशात होते?
(१)भारत (२)ब्राझील (३)पाकिस्तान (४)नेपाळ

प्र.४८–विसंगत शब्द ओळयखा?
(१)मॉस्को (२)पॅरीस (३)न्युयॉर्क (४)दिल्ली

प्र.४९– इंग्लडं ..अटलांटीक महासागर.. ग्रीस..?
(१)भुमध्य समुद्र (२)काळा समुद्र
(३)आर्क्टीक महीसागर (४)अरबी समुद्र

प्र.५०– खालील पर्यायैकी विसंत पर्याय ओळखा?
(१)सहारा आर्फीका (२)थर भारत
(३)गोबी मंगोलीया (४)कलहारी अमेरीका

प्र.५१–ब्रिक्स देशाच्या समुहामध्ये खालीलपैकी कोणत्या देशाचा सामावेश नाही?
(१)ब्राझील (२)रशिया (३श्रिलंका (४)दक्षिण आफ्रींका

प्र.५२–मध्य रात्रीच्या सुर्याचा देश कोण्या देशाला म्हणतात?
(१)जपान (२)ब्रिटन (३)इजिप्त (४)नॉर्वे

प्र.५३–जगात सर्वात जास्त जड पाण्याची निर्मिती करणारा देश कोणता ?
(१)रशिया (२) अमेरीका (३)इजिप्त (४)भारत

प्र.५४– त्सूनामी या जपानी शब्दातील त्सु आणि नामी म्हणजे?
(१)संपुर्णविनाश (२)राक्षसी लाट
(३)बंदर लाट (४)हिस्त्र लाट

प्र.५५– झुरीच या शहरास युरोपची आर्थीक राजधानी जाते झुरीच हे शहर कोणत्या देशात आहेत?
(१)जर्मनी (२)ब्रिटन (३)इटली (४)स्वित्झर्लंड

प्र.५६– खालीलपैकी कोणता देश सार्क संघटनेचा सदस्य आहे?
(१)म्यानमार (२)मालदिव (३)मॉरीशस (४) ताजिकिस्तान

प्र.५७– अलास्का ही पर्वतरांग कोठे आहे?
(१)युएसए (२)युरोप (३)पुर्व ऑस्ट्रीलियाया (४)यापैकी नाही

प्र.५८–ड्युरांड रेषा........या दोन देशातील सरहद दर्शवते?
(१)भारत–पाकिस्तान (२)पाकिस्तान–आफ्गानीस्तान
(३)भारत–श्रीलंका (४)भारत–बांग्लादेश

प्र.५९– ....हे सर्वात मोठे अक्षवृते आहे?
(१)विषववृत (२)कर्कवृत्त (३)रेखा वृत्त (४)यापैकी नाही

प्र.६०– जगप्रसिध्द सुवेज कालवा कोणत्या देशातून जातो?
(१)इजिप्त (२)नायजेरीया (३)पनाना (४)तुर्कस्तान

प्र.६१–स्वीडन देशाची राजधानी........... ?
(१)व्हिएन्रा (२)हेलसिकी (३)ब्रुसेल्स (४)स्टॉकहोम

प्र.६२–सार्क या दक्षिन आशियातील प्रादेशिक सहकार्याची संघटनेचे मुख्यालय .... येथे आहे?
(१)रंगून (२)काठमांडू (३)दिल्ली (४)कराची

प्र.६३– भारताच्या सर्वात लहान राज्याची सिमा खालीलपैकी राज्याच्या संलग्न नाही?
(१)कर्नाटक (२)महाराष्ट्र (३)तेलंगना (४)यापैकी नाही

प्र.६४–दोन्ही ध्रुवापासुन समान अंतरावर आसलेले अक्षवृत्त कोणते?
(१)कर्कवृत्त (२)मकरवृत्त (३)विषूवृत्त (४)रेखावृत्त

प्र.६५–भुवैत्तत्रज्ञानिकदृष्ट्या भारताच्या प्राकृतीक रचनेतील सर्वात प्राचीन विभाग कोणता?
(१)हिमाचल पर्वतरांगा (२)गंगेचे मैदान
(३)द्वीपकल्पीय पठार (४)यापैकी नाही

प्र.६६– अरवली पर्वत रांगेत कोणते खडक आढळतात?
(१)पट्टीताश्म (२)कणाश्म (३)दोन्ही (४)शापैकी नाही

प्र.६७–सील व वॉलरस मासे कोणत्या प्रदेशात आढळतात?
(१)विषूवृत्तीय प्रदेश (२)भुमध्य सागरी प्रदेश
(३)टुंड्रा प्रदेश (४) उष्ण वाळवंटी प्रदेश

प्र.६८–महाभारतातील कुरूक्षेत्रे हे रणांगण सध्या कोणत्या राज्यात आहे?
(१)पंजाब (२)आसाम (३)हरियाना (४)उत्तरांचल

प्र.६९– कलिंग प्रदेश हे कोणत्या राज्याचे ऐतिहासीक नाव आहे?
(१)ओडीसा (२)पंजाब (३)बिहार (४)महाराष्ट्र

प्र.७०–खालीलपैकी कोणत्या राज्याला समुद्र किनारा नाही?
(१)केरळ (२)ओडीशा (३)गुजरात (४)आसाम

प्र.७१–भारतातील कोणत्या राज्यास देवभुमी असे म्हणतात?
(१)उम्मराखंड (२)काश्मिर (३)हिमाचल प्रदेश (४) उत्तर प्रदेश

प्र.७२– लक्षद्धिप बेटे ..... येथे आहेत?
(१)हिंदी महासागर
(२)अरबी समुद्र
(३)बंगालचा उपसागर
(४)भूमध्य समुद्र

प्र.७३– कर्कवृत्त......या राज्यातुन जात नाही?
(१)मध्यप्रदेश (२)बंगाल (३)राजस्थान (४)ओडिशा

प्र.७४–खालीलपैकी कोणता भाग भारत व श्रिलंका यांना दुभागतो?
(१)पाल्काची सामुद्रधुनी
(२)मॅक मोहन रेषा
(३)गाजा ट्रिप
(४)रेंडक्लिप लाइन

प्र.७५– भारताला सुमारे ...... कि.मि.लांबीची किनारपट्टी लाभलेली आहे?
(१)७५०० (२)६५०० (३)५५०० (४)८५००

प्र.७६–भारताच्या भू–सीमा ....देशांना भिडतात.
(१)सात
(२)आठ
(३)सहा
(४)नउ

प्र.७७–खालीलपैकी कोणते शहर भारताच्या पुर्व किनाऱ्यावर नाही?
(१)कोचीन (२)विशाखपट्टणम (३)पुदुचेरी (४)पुरी

प्र.७८– खालीलपैकी कोणते एक उत्तर भारतीय मैदानी प्रदेशातील उष्ण स्थानिक वारे म्हणून निर्देशित करता येइल?
(१)टायकून (२)मलयानल (३)लु (४)भंभावत

प्र.७९– खालीलपैकी कुठल्या देशाची सिमा भारताला लागुन नाही?
(१)आफ्गानीस्तान (२)पाकीस्तान (३)नेपाळ (४)भुतान

प्र.८०– सेतुसमुद्र प्रकल्पामुळे पाल्कची सामुद्रधुनी आणि ......चे आखात जोडले जाइल?
(१)मन्नार (२)खंभात (३)कच्छ (४)सुवेझ

प्र.८१–पुढीलपैकी कोणत्या देशाच्या सागरी सीमेशी भारताची सागरी सिमा संलग्र नाही?
(१)पाकिस्तान (२)चीन (३)श्रिलंका (४)मालदिव

प्र.८२– इंदिरा पॉइंट कोणत्या बेटावर आहे.
(१)अंदमान (२)निकोबार (३)लक्षद्धीप (४)दमन

प्र.८३– छत्तीससगढ आणि आंध्रप्रदेश या राज्याची सिमा लागुन असलेल्या महाराष्ट्रातील जिल्हा कोणता?
(१)चंद्रपुर (२)गोंदीया (३)भंडारा (४)यापैकी नाही

प्र.८४–बाष्पयुक्त आणि मार्गात अडथळा निर्माण झाल्यास कोणत्या प्रकारचा पाउस पडतो?
(१)आरोह (२)प्रतिरोध (३)आवर्त (४)अवरोह

प्र.८५– लडाख रांग आणि संपुर्ण लडाख प्रदेशाचे वर्णने..... असे केले जाते.
(१)पानझडी अरण्य (२)उष्ण वाळवंट (३)शीत वाळवंट (४)बर्फाळ प्रदेश

प्र.८६–नर्मदा नदीचा उगम कोठे आहे?
(१)ब्रम्हागीरी (२)अमरकंठक (३)भिमाशंखर (४)भडूच

प्र.८७– कादवा नदी कोणत्या नदीची उपनदी आहे?
(१)गंगा (२)गोदावरी (३)ब्रम्हापुत्रा (४)यमुना

प्र.८८– झेलम नदी कोणत्या सरोवरातुन वाहते?
(१)लोणार (२)चिल्का (३)वुलर (४)मानस

प्र.८९– नागार्जुन सागर हे धरण कोणत्या नदीवर बांधण्यात आले आहे?
(१)गोदावरी (२)कोयना (३)कृष्णा (४)नर्मदा

प्र.९०– भारतातील सर्वात मोठा त्रिभुज प्रदेश पश्चिम बंगालमधील कोणता?
(१)सुंदरबन (२)मधुबन (३)रणचे मैदान (४)कारबार

प्र.९१–यमुना व गंगा या दोन नध्यांचा संगम कोठे होतो?
(१)हरिद्धार (२)अलाहाबाद (३)आग्र (४)मीरत

प्र.९२– भारताची मानवनिर्नित सरहदकोणत्या देशाबरोबर आहे?
(१)बांगला देश,नेपाळ (२)पाकिस्तान ,बांगला देश
३)बांगला देश,भुतान (४)पाकिस्तान,नेपाळ

प्र.९३–नद्यांच्या सखल प्रदेशात झालेल्या नवीन गाळाच्या निक्षेपनास काय म्हणतात?
(१) भाबर (२) खादर (३)भांगर (४) तराई

प्र.९४–हेदद्रबादला हे शहर कोणत्या नदीवर वसलेले आहे ?
(१)तंगभुद्रा (२)मुशी (३)पालेरू (४)घटप्रभा

प्र.९५– नर्मदा नदीचे दक्षीणेकडील त्रिकोणाकृती प्रदेश....... म्हणुन ओळखला जातो ?
(१)माळवा (२)बुंदेलखेड (३)छोटा नागपुर (४) दख्खनचे पठार

प्र.९६– पुढीलपैकी कोणती नदी सिंधु नदी प्रणालीचा भाग नाही?
(१)यमुना (२)सतलज (३)रावी (४)झेलम

प्र.९७– साबरमती नदीचा उगम खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगेतुन हातो?
(१)अरवली
(२)पुर्वघाट
(३)पश्चिम घाट
(४)विंध्य

प्र.९८– तिरूचिरापल्ली शहर कोणत्या नदी काठावर वसलेले आहे
(१)कृष्णा (२)तुंगभुद्रा (३)कावेरी (४)भिमा

प्र.९९– भारतातील सर्वात मोठे नदी बेट कोणते?
(१)पम्बन (२)मुचकेंद (३)फाक्का (४)माजुली

प्र.१००– ......हा सतलज नदीवरील प्रकल्प आहे?
(१)भाक्रा–नांगल (२)हिराकुड
(३)जायकवाडी (४)उजनी

वरील प्रश्नांची उत्तरे

उत्तरे- (१) ४ (२) १ (३) २ (४) ३ (५) १(६) २ (७) १ (८) २ (९) ३ (१०) १ (११) २ (१२) १ (१३) ४ (१४) २ (१५) ४ (१६) ३ (१७) २ (१८) ३ (१९) १ (२०) १ (२१) १ (२२) २ (२३) १ (२४) १ (२५) ४ (२६) ४ (२७) २ (२८) ४ (२९) ४ (३०) २ (३१) १ (३२) ४ (३३) ४ (३४) २ (३५)१ (३६) १ (३७) १ (३८) ४ (३९) २ (४०) ४ (४१) ३ (४२) ३ (४३) ३ (४४) २ (४५) १ (४६) ४ (४७) २ (४८) ३ (४९) १ (५०) ४ (५१) ३ (५२) ४ (५३) २ (५४) ३ (५५) ४ (५६) २ (५७) १ (५८) २ (५९) १ (६०) १ (६१) ४ (६२) २ (६३) ३ (६४) ३ (६५) ३ (६६) ३ (६७) ३ (६८) ३ (६९) १ (७०) ४ (७१) १ (७२)२ (७३) ४ (७४) १ (७५) १ (७६) १ (७७) ४ (७८) ३ (७९) १ (८०) १ (८१) २ (८२) २ (८३) ४ (८४) २ (८५) ३ (८६) २ (८७) २ (८८) ३ (८९) ३ (९०) १ (९१) २ (९२) २ (९३) २ (९४) २ (९५) ४ (९६) १ (९७) १ (९८) ३ (९९) ३ (१००) १

MPSC राज्यसेवा (पूर्व) परिक्षा प्रश्न सराव पेपर-२०

प्र.१-'जागतिक पर्यावरण दिन'.....या दिवशी साजरा केला जातो?
(१)५जून (२)२१जून (३)२२एप्रिल (४)६नोव्हेंबर

प्र.२-जागतिक बँकेच्या नावाचे लघुरूप खालीलपैकी कोणत्या अक्षरांनी निर्देशित होते?
(१)I, D B I. (२)I. B. R. D. (३)I. M. F. (४)W. T. O.

प्र.३-मे, २००० मध्ये पॅसिफिक महासागरातील...... या बेटावर मूळ भारतीय वंशाच्या राज्यकर्त्याच्या विरोधात राज्यक्रांती घडून आली.
(१)हवाई (२)टोगो (३)ताहिती (४)फिजी

प्र.४-आंतरराष्ट्रीय लवादारासमोर कडुलिंबाचे पेटंट घेणाऱ्या अमेरिकन कंपनीविरूध्द भारताची बाजू मांडून ते पेटंट रद्द करविण्याची महत्वपूर्ण कामगिरी केली.......
(१)डॉ.विजयी भटकर (२)डॉ. रघुनाथ माशेलकर
(३)श्रीमती मेधा पाटकर (४)वंदना शिवा

प्र.५-'सुखोई-३०'या लढाऊ विमानांची निर्मिती भारताने कोणत्या राष्ट्राच्या तांत्रिक सहकार्याने करण्यास सुरूवात केली आहे?
(१)अमेरिका (२)फ्रान्स (३)इंग्लंड (४)रशिया

प्र.६-संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या सरचिटणीसपदी सलग दुसऱ्यांदा निवड झाली, असे व्यक्तिमत्त्व खालीपैकी कोणते?
(१)नेल्सन मंडेला (२)कोफी अन्नान
(३)बिशप डेसमंड टुटु (४)ब्युट्रास घाली

प्र.७-मेगावती सुकार्णोपुत्री यांनी कोणत्या देयाचे राष्ट्राध्यक्ष भूषविले होते?
(१)इंडोनेशिया (२)मलेशिया (३)थायलंड (४)फिलिपाईन्स

प्र.८-वायसर अराफत व एहूद बराक यांच्यात सप्टेंबर,२००० मध्ये घडून आलेल्या ऐतिहासिक करारातून कोणते राष्ट्र अस्तित्व-त आले?
(१)इस्त्रायल (२)पॅलेस्टाइन (३)जॉर्डन (४)लेबनॉन

प्र.९-श्रीमती इंदिरा गोस्वामी या सन २००० च्या.....साहित्य पुरस्काराच्या मानकरी होत.
(१)साहित्य अकादमी (२)कालिदास (३)ज्ञानपीठ (४)जनस्थान

प्र.१०-खालीलपैकी कोणत्या एका उद्योगाचे खाजगीकरण अद्यापपर्यंत झालेले नाही?
(१)रेल्वे (२)विमा (३)दूरचित्रवाणी (४)हवाई वाहतूक

प्र.११-खालीलपैकी कोणास सन १९९९-२००० च्या महाराष्ट्र शासनाचा 'महाराष्ट्र भूषण' पुरस्कार एप्रिल, २००१ मध्ये प्रदान करण्यात आला?
(१)सचिन तेंडुलकर (२)इंदिरा गांधी
(३)मालती बेडेकर (४)संजीवनी मराठे

प्र.१२-'विभावरी शिरूरकर' हे .....या लेखिकेचे टोपणनाव होय.
(१)दुर्गाबाई भागवत (२)इंदिरा गांधी
(३)मालती बेडेकर (४)संजीवनी मराठे

प्र.१३-'ताडोबा' व्याघ्रप्रेल्प कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
(१)बुलढाणा (२)चंद्रपूर (३)गडचिरोली (४)कोल्हापूर

प्र.१४-सन २००१ चा महाराष्ट्र सरकारचा सर्वोकृष्ट चित्रपटाचा पुरस्कार 'ध्यासपर्व' चित्रपटास मिळाला. हा चित्रपट कोणाच्या जीवनावर आधारित आहे?
(१)गोपाळ गणेश आगरकर (२)वि.दा. सावरकर
(३)धों.के.कर्वे (४)र.धों.कर्वे

प्र.१५-'छत्तीसगड' या नव्या राज्याची राजधानी कोणती?
(१)रायपूर (२)बरेली (३)दुर्गापूर (४)जगदाळपूर

प्र.१६-राजस्थानमधील सामाजिक कार्यकर्ते राजेंद्रसिंह याना पुढीलपैकी कोणत्या पुरस्काराने गौरविले गेले?
(१)ज्ञानपीठ (२)नोबेल (३)रॅमन मॅगसेसे (४)जवाहरलाल नेहरू

प्र.१७-ग्रामपंचायती व स्थानिक स्वराज्य संस्थानचे अधिकार वाढवून देणारी घटनादुरूस्ती कितवी?
(१)बेचाळीसावी(२)त्र्याहत्तरावी (३)बहात्तरावी (४)चव्वेचाळिसावी

प्र.१८-भामरागड भागात डॉ.प्रकाश आमटे कोणत्या आदिवासी लोकांमध्ये काम करतात?
(१)वारली (२)माडिया गोंड (३)कातकरी (४)भिल्ल

प्र.१९-श्री संत गोडगे महाराजांच्या नावाने महाराष्ट्र सरकाने कोणते लोकांमध्ये काम करतात?
(१)साक्षरता (२)स्वच्छता (३)आरोग्य (४)स्त्री-शिक्षण

प्र.२०-चौऱ्याहत्तराव्या मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष कोण होते?
(१)वसंत बापट (२)वसुंधरा पेंडसे-नाईक
(३)डॉ.य.दि.फडके (४)डॉ.विजया राजाध्यक्ष

प्र.२१-'पंतप्रधान ग्रोदय योजना' या नव्याने सुरू करण्यात आलेल्या योजनेअंतर्गत पुढीपैकी कोणत्या बाबीचा समावेश करण्यात आलेला आहे?
(१)प्राथमिक शिक्षण (२)वृध्दांना निवृत्तीवेतन
(३)प्राथमिक आरोग्य (४)ग्रामीण भागातील सडकबांधणी

प्र.२२-रोजगार हमी योजना चालविण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने कोणता कर योजलेला आहे?
(१)मालमत्ताकर (२)विक्रिकर (३)व्यवसायकर (४)जकात

प्र.२३-भारतात खरी कार्यकारी सत्ता......यांच्याकडे असते?
(१)भारताचे सर्वेच्च न्यायालय
(२)पंतप्रधान आणि त्याचे मंत्रिमंडळ
(३)भारतातील सनदी नोकरवर्ग
(४)भारताचे राष्ट्रपती आणि उपराष्ट्रपती

प्र.२४-घटक राज्यांच्या सीमा बदलण्याचे अधिकार खालीलपैकी कोणास आहेत?
(१)राष्ट्रपती (२)राज्यांचे मुख्यमंत्री
(३)भारतीय संसद (४)सर्वोच्च न्यायालय

प्र.२५-दबावगटाचे प्रमुख उद्दिष्ट ....हे आहे. ?
(१)राजकीय सत्ता प्राप्त करणे.
(२)निवडणूका लढविणे.
(३)शासनाच्या निर्णयावर प्रभाव टाकणे.
(४)राजकीय पक्षांची सहाकर्य करणे.

प्र.२६-भारताची शासनपध्दती संसदीय स्परूपाची आहे; कारण.....
(१)भारतीय राज्यघटनेचे संसदेच्या दोन सभागृहांची निर्मिती केली आहे.
(२)भारतीय राज्यघटना भारतीय नागरिकांना त्यांच्या हक्कांची हमी देते.
(३)कार्यकारी मंडळ संसदेला जबाबदार असते आणि संसद सदस्यांच्या बहुमताचा पाठिंबा असेपर्यंतच ते अधिकार पदावर राहते.
(४)संसदेचे सर्व सदस्य प्रत्यक्ष जनतेकडून निवडलेले असतात.

प्र.२७-राज्यसभेतील प्रत्येक राज्याचे प्रतिनीधी......यांच्याकडून निवडले जातात.
(१)राज्यसभेचे निर्वाचित सदस्य
(२)विधानसभेचे निर्वाचित सदस्य
(३)विधानपरिषदेचे निर्वाचित सदस्य
(४)लोकसभेचे निर्वाचित सदस्य

प्र.२८-निवडणूक आयोगाच्या सदस्यांना......या कारणावरून पदच्युत केले जाते.
(१)सिध्द झालेले दर्वर्तन आणि असमर्थता
(२)भ्रष्टाचार (३)अकार्यक्षमता (४)विशिलेबाजी

प्र.२९-महाराष्ट्र शासनातील कोणता अधिकारी पंचायतराज व्यवस्थेवर नियंत्रण ठेवतो?
(१)मुख्यमंत्री (२)मंत्रिमंडळ(राज्य शासन)
(३)मुख्य सचिव (४)सचिव, ग्रामीध विकास

प्र.३०-खालीलपैकी कोणते विधान चूक आहे?
(१)जिल्हा परिषदेचा मुख्य कार्यकारी अधिकारी पंचायत समितीच्या बैठकांना हजर राहू शकतो.
(२)गटविकास अधिकाऱ्यावर जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याचे नियंत्रण असते.
(३)पंचायत समितीच्या बैठकांना तहसीदार हजर राहू शकतो.
(४)गट विकास अधिकारी ग्रामपंचायतीच्या प्रशासनावर नियंत्रण ठेवतात.

प्र.३१-पंचायत समिती सभापतीच्या निवडणुकीच्या वैधतेबाबत वाद निर्माण झाल्यास निर्णय देण्याचा अधिकार.....यांना आहे.
(१)आयुक्त(महसूल) (२)विभागीय आयुक्त
(३)जिल्हाधिकारी (४)तहसीलदार

प्र.३२-ग्रामपंचायतीचे अंदाजपत्रक कोण मंजूर करते?
(१)जिल्हा परिषद (२)पंचायत समिती
(३)ग्रामसभा (४)ग्रामपंचायत सदस्यमंडळ

प्र.३३-ग्रामपंचायतीचे 'प्रभाग' कोण जाहीर करतो?
(१)तहसीलदार (२)उपजिल्हाधिकारी
(३)राज्य निर्वाचन आयोग (४)जिल्हाधिकारी

प्र.३४-जिल्हा परिषदेच्या पदाधिकाऱ्यांवर शिस्तभंगाची कारवाई करण्याचा अधिकार कोणाला आहे?
(१)सचिवालय
(२)ग्रामीण विकासखात्याचे सचिव
(३)राज्य शासनाच्या वतीने विभागीय आयुक्त
(४)जिल्हाधिकारी

प्र.३५-खालीलपैकी कोणते ठिकाण लाकडी खेळण्यांसाठी प्रसिध्द आहे?
(१)वेंगुर्ले (२)मालवण (३)सावंतवाडी (४)कणकवली

प्र.३६-पुढीलपैकी कोणत्या गटातील नद्या बंगालच्या उपसागरास जाऊन मिळतात?
(१)गंगा, साबरती, महानदी (२)तापी, कावेरी, पेन्नार
(३)गोदावरी, ब्रह्मपुत्रा, गंगा (४)नर्मदा, कृष्णा, इंद्रावती

प्र.३७-'गंगापूर प्रकल्प' कोणत्या नदीवर आहे?
(१)तापी (२)गोदावरी (३)भीमा (४)कृष्णा

प्र.३८-खालीलपैकी कोणती पर्वतीय रांग नर्मदा आणि तापी खोरे यामधील जलविभाजक आहे?
(१)अरवली (२)विंध्य(३)सातपुडा (४)सह्याद्री

प्र.३९-कोणत्या केंद्रशासित प्रदेशाला गुजरात आणि महाराष्ट्राच्या सीमांनी वेढले आहे?
(१)दमण व दीवव (२)दादरा व नगरहवेली
(३)लक्षद्वीप (४)पद्द्‌चेरी

प्र.४०-महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणता प्रदेश 'तलावांचा प्रदेश' म्हणून ओळखला जातो?
(१)कोकण (२)पर्व विदर्भ (३)मराठवाडा (४)दक्षिण महाराष्ट्र

प्र.४१-महाराष्ट्राच्या कोणत्या जिल्ह्यात स्वातंत्र्य लढ्यातील 'तूफान सेना' स्थापन झाली होती?
(१)सोलापूर (२)पुणे (३)सातारा (४)कोल्हापूर

प्र.४२-'दी स्टोरी ऑफ दी इंटिग्रेशन ऑफ इंडियन स्टेट्स' हा सुप्रसिध्द ग्रंथ......यांनी लिहिला?
(१)सरदार पटेल (२)व्ही.पी.मेनन
(३)कृष्ण मेनन (४)आर.सी.मजूमदार

प्र.४३-खालीलपैकी कोणाचा निर्देश 'फॉरवर्ड ब्लॉक' या पक्षाचे संस्थापक म्हणून करता येईल?
(१)खान अब्दुल गफार खान (२)सुभाषचंद्र बोस
(३)मोतीलाल नेहरू

प्र.४४-'कैसर-इ-हिंदी' ही पदवी प्रथम कोणत्या स्त्रीला देण्यात आली होती?
(१)विजयालक्ष्मी पंडित (२)पंडिता रमाबाई
(३)सरोजिनी नायडू (४)इंदिरा गांधी

प्र.४५-खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे?
(१)प्लासीची लढाई : बहादूरशहा
(२)लॉर्ड रिपन: स्थानिक स्वराज्य संस्था
(३)महात्मा गांधीर : होमरूल चळवळ
(४)डॉ.आंबेडकर : डिप्रेड क्लासेस मिशन सोसायटी ऑफ इंडिया

प्र.४६-सन १९१९ च्या कायद्याचा प्रमुख उद्देश.....हा होता.
(१)गव्हर्नर जनरलच्या अधिकारात वाढ
(२)स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संस्थात
(३)शिक्षण व्यवस्थेत सुधारणा
(४)जबाबदार शासन पध्दतीचा प्रारंभ

प्र.४७-'गुलामगिरी' हा ग्रंथ काणी लिहिला?
(१)डॉ.भीमराव आंबेडकर (२)महात्मा जोतीबा फुले
(३)गोपाळ गणेश आगरकर (४)महादेव गोविंद रानडे

प्र.४८-'डेक्कन सभेची' स्थापना कोणी केली?
(१)गोपाळ कृष्णा गोखले (२)गोपाळ गणेश आगरकर
(३)बाळगंगाधर टिळक (४)महादेव गोविंद रानड

प्र.४९-'मुरळी प्रतिबंधक चळवळ'खालीलपैकी कोणी सुरू केली?
(१)महात्मा जोतीबा फुले (२)विष्णुशास्त्री पंडित
(३)कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे (४)महर्षी धोंडो केशव कर्वे

प्र.५०-महात्मा जोतीबा फुल्यांच्या कोणत्या ग्रंथाचा 'विश्व कुटुंबाचा जाहीरनामा' म्हणून उल्लेख केला जातो?
(१)तृतीय रत्न (२)सार्वजनिक सत्यधर्म
(३)ब्राम्हणांचे कसब (४)शेतकऱ्याचा असूड

प्र.५१-निराश्रित महिला व मुली यांच्या शिक्षणासाठी व त्यांना राहण्यासाठी महर्षी कर्वे यांनी सन १८९९......या नावाची संस्था सुरू केली.
(१)अनाथ बालिकाश्रम (२)वनिता महाविद्यालय
(३)महिला आश्रम (४)महिला विद्यापीठ

प्र.५२-महात्मा जोतीबा फुले यांचा कॉंग्रेस नेतृत्वावर विश्वास नव्हता; कारण.......
(१)तिच्या नेत्यांनी महार, मांग व शेतकऱ्यांच्या समस्यांमध्ये रस घेतला नाही.
(२)या संघटनेने त्यांना योग्य तो मान दिला नाही.
(३)कॉंग्रेसचे ध्येयधोरण त्यांना मान्य नव्हते.
(४)या संघटनेत उच्चवर्गीय हिंदू, पारशी, आणि युरोपियन यांचाच भरणा होता.

प्र.५३-परस्परांशी संवाद साधण्याचे सर्वात प्रभावी माध्यम... हे आहे.
(१)हावभाव (२)दूरध्वनी (३)भाषा (४)चित्रपट

प्र.५४-वातावरणातील'ओझोन' वायूच्या थराचे प्रमाण खाली दिलेल्यांपैकी कोणत्या रासायनिक द्रव्यांमुळे घटते आहे?
(१)कार्बन-डाय-ऑक्साइड (२)सल्फर-डाय-ऑक्साइड
(३)नायट्रोजन ऑक्साइड (४)क्लोरो-फ्ल्युरो-कार्बन

प्र.५५-दिल्ली येथील 'वायुप्रदूषण' हे खाली दिलेल्यांपैकी कोणत्या एका प्रमुख कारणामुळे घडून येते?
(१)रासायनिक कारखाने (२)लोकसंख्येतील वाढ
(३)कापडगिरण्यांतील धूर
(४)स्वयंचलित वाहनांकडून सोडला जाणारा धूर

प्र.५६-खालीलपैकी कोणते आकारिक/नियतबध्द शास्त्र आहे?
(१)मानसशास्त्र (२)पदार्थ विज्ञान (३)समाजशास्त्र (४)तर्कशास्त्र

प्र.५७-'ऊर्जाग्राम'च्या संकल्पनेत......ही गोष्ट गृहित धरली आहे.
(१)घरगुती कामासाठी LPG वापरणे.
(२)महाऔष्णिक विद्युतनिर्मिती केंद्र निर्मा करणे.
(३)स्थानिक व पुनर्नवीकरणीय स्त्रोतांपासून ऊर्जा निर्मिती करणे.
(४)ऊर्जा बचत व उर्जाव्यवस्थापन करणे.

प्र.५८-दुसरी पंचवार्षिक योजना कोणत्या प्रतिमानावर (नमुन्यावर)आधारित आहे?
(१)प्र.पी. सी. महालनोबीस (२)प्रा. हॅरॉड. डोमर
(३)डॉ. अशोक. रूद्रा (४)प्रा. वकील व ब्रम्हानंद

प्र.५९-'पाश्चत्यीकरण' ही संज्ञा प्रथम......यांनी उपयोगात आणली.
(१)पंडित जवाहरलाल नेहरू (२)महात्मा गांधी
(३)एम.एन.श्रीनिवास (४)बंकिमचंद्र बोस

प्र.६०-खालीलपैकी कोणत्या वैज्ञानिक 'सापेक्षता सिध्दन्तात' प्रगती केली?
(१)डार्विन (२)फ्रॉइड (३)आइन्स्टाईन (४)न्यूटन

प्र.६१-शेतीसाठी वापरलेल्या आधुनिक तंत्रज्ञामुळे झालेला एक तोटा म्हणजे......
(१)उत्पादन परदेशी पाठविले जात आहे.
(२)शेती नसलेले शेतमजूर बेरोजगार होत आहेत.
(३)उत्पादन साठविण्यात अडचणी येत आहेत.
(४)मनुष्यबळ कमी पडत आहे.

प्र.६२-आधुनिक विज्ञानाचा प्रारंभ.....यांच्या वैज्ञानिक विचाराने झाला आहे.
(१)न्यूटन (२)गॅलिलिओ (३)कोपर्निकस (४)केपलर

प्र.६३-आधुनिक समाजातील परस्पर संबंध हे कराराधारित असल्यामुळे त्यातून.....जाणीव निर्माण होते.
(१)समानतेची (२)सुरक्षिततेची (३)फॅशनची (४)प्रतिष्ठेची

प्र.६४-भारतामध्ये 'आधुनिक विज्ञान' हे.....
(१)भारतीयांच्या आर्थिक व सामाजिक कृतीमुळे निर्माण झाले.
(२)पश्चिमेकडून मिळालेल्या विचारातून निर्माण झाले.
(३)लोकांच्या गरजेतून निर्माण झाले.
(४)भारतीयांच्या संशोधनातून निर्माण झाले.

प्र.६५-रासायनिक पदार्थांपेक्षा गॅमा-विकिरण प्रक्रियेने अन्न अधिक चांगल्या प्रकारे टिकविले जाते; याचे मुख्य कारण म्हणजे......
(१)गॅमा-विकिरण बिनविषारी आणि परिणामकारक आहेत.
(२)गॅमा-विकिरणांनी अन्नातील सूक्ष्म जंतुंची वाढ होत नाही.
(३)गॅमा-विकिरण अन्नातील कीटकांची अंडी व अळ्यांचा नाश करतात.
(४) गॅमा-विकिरण अन्नावर पोसणाऱ्या बुरशीची वाढ परिणामकारक रीतीने थांबवितात.

प्र.६६-.......च्या शोधामुळे आधुनिक वृत्तपत्र व्यवसायाचा पवाया घातला गेला.
(१)तारायंत्र (२)दूरध्वनी (३)रंगीत छपाई (४)लेसर छपाई

प्र.६७-तांब्याच्या खाणींसाठी प्रसिध्द असलेले'खेत्री' हे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे?
(१)मध्ये प्रदेश (२)उत्तर प्रदेश (३)गुजरात (४)राजस्थान

प्र.६८-घरातील सेप्टीक टॅंकमधील निस्सारित पाण्याचे शुध्दीकरण होण्याची प्रक्रिया खालील प्रकारे होते.....
(१)अॅरोबिक क्रियेने (२)अॅनारोबिक क्रियेने
(३)विरलीकरणाने (४)त्यात टाकलेल्या रसायनांमुळे

प्र.६९-खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणच्या वेळेनुसार भारतीय प्रमाणवेळ निश्चित केली जाते?
(१)मिर्झापूर (२)मिरज (३)मीरत (४)मेहसाणा

प्र.७०-प्रत्येकी एका किलोच्या चार वेगवेगळ्या धातूंच्या चौरस ठोकळ्यांचे पाण्यात वजन केल्यास.....
(१)सर्वात जास्त घटनेच्या ठोकळ्याचे वजन जास्त भरेल.
(२)सर्व ठोकळ्यांचे वजन सारखेच भरेल.
(३)सर्वात कमी घनतेच्या ठोकळ्याचे वजन जास्त भरेल.
(४)वरील सर्व विधाने चुकीची आहेत.

प्र.७१-'सर्व गुलाबांना काटे असतात' हे कशाचे उदाहरण आहे?
(१)साम्यानुमान (२)विगमन (३)केवल गणन (४)निरीक्षण

प्र.७२-अकराव्या वित्त आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते?
(१)के.सी.पंत (२)एन.डी.तिवारी(३)जी.के.मूपनार(४)ए.एम. खुस्रो

प्र.७३-'वनस्पतीची पैदास' या संकल्पनेचा भारतीय जनकाचे नाव......
(१)डॉ.पुष्करनाथ(२)डॉ.राधाकृष्णन(३)डॉ.जंबुनाथन(४) डॉ.बी.पी.पॉल

प्र.७४-डॉ. अलेक्स इन्कल्स यांच्या मते, उद्योगधंदे आणि तंत्रविज्ञानामुळे माणसे अधिक.....होतात.
(१)शिक्षित (२)एकाकी (३)आधुनिक (४)पुराणमतप्रिय

प्र.७५-नवव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये आर्थिक वगध्दीचा कोणता सरासरी वार्षिक दर दृष्टीसमोर ठेवला होता?
(१)८ टक्के (२)६.५ टक्के (३)५.५ टक्के (४)४ टक्के

प्र.७६-ग्रामीण भागातून लोकांचे शहरी भागात स्थलांतर होण्याचे....हे प्रमुख कारण आहे.
(१)शहरांचे आकर्षण (२)रोजगाराच्या संधी
(३)मनोरंजनाची केंद्रे (४)विकासाच्या संधी

प्र.७७-गणनाची साधी प्रक्रीया.....यावर आधारित असते.
(१)निरपवाद अनुभव (२)निरपवाद समान अनुभव
(३)अनुभवांतील भेद (४)संभाव्यता सिध्दान्त

प्र.७८-अभ्युपगमाचे प्रत्यंतर म्हणजे........
(१)व्यापक निश्चिती (२)अभ्युपगमाचे निष्कर्ष
(३)वस्तुस्थितीशी मो अभ्युपगम सहमत आहे का हे पडताळणे
(४)प्रयोगशाळेतील पडताळा

प्र.७९-गॅलिलिओ व न्यूटन यांनी.....ही संकल्पना मांडली.
(१)कारणाची उद्देशमूल्यक संकल्पना (२)कारणाची यांत्रिक संकल्पना
(३)कारणाची शास्त्रीय संकल्पना (४) कारणाची व्यावहारिक संकल्पना

प्र.८०-राष्ट्रीय विकास परिषदेचा सभासद नसणारी व्यक्ती कोण?
(१)राष्ट्रपती (२)पंतप्रधान
(३)नियोजन आयोगाचा सभासद (४)राज्याचा मुख्यमंत्री

प्र.८१-सादृश्यानुमानाचा युक्तीवाद....अधारलेला असतो.
(१)पूर्ण सादृश्यावर (२)अपूर्ण सादृश्यावर
(३)पूर्ण गधनेवर (४)अपूर्ण विगमनावर

प्र.८२-.....मुळे 'निरक्षणाचा अभाव' हा तर्कदोष उद्भवतो.
(अ)दुर्लक्ष करण्याचे अथवा घटना न पाहण्याने
(ब)इंद्रिय संवेदनांचा चुकीचा अर्थ लावल्याने
(१)फक्त (अ) बरोबर आहे. (२)फक्त (ब) चूक आहे.
(३)(अ) व (ब)दोन्ही बरोबर आहे. (४) (अ) व (ब)दोन्ही चूक आहे.

प्र.८३-'व्यापारी पतपत्र' कोण देते ?
(१)आयात करणारा (२)निर्यात करणारा
(३)भारत सरकार (४)रिझर्व्ह बॅंक ऑफ इंडिया

प्र.८४-जागतिक व्यापार देश 'सार्क' या संघटनेचा आरंभ कधी झाला.
(१)१९९१ (२)१९९३ (३)१९९७ (४)१९९५

प्र.८५-पुढीलपैकी कोणता देश 'सार्क' या संघटनेचा सभासद नाही?
(१)भारत (२)पाकिस्तान (३)सिंगापूर (४)नेपाळ

प्र.८६-पुढीलपैकी कोणत्या संघटनेचे 'तागतिक व्यापार सभासद' नाही?
(१)इ.इ.सी. (२)गॅट (३)फेरा (४)आय.एम.एफ

प्र.८७-भारतीय निर्यातविषयक मूल्यासंदर्भात खालीलपैकी कोणता वस्तूगट अधिक महत्वाचा आहे?
(१)हस्तकला वस्तू (२)तयार कपडे
(३)चामडे व चामडी वस्तू (४)अभियांत्रिकी वस्तू

प्र.८८-सन १९९४ पासून खालीलपैकी कोणत्या खात्यावर भारतीय'रूपया' हे मुक्त परिवर्तनीय चलन बनविले गेले?
(१)चालू खाते (२)भांडवली खाते
(३)चालू आणि भांडवली खाते (४)बचत खाते

प्र.८९-सहकारी बॅंकांची संरचना किती स्तरीय असते?
(१)एक (२)दोन (३)तीन (४)चार

प्र.९०-भारतात मध्यवर्ती बॅंकेची कार्ये पार पडण्याची जबाबदारी कोणत्या बॅंकेवर आहे?
(१)सेंट्रल बॅंक ऑफ इंडिया (२)स्टेट बॅंक ऑफ इंडिया
(३)रिझर्व्ह बॅंक ऑफ इंडिया (४)बॅंक ऑफ बडोदा

प्र.९१-विभागीय ग्रामीण बॅंका कोणासाठी कार्य करतात?
(१)ग्रामीण भागांतील दुर्बल घटक(२)फक्त लहान शेतकरी
(३)फक्त मोठे शेतकरी (४)फक्त ग्रामीण भागांती लघुउद्योग संस्था

प्र.९२-भारतातील सहा प्रमुख बॅंकांचे राष्ट्रीयीकरण कोणत्या वर्षी झाले?
(१)१९६९ (२)१९७४ (३)१९८० (४)१९९१

प्र.९३-नरसिंह समितीची महत्वाची शिफारस.....ही आहे.
(१)बॅंकिंग पध्दतीची कायक्षमता व परिणामकारकता वाढविणे.
(२)बॅंकिंग पध्दतीचे आधुनिकीकरण करणे.
(३)बॅंकिंग पध्दतीमध्ये अधिक स्पर्धात्मक निर्माण करणे.
(४)वरीलपैकी सर्व.

प्र.९४-राष्ट्रीय शेअर बाजाराच्या व्यापारी व्यवहाराची सुरूवात केव्हा झाली?
(१)१९९४ (२)१९९२ (३)१९९१ (४)१९८५

प्र.९५-सन २००४ मध्ये मंजूर करण्यात आलेल्या वित्त विधेयकानुसार आयकरमुक्त सुरूवात केव्हा झाली?
(१)रु. ३०,००० (२)रु.३५,००० (३)रु.४०,००० (४)रु.५०,०००

प्र.९६-संसदेच्या 'सार्वजनिक लेखा समीतीचे' कार्य म्हणजे....
(१)सार्वजनिक लेखा परीक्षण करणे.
(२)सार्वजनिक लेखांची सतर्कतापूर्वक देखरेख व तपासणी करणे.
(३)अहवाल सादर करणे.
(४)वरीलपैकी कोणतेही नाही.

प्र.९७-व्यावसाय कर.....कडून आकारला जातो.
(१)राज्यसरकार (२)नगरपालिका (३)केंद्र सरकार (४)पंचायतसमिती

प्र.९८-खालीलपैकी कोणत्या करांच आकारणी व वसुलीी केंद्र सरकार करते, परंतु त्याचे वाटप मात्र केंद्र व राज्य सरकारांमध्ये केले जाते?
(१)उत्पादन कर व प्राप्तीकर (२)उत्पादन व जकात
(३)जकात व महामंडळ कर. (४)महामंडळ कर व प्राप्तीकर

प्र.९९-सन २००० मध्ये भारताचे अदत्त परकीय कर्ज किती होते?
(१)९८.५अब्ज अमेरिकन डॉलर (२)५०.०अब्ज अमेरिकन डॉलर
(३)८०.०अब्ज अमेरिकन डॉलर (४)३०.५अब्ज अमेरिकन डॉलर

प्र.१००-सन १९९९ मध्ये नेमलेली राजा चेलय्या समिती.....या नावाने सुध्दा ओळखली जाते.
(१)कर सुधारणा समिती (२)आर्थिक सुधारणा समिती
(३)अप्रत्यक्ष सुधारणा समिती (४)प्रत्यक्ष सुधारणा समिती

वरील प्रश्नांची उत्तरे

उत्तर- (१) १ (२) २ (३) ४ ४) २ (५) ४ (६) २ (७) १ (८) २ (९) ३ (१०) १ (११) १ (१२) ३ (१३) २ (१४) ४ (१५) १ (१६) ३ (१७) २ (१८) २ (१९) २ (२०) ४ (२१) २ (२२) ३ (२३) २ (२४) ३ (२५) ३ (२६) ३ (२७) २ (२८) ३ (२९) २ (३०) २ (३१) २ (३२) २ (३३) १ (३४) ३ (३५) ३ (३६) ३ (३७) २ (३८) ३ (३९) २ (४०) २ (४१) ३ (४२) २ (४३) २ (४४) २ (४५) २ (४६) ४ (४७) २ (४८) ४ (४९) ३ (५०) २ (५१) १ (५२) १ (५३) ३ (५४) ४ (५५) ४ (५६) ४ (५७) ३ (५८) २ (५९) ३ (६०) ३ (६१) २ (६२) ३ (६३) २ (६४) २ (६५) २ (६६) १ (६७) ४ (६८) ३ (६९) १ (७०) १ (७१) ३ (७२) ४ (७३) ४ (७४) २ (७५) १ (७६) २ (७७) २ (७८) ३ (७९) २ (८०) १ (८१) ४ (८२) ३ (८३) ४ (८४) ४ (८५) ३ (८६) २ (८७) १ (८८) १ (८९) ३ (९०) ३ (९१) १ (९२) ३ (९३) ४ (९४) १ (९५) ४ (९६) २ (९७) १ (९८) १ (९९) १ (१००) १

रिक्षाचालकाची मुलगी कीर्तीची कमाल!

अडथळ्यांना पायरी बनवत मिळवले 'महसूल सहाय्यक' पद

नौकरी एक्सप्रेस
नाशिक /प्रतिनिधी/ वडील रिक्षाचालक, आई मिठाई दुकानातील कामगार, आणि त्यातच जन्मतः आलेले दिव्यांगत्व – अशा कठीण परिस्थितीतूनही कीर्ती शिर्के ही जिद्दी तरुणी महसूल सहाय्यकपदापर्यंत पोहोचली आहे.

तिचे यश केवळ कुटुंबासाठीच नाही तर अशा अनेक तरुणांसाठी प्रेरणादायक ठरणारे आहे, जे सामाजिक आणि आर्थिक अडचणींवर मात करून आपल्या स्वप्नांची पूर्तता करायचे ठरवतात.

कीर्तीचे बालपण जुने नाशिकमधील भाडेतत्त्वावरील घरात गेले. तीन बहिणींचे शिक्षण, घरखर्च सांभाळणे आणि वडिलांच्या अशक्त होत्या हातांमुळे वाढणारे आर्थिक संकट, हे सर्व तिला लहानपणापासूनच समजले. वडिलांचे रिक्षा व्यवसाय थकलेल्या शरीरामुळे थांबले, आणि आईचे तुटपुंजे वेतन घर चालविण्यास पुरेसे नव्हते. अशा परिस्थितीत, मोठ्या बहिणींचा विवाह, घरखर्च, आणि वाढती महागाई या सगळ्या ताणाखाली कीर्तीने कुटुंबासाठी आशेचा दीप बनून उभी राहिली.उजव्या हाताला जन्मजात दिव्यांगत्व असूनही तिने हार मानली नाही. एका योग महाविद्यालयात कारकून म्हणून नोकरी स्वीकारली आणि त्याचबरोबर अभ्यासाला चालना दिली. दिवसभर नोकरी करताना रात्री उशिरापर्यंत अभ्यास करणे, कठीण परिस्थितीला सामोरे जाणे, आणि स्वतःच्या मर्यादांना आव्हान देणे – ही तिची दिनचर्या होती. कोणतेही विशेष मार्गदर्शन किंवा अतिरिक्त शिकवणी न मिळाल्यासुद्धा कीर्तीने स्वतःवर विश्वास ठेवून प्रयत्न सुरू ठेवला.

सन २०२१ मधील राज्यसेवा परीक्षेत तिने यश मिळविले आणि सध्या ती शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग मंत्रालयात महसूल सहाय्यक पदावर कार्यरत आहे. या पदाच्या माध्यमातून केवळ तिचे कुटुंबच नाही तर संपूर्ण समाजही प्रेरणा घेत आहे. वयोवृद्ध आई-वडिलांचे औषधोपचार, घरखर्च, आणि कुटुंबाची जबाबदारी आता तिच्या खांद्यावर आहे. कीर्तीच्या कठोर परिश्रमामुळे कधीकाळी तिच्या दिव्यांगत्वामुळे चिंतेत असलेले आई-वडील आता तिच्या आधारस्तंभावर गर्व अनुभवतात.

कीर्तीच्या आयुष्यात पुढील वाटचालही मोठ्या उमेदवारांसाठी आदर्श ठरत आहे. महसूल सहाय्यकपद गवसणीनंतरही तिने अभ्यासाचा ठेप ठेवलाय. पुढील काही महिन्यांत उच्च पदावरील परीक्षेसाठी ती तयारी करत आहे. तिचा हेतू प्रशासकीय सेवेतील कारकीर्द आणखी उंचावणे आहे. लहानपणापासूनच आई-वडिलांना सुखाचे दिवस आणायचे हे स्वप्न आता साकार झाले आहे, मात्र ती पुढच्या आव्हानांसाठी देखील सज्ज आहे.

कीर्ती शिर्केची कहाणी दाखवते की परिस्थिती कितीही कठीण असली तरी चिकाटी, मेहनत आणि आत्मविश्वासाने प्रत्येक अडथळा पायरी बनू शकतो. तिच्या जीवनातील संघर्ष आणि यश अनेक तरुणांसाठी प्रेरणादायी संदेश ठरतो – कधीही हार मानू नका, प्रत्येक अडथळ्याला संधी समजून त्यावर मात करा.

– कीर्ती शिर्के,
महसूल सहाय्यक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग मंत्रालय, नाशिक

जगातील सर्वाधिक पान ८ वरून..

मालदीवचे प्रमाण क १३२% आहे.
Visual Capitalist+1
पर्यटनावर अवलंबून असल्यामुळे पर्यटनक्षेत्रात अचानक अडथळा आला तर अर्थव्यवस्थेवर मोठा फटका होतो, आणि कर्ज वाढते.
८.United States (अमेरिका)
अमेरिकेचे प्रमाण क १२५% आहे.
The Indian Express+1
जागतिक सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था असूनही, दीर्घकाळातील मोठ्या खर्च व राजकीय-वित्तीय कारणांनी त्याचा कर्जाचा ओझा वाढला आहे.
९. France (फ्रान्स)
फ्रान्सचे प्रमाण क ११६-११७% आहे.
Visual Capitalist+1
जास्त सामाजिक व आरोग्य खर्च, विकास व वाढ यातील असंतुलन ही कारणं आहेत.
१०. उरपरवर (कॅनडा)
कॅनडाचे प्रमाण क ११२-११३% आहे.
The Indian Express+1
हे देखील विकासशील खर्च व कर्ज वाढीच्या ट्रेंडमध्ये आलेले आहे.
एकूण जागतिक पार्श्वभूमी
२०२५ मध्ये सर्व देशांच्या सरकारी कर्जाची एकूण रक्कम सुमारे १११ ट्रिलियन आहे.
Visual Capitalist
हे जगाच्या ऋड्ढ च्या सुमारे क ९५% इतके आहे.
Visual Capitalist+1
International Monetary Fund (IMF) आणि इतर संस्थांच्या अंदाजानुसार, हा प्रवाह पुढील काही वर्षांत अधिक तीव्र होऊ शकतो आणि २०३०-पर्यंत अनेक अर्थव्यवस्थांमध्ये कर्ज / GDP हे १००% किंवा त्याहून अधिक होऊ शकते.
adda247+1
याचा अर्थ आणि धोके
ज्या देशांचे कर्ज / GDP प्रमाण खूप जास्त आहे, त्यांच्या आर्थिक वाढीवर आणि कर्जाची परतफेड करण्याच्या क्षमतेवर मोठा दबाव असतो. वाढत्या व्याजदरांनी व मंदीच्या वातावरणाने कर्जसेवा (debt servicing) खर्च वाढू शकतो – ज्यामुळे विकासप्रकल्प, सामाजिक खर्च व आरोग्य-शिक्षण यासाठी निधी कमी मिळू शकतो.

या देशांमध्ये भविष्यात वित्तीय संकटांचा धोका वाढतो: उदाहरणार्थ, कर्ज पुर्नसंरचना (debt restructuring) किंवा कर्जदार-देशांच्या बँकिंग-सिस्टमवर दबाव येऊ शकतो.तथापि, कर्ज जास्त = लगेच संकट असे सरळ निष्कर्ष देणे योग्य नाही – कारण देशाच्या आर्थिक संरचना, पैसा उभारण्याची क्षमता, कर्जाचा उपयोग कसा केला जातो हे खूप महत्त्वाचे आहे (उदा. सिंगापूरच्या प्रकल्प-उधारीचे स्वरूप).

जम्मू आणि काश्मीर गृह विभागाने पोलीस उपनिरीक्षक (सब-इन्स्पेक्टर) पदासाठी नवीन भरती

जम्मू आणि काश्मीर गृह विभागाने पोलीस उपनिरीक्षक (सब-इन्स्पेक्टर) पदासाठी नवीन भरती जाहीर केली आहे, जी पोलिस खात्यात करिअर सुरू करण्याची उत्तम संधी आहे.

ही भरती विशेषतः दूरसंचार क्षेत्रासाठी असून, उमेदवारांना अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात काम करण्याचा अनुभव मिळेल.

या भरतीसाठी अधिकृत अधिसूचना जम्मू आणि काश्मीर सेवा चयन मंडळाने (JKSSB) प्रसिद्ध केली आहे, त्यामुळे अर्ज करणार्या प्रत्येक उमेदवाराने अधिकृत वेबसाइटवरून सर्व तपशील नीट पाहणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

महत्त्वाचे तपशील – JKSSB Sub Inspector Recruitment 2025

-भरती बोर्ड: जम्मू आणि काश्मीर सेवा चयन मंडळ (JKSSB)
-पदाचे नाव: पोलीस उपनिरीक्षक (दूरसंचार)
-रिक्त पदांची संख्या: ८३
-पोस्ट कॅडर: जम्मू व काश्मीर (UT)

ऑनलाईल अर्ज व अधिक माहिती करीता jkssb.nic.in(https://jkssb.nic.in) **या संकेत स्थळास भेट.**

-अर्ज सुरू होण्याची दिनांक: १५ डिसेंबर २०२५
-अर्ज करण्याची अंतिम तारीख: १३ जानेवारी २०२६

पात्रता-अभियांत्रिकी बॅचलर डिग्री (किंवा समकक्ष)
वय: १८-२८ वर्षे; राखीव वर्गासाठी सवलत लागू
मासिक पगार: लेव्हल-6C (३५,७०० ते १,१३,१००)

भरती प्रक्रिया: लिखित परीक्षा, PST-PET (Physical Standard Physical Efficiency Test), मेडिकल चाचणी

उंची आवश्यकता: पुरुष – किमान ५'६३, महिला – किमान ५'२३

छाती मापदंड: पुरुष – ३२३ (फुगविल्यानंतर ३३.५३)

- पात्रता व पात्र शाखा -

उमेदवारांनी मान्यताप्राप्त विद्यापीठातून अभियांत्रिकी किंवा तंत्रज्ञान क्षेत्रातील किमान ४ वर्षांचा कोर्स पूर्ण केलेला असावा. पात्र शाखा पुढीलप्रमाणे आहेत:

-संगणक विज्ञान अभियांत्रिकी (CSE)
-इलेक्ट्रॉनिक्स आणि कम्युनिकेशन अभियांत्रिकी (ECE)
-दूरसंचार अभियांत्रिकी
-माहिती तंत्रज्ञान (IT)
- डेटा विज्ञान
-इलेक्ट्रिकल आणि इलेक्ट्रॉनिक्स अभियांत्रिकी
- मेकॅट्रॉनिक्स
-सायबर सुरक्षा
- कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) आणि मशीन लर्निंग

या शाखांतील उमेदवारांना तंत्रज्ञान क्षेत्रात पोलीस उपनिरीक्षक म्हणून काम करण्याची संधी मिळेल, ज्यामुळे त्यांनी प्राप्त केलेले शैक्षणिक ज्ञान प्रत्यक्ष कार्यात वापरू शकतात.

शारीरिक क्षमता आणि फिटनेस आवश्यकता: उमेदवारांची शारीरिक तयारी खूप महत्त्वाची आहे.

काही शारीरिक चाचण्यांची मापदंडे:
– १६०० मीटर धावणे – ६.५ मिनिटांत पूर्ण करणे
-२० पुश-अप्स
– १००० मीटर शर्यत
-१४.५ फूट शॉटपुट थ्रो

वय ३० वर्षांपर्यंत: ३०-४० वर्षे: या गटासाठी नियम थोडे वेगळे आहेत, त्यामुळे अधिकृत अधिसूचना तपासणे गरजेचे आहे.

शारीरिक चाचणी फक्त शारीरिक क्षमता तपासण्यासाठी नसून, पोलिस खात्यातील वास्तविक कामासाठी तयारी दर्शवते.

अर्ज प्रक्रिया-

१. jkssb.nic.in(https://jkssb.nic.in) अधिकृत वेबसाइटला भेट द्या.
२. "Sub Inspector Vacancy' टॅब निवडा.
३. 'ऑनलाइन अर्ज करा' लिंकवर क्लिक करा.
४. प्रथम नोंदणी करून मूलभूत तपशील भरा.
५. लॉगिन करून शैक्षणिक, वय, पत्ता इत्यादी माहिती भरा.
६. पासपोर्ट साइज फोटो व स्वाक्षरी योग्य प्रकारे अपलोड करा.
अस्पष्ट फोटो किंवा चुकीची स्वाक्षरी असलेले फॉर्म नाकारले जातील.
७. अर्ज शुल्क भरा आणि फॉर्म सबमिट करा.
८. अर्ज सबमिट केल्यानंतर प्रिंटआउट नक्की काढा.

फायदे-

-उच्च मासिक पगार आणि वेतनमान
-शासकीय नोकरीमुळे स्थिर करिअर आणि सामाजिक प्रतिष्ठा
-पोलिस खात्यात तंत्रज्ञान व दूरसंचार क्षेत्रात काम करण्याची संधी
-विविध प्रशिक्षण कार्यक्रमांमध्ये सहभागी होण्याची संधी

ही भरती विशेषतः त्या उमेदवारांसाठी आहे जे पोलिस खात्यात Sub-Inspector म्हणून करिअर सुरू करण्याची तयारी करत आहेत.

अर्ज करण्यापूर्वी सर्व पात्रता निकष, शारीरिक आवश्यकता व प्रक्रियेचा सखोल अभ्यास करणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

अधिकृत माहिती आणि अर्जासाठी, उमेदवारांनी JKSSB च्या अधिकृत वेबसाइटला नियमित भेट देणे गरजेचे आहे.

महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचा प्रश्न गंभीर

नौकरी एक्सप्रेस
पुणे /प्रतिनिधी/ महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचा प्रश्न गंभीर होत चालला आहे. सरकारकडून अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, विशेष मागासवर्गीय आणि इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य म्हणून सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना राबवली जाते, ज्याचा मूळ उद्देश विद्यार्थ्यांना शाळेत टिकवून ठेवणे, शिक्षणासाठी प्रोत्साहन देणे आणि त्यांच्या कुटुंबांवरील आर्थिक भार कमी करणे हा आहे. मात्र, गेल्या १८ वर्षांपासून शिष्यवृत्तीत कोणतीही वाढ झाली नाही.

सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना पाचवी ते सातवीच्या विद्यार्थिनींसाठी १२ जानेवारी १९९६ पासून सुरू करण्यात आली होती. नंतर २३ मे २००३ रोजी आठवी ते दहावीच्या विद्यार्थिनींचा समावेश योजनेत केला गेला. ९ फेब्रुवारी २००७ रोजी निर्णय घेण्यात आला की मुलींना दरमहा ६० रुपये तर मुलांना १०० रुपये शिष्यवृत्ती मिळेल. हा रकम हा त्या वेळेस कदाचित उपयुक्त होता, पण आजच्या महागाईच्या परिस्थितीत हा फारच कमी पडतो.

महागाई, शालेय साहित्याचे दर, गणवेश, पुस्तकं, वह्या, बॅग आणि इतर शैक्षणिक साधनसामग्रीच्या वाढत्या किमतींमुळे पालकांवर मोठा आर्थिक भार पडतो. शिष्यवृत्तीची ही जुनी रक्कम विद्यार्थ्यांसाठी फक्त कागदोपत्री सहाय्य आहे; प्रत्यक्षात ही रक्कम शैक्षणिक खर्चाचा अपुरासा भागही भरत नाही. यामुळे अनेक विद्यार्थी शिक्षणासाठी आवश्यक साहित्य खरेदी करताना आर्थिक ताण सहन करावा लागतो, काहीवेळा त्यांना त्यांच्या शैक्षणिक गरजांमध्ये तारेवरची कसरत करावी लागते.

सामाजिक न्याय विभागाने हा उपाय मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी केला आहे, पण रकमेतील वाढ न झाल्यामुळे मूळ उद्देश – शाळेत उपस्थित राहणे आणि शिक्षण घेणे – धोक्यात आला आहे. शिक्षण घेण्यासाठी आवश्यक असलेली साधने, गणवेश, आणि इतर खर्चासाठी पुरेशी आर्थिक मदत मिळत नसल्यामुळे विद्यार्थी कधीकधी शाळेत टिकणे सोपे नाही, आणि याचा थेट परिणाम त्यांच्या शैक्षणिक यशावर होतो.

या परिस्थितीत, सरकारने शिष्यवृत्ती रकमेची पुनर्मूल्यांकन करणे आणि महागाईचा विचार करून ती वाढवणे अत्यंत आवश्यक आहे. फक्त शाळेतील उपस्थितीची निकषावर आधारित शिष्यवृत्ती देण्याऐवजी, विद्यार्थ्यांच्या वास्तविक खर्चाचा विचार करून शिष्यवृत्तीची रक्कम अद्ययावत केली पाहिजे. तसे झाल्यास शैक्षणिक अडचणी कमी होतील, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा शाळेत टिकण्याचा दर वाढेल आणि शिक्षणासाठी त्यांना योग्य प्रोत्साहन मिळेल.

सारांश असा की, गेल्या १८ वर्षांत शिष्यवृत्तीमध्ये वाढ न झाल्यामुळे महागाईच्या काळात विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक खर्च करताना तारेवरची कसरत करावी लागते, आणि शाळेत टिकवून ठेवण्याचा सरकारचा उद्देश पुरा होत नाही. या समस्येवर त्वरित लक्ष देणे आवश्यक आहे, जेणेकरून शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्य विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचेल आणि त्यांच्या भविष्यासाठी सकारात्मक वातावरण तयार होईल.

श्री साई इन्स्टिट्यूटच्या संस्थाचालकांवर गुन्हा दाखल

नौकरी एक्सप्रेस
छत्रपती संभाजीनगर /प्रतिनिधी/ श्री साई इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट अँड रिसर्च सेंटरमध्ये मोठा परीक्षा घोळ समोर आला आहे. एमसीए प्रथम वर्षातील तब्बल १३३ विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या दिवशी हॉलतिकीट देण्यात आलेच नाही, त्यामुळे सर्व विद्यार्थी पहिल्या पेपरपासून वंचित राहिले. घटनेनंतर संतप्त विद्यार्थ्यांनी कॉलेज परिसरात आणि एमआयडीसी सिडको पोलिस ठाण्यात ठिय्या आंदोलन केले.

एमसीए विद्यार्थ्यांचा परीक्षा घोळ : हॉलतिकीट न मिळाल्याने १३३ विद्यार्थी परीक्षेबाहेर

या प्रकरणात विद्यार्थिनी साक्षी शेलार (वय २१) हिने दिलेल्या तक्रारीवरून कॉलेजचे चेअरमन विक्रांत जाधव, जे. के. जाधव, शिक्षक संघपाल कांबळे आणि लक्ष्मण गायकवाड यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

घटनेचा क्रम

-४ डिसेंबरला परीक्षा होती, परंतु विद्यार्थी केंद्रावर पोहोचल्यावर हॉलतिकीट दिलेले नाही, हे स्पष्ट झाले.

– वारंवार विचारणा करूनही कॉलेज प्रशासनाने समाधानकारक उत्तर दिले नाही.

– विद्यार्थ्यांना इतर कॉलेजमध्ये जाऊन हॉलतिकीट घ्या.असा दिशाभूल करणारा सल्लाही दिल्याचा आरोप आहे.

– फी स्वीकारूनही योग्य वेळेत प्रक्रिया न केल्याचा आरोप तक्रारीत नमूद.

पोलिसांकडे तक्रार प्रक्रियेतही अडथळे

विद्यार्थी मोठ्या संख्येने पोलिस ठाण्यात पोहोचले असताना प्रभारी निरीक्षक सुट्टीवर असल्याचे सांगण्यात आले.

उपनिरीक्षकही उशिरा आल्याने विद्यार्थ्यांना तक्रार नोंदण्यासाठी लांब प्रतीक्षा करावी लागली.

विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान

हॉलतिकीट न मिळाल्याने १३३ विद्यार्थ्यांचे संपूर्ण वर्ष धोक्यात आले आहे.

कॉलेज प्रशासनाने मात्र दोष विद्यापीठावर ढकलण्याचा प्रयत्न केला, असा विद्यार्थ्यांचा आरोप आहे.

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..
नौकरी एक्सप्रेस
नौकरी एक्सप्रेस घरपोच योजना
★ महाराष्ट्र शासन, केंद्र शासन, संरक्षण सेवा, विविध बँका, रेल्वे, महामंडळे, सैन्य भरती, नौदल, हवाई दल, भुदल, कोस्ट गार्ड, होम गार्ड, महाराष्ट्र पोलिस भरती, रेल्वे पोलिस भरती, केंद्रीय पोलिस भरती, एनडीए, विविध शासकिय निमशासकीय यासह एमपीएससी/युपीएससी प्रश्नपत्रिका संच, चालु घडामोडी, स्पर्धा परिक्षा शब्दकोडे, या सह मुलांच्या भविष्यासाठी उत्कृष्ट व खात्रीलायक माहिती देणारे महाराष्ट्राचे एकमेव वृत्तपत्र नौकरी एक्सप्रेस!
★ या वृत्तपत्राचा घरपोच अंक मिळविण्यासाठी वार्षिक वर्गणीदार व्हा. कार्यलयाच्या वतीने प्रत्येक सोमवारी अंक घरपोच पोस्टाने पाठविण्यात येईल.
नौकरी एक्सप्रेस वार्षिक वर्गणी दर – ७५०/– रूपये
सहामाहि वर्गणी – ४००/– रूपये
-: वर्गणीदारांनी आपली वर्गणी पाठविण्याचा पत्ता :-
नौकरी एक्सप्रेस मुख्य कार्यालय
प्लॉट नंबर- पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी,
एन ५ सिडको, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००३
किंवा
नौकरी एक्सप्रेस या नावाने बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या कोणत्याही शाखेतुन खाते क्रमांक 60122255284 या खात्यात भरणा करावी व सदरील भरणा केलेली पावती ई-मेल किंवा व्हॉट्सअॅप नंबर- 9421281078 यावर पाठवावी.
Email-naukriexpress.impact@gmail.com
www.naukriexpress.co.in

देशभरातील युवक-युवतींसाठी टेरिटोरियल आर्मीमध्ये मोठी भरती

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/ देशभरातील युवक-युवतींसाठी टेरिटोरियल आर्मीमध्ये मोठी भरती सुरू झाली आहे. एकूण १५२९ सोल्जर पदांसाठी अर्ज मागवण्यात आले

आहेत. या भरतीमध्ये पुरुष आणि महिला दोघांनाही संधी असून वयोमर्यादा १८ ते ४२ वर्षे आहे. अर्ज करण्याची प्रक्रिया पूर्णपणे ऑनलाइन आहे आणि उमेदवारांना अर्ज territorialarmy.in या अधिकृत वेबसाइटवर करावा लागेल. अर्ज करण्याची सुरुवात १५ नोव्हेंबर २०२५ पासून झाली असून अंतिम दिनांक १४ डिसेंबर २०२५ आहे.

पात्रता - सोल्जर (GD) या पदासाठी किमान १०वी पास असणे आवश्यक आहे, जिथे प्रत्येक विषयात किमान ३३% गुण आणि एकूण ४५% गुण आवश्यक आहेत.,**सोल्जर क्लर्क** :या पदासाठी किमान १२ वी पास असणे आवश्यक आहे, प्रत्येक विषयात किमान ५०% गुण आणि एकूण ६०% गुण असणे आवश्यक आहे.व **ट्रेड्समॅन** : या पदासाठी १० वी किंवा ८ वी पास उमेदवार अर्ज करू शकतात, प्रत्येक विषयात ३३% गुण असणे आवश्यक आहे.

लांबी, छाती आणि वजनाचे निकष

पुरुषः

किमान उंची: १६० से.मी.

छाती: ७७ ते ८२ से.मी.

महिलाः

किमान उंची: १५७ से.मी.

छाती: किमान ५ से.मी. विस्तार

ईशान्य आणि डोंगराळ भागातील उमेदवारांना उंचीमध्ये सवलत मिळेल. वजन वय आणि उंचीप्रमाणे असावे.

वय- किमान वय: १८ वर्षे,- कमाल वय: ४२ वर्षे,आरक्षणानुसार वयात सवलत लागू होईल.

निवड प्रक्रिया

टेरिटोरियल आर्मीमध्ये उमेदवारांची निवड बहुस्तरीय प्रक्रियेतून केली जाते:

१. ट्रेड टेस्ट
२. दस्तावेज तपासणी
३. फिजिकल फिटनेस टेस्ट
४. लेखी परीक्षा
५. मेडिकल परीक्षा
६. अंतिम मेरिट लिस्ट

अर्ज प्रक्रिया

उमेदवारांना अर्ज territorialarmy.in या अधिकृत वेबसाईटवर ऑनलाइन भरावा लागेल. अर्ज करताना सर्व आवश्यक कागदपत्रे तयार ठेवणे आवश्यक आहे.

आवश्यक कागदपत्रे:

जन्म प्रमाणपत्र, शैक्षणिक प्रमाणपत्रे, डोमिसाईल प्रमाणपत्र, जात प्रमाणपत्र, धर्म प्रमाणपत्र, कॅरेक्टर सर्टिफिकेट, विवाहित/अविवाहित प्रमाणपत्र, रिलेशनशिप प्रमाणपत्र (लागू असल्यास) सर्व मूळ कागदपत्रांच्या दोन झेरॉक्स प्रत

रिक्त जागा आणि युनिट्स

टेरिटोरियल आर्मीमध्ये विविध बटालियनमध्ये १५२९ रिक्त जागा आहेत. काही युनिट्स फक्त पुरुषांसाठी आहेत, तर काही युनिट्स पुरुष आणि महिला दोघांसाठी खुल्या आहेत. सर्वाधिक रिक्त जागा १६४, १६५, आणि १६६ बटालियनमध्ये आहेत. पुरुषांसाठी १०७, ११३, ११९, आणि १२१ बटालियनमध्ये भरती सुरू आहे.

वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न (FAQs)

प्रश्नः टेरिटोरियल आर्मी भरतीसाठी कोण पात्र आहेत?

उत्तर: १०वी पास (GD), १२वी पास (क्लर्क), तसेच ८वी/१०वी पास (ट्रेड्समॅन) उमेदवार अर्ज करू शकतात.

प्रश्नः अर्ज करण्याची शेवटची तारीख काय आहे?

उत्तर: ऑनलाइन अर्ज १४ डिसेंबर २०२५ पर्यंत स्वीकारले जातील.

प्रश्न: अर्ज कुठे करायचा?

उत्तर: अर्ज territorialarmy.in या अधिकृत वेबसाईटवर ऑनलाइन करावा लागेल.

ही भरती युवकांसाठी देशभरात रिटेलर किंवा क्लर्क, ट्रेड्समॅन आणि सोल्जर पदांवर करिअर करण्याची उत्कृष्ट संधी आहे. अर्ज करण्यापूर्वी उमेदवारांनी सर्व नियम व पात्रता निकष काळजीपूर्वक वाचणे आवश्यक आहे.

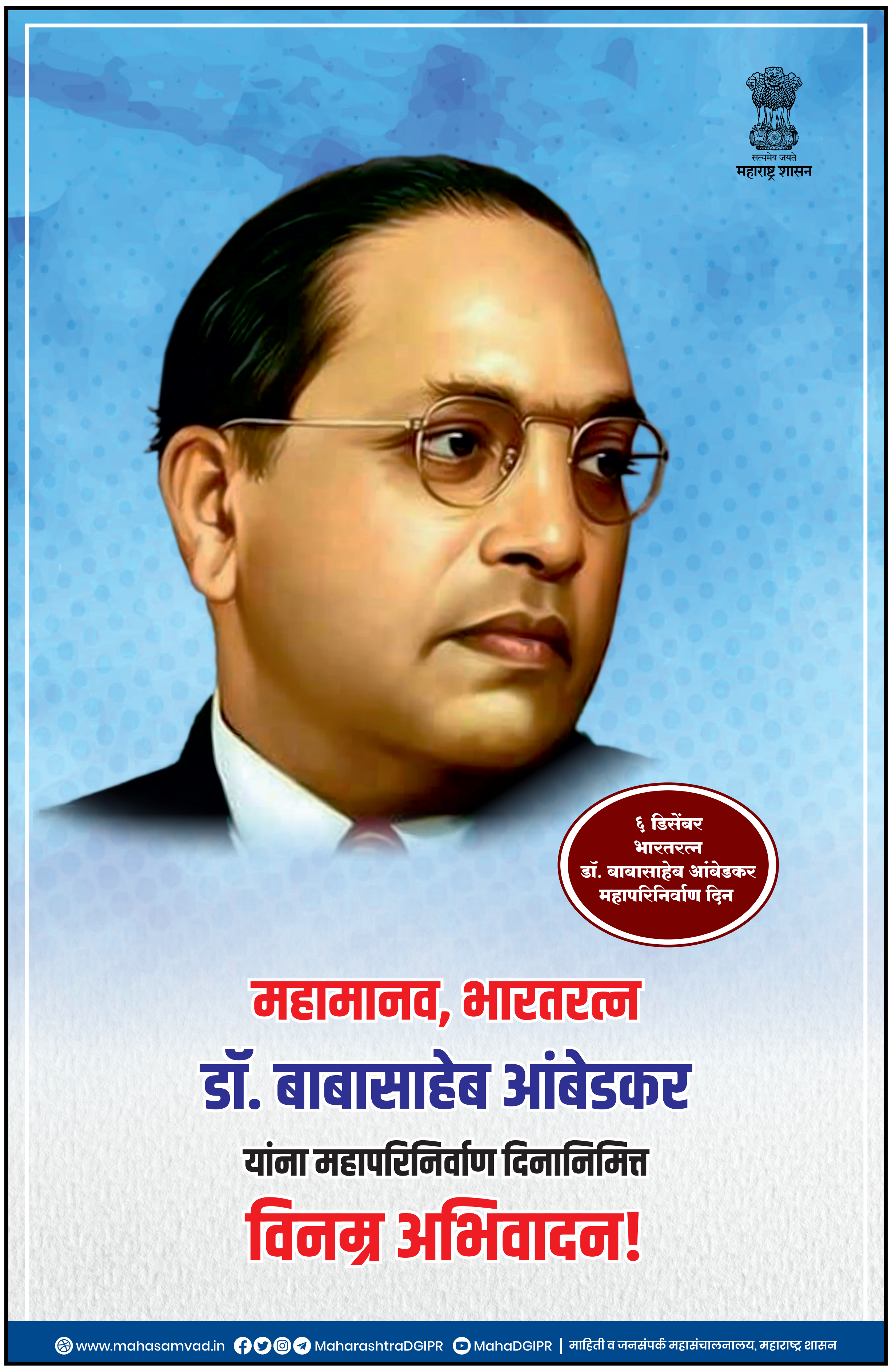

तरुणांना आधुनिक रिटेल सेक्टरमध्ये रोजगार मिळविण्याची संधी

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/भारतीय तरुणांसाठी Samsung ने एक महत्त्वाचा पुढाकार घेतला आहे. कंपनीने आपल्या प्रमुख "Samsung Digital Offline Skills Training' (दोस्त सेल्स) प्रोग्रामचा मोठा विस्तार जाहीर केला आहे. या उपक्रमांतर्गत तब्बल ९,४०० तरुणांना आधुनिक रिटेल क्षेत्रातील नोकऱ्यांसाठी प्रशिक्षण दिले जाणार आहे. हा प्रोग्राम विशेषतः वंचित समुदायातील तरुणांना लक्षात घेऊन तयार केला गेला असून, त्यांचा करिअर रिटेल क्षेत्रात यशस्वी होईल यासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केले जात आहेत.

उपक्रमाची पार्श्वभूमी:

'दोस्त सेल्स' प्रोग्रामची सुरुवात २०२१ मध्ये झाली होती. त्याचा उद्देश भारतातील जलद वाढणाऱ्या संघटित रिटेल क्षेत्रासाठी कुशल मनुष्यबळ तयार करणे हा होता. यामुळे तरुणांना आधुनिक रिटेल सेक्टरमध्ये रोजगार मिळविण्याची संधी वाढली आहे. आता सुरू झालेल्या 'दोस्त सेल्स ४.०' च्या माध्यमातून डर्रीपिस ने एडडउख (एश्रशलीींपळली डशर्लीी डझ्ळश्रश्री उेींपलळश्र ेष खपवळर) आणि ढडडउ (ढशश्रशलो डशर्लीी डझ्ळश्रश्री उेींपलळश्र) यांच्यासह कौशल्यविकास मोहिमेला अधिक बळ दिले आहे.

प्रशिक्षणाची रचना आणि फायदे:

-१२० तासांचे ऑनलाइन प्रशिक्षण: ESSCI आणि TSSC मधील प्रशिक्षकांमार्फत, ज्यामध्ये ग्राहक संवाद, विक्री प्रक्रिया, उत्पादन ज्ञान आणि स्टोअर ऑपरेशन्स यांचा समावेश आहे.

-६० तासांचे प्रत्यक्ष प्रशिक्षण: डर्रीपिस रिटेल सेल्स टीमकडून व्यवहारिक कौशल्ये शिकवली जातात.

-५ महिन्यांचे ऑन-द-जॉब ट्रेनिंग: डर्रीपिस रिटेल स्टोअर्समध्ये प्रशिक्षणार्थींना प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव दिला जातो आणि त्यांना मासिक वेतन मिळते.

प्रमाणपत्रः प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर सरकारमान्य NSQF प्रमाणपत्र मिळते, ज्यामुळे दीर्घकालीन करिअर संधी वाढतात.

Samsung **चे उद्दिष्टः**Samsung साऊथवेस्ट एशियाचे CSR आणि कॉर्पोरेट कम्युनिकेशन्स प्रमुख शुभम मुखर्जी यांनी सांगितले, सॅमसंग भारतीय तरुणांना देशाच्या विकासयात्रेत अर्थपूर्ण भूमिका बजावण्यासाठी सक्षम करण्यासाठी कटिबद्ध आहे. हा प्रोग्राम तरुणांमध्ये आधुनिक रिटेल क्षेत्रात आवश्यक आत्मविश्वास आणि व्यावहारिक कौशल्ये विकसित करतो.

ESSCI आणि TSSC चे मत:

ESSCI चे अध्यक्ष विनोद शर्मा: हा सहयोग भारतातील स्किलिंग इकोसिस्टमला बळकटी देतो आणि तरुणांना रोजगारासाठी मजबूत मार्ग उपलब्ध करून देतो.

TSSC चे सीईओ लेफ्टनंट जनरल के. एच. गवस (नि.): हा उपक्रम डिजिटल अर्थव्यवस्थेसाठी उच्च दर्जाचे रिटेल कौशल्य विकसित करणारा महत्त्वाचा टप्पा आहे, ज्यामुळे तरुणांचे व्यावसायिक भविष्य उज्ज्वल होते.

उपसंहार: Samsung च्या 'दोस्त सेल्स ४.०' उपक्रमामुळे केवळ तरुणांचे करिअर उन्नत होणार नाही, तर भारतातील रिटेल सेक्टरसाठी एक बळकट आणि कुशल मनुष्यबळ तयार होईल.

हा उपक्रम आधुनिक तंत्रज्ञान, व्यावहारिक प्रशिक्षण आणि व्यावसायिक कौशल्यांचा अद्वितीय संगम असून, भारतातील तरुणांना स्वावलंबी बनविण्याच्या दिशेने एक महत्त्वाचा पाऊल आहे.जर तुम्ही या उपक्रमाचा लाभ घेण्यास इच्छुक असाल तर जवळच्या Samsung प्रशिक्षण केंद्राशी संपर्क साधून अर्ज प्रक्रियेची माहिती मिळवू शकता.

बाळापूरच्या जि.प. शाळेचे विद्यार्थी बनले 'जिल्हा चॅम्पियन'; ISRO च्या निवड चाचणीत ५ जणांची यशस्वी निवड

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/बाळापूरच्या विद्यार्थ्यांनी आपले कौशल्य आणि मेहनत सिद्ध करून जिल्ह्यात मान वाढवला आहे. जि.प. शाळा हाता येथील इयत्ता सहावी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) विमान वारीच्या जिल्हास्तरीय निवड चाचणीत पाच विद्यार्थ्यांनी अभूतपूर्व यश मिळवले. या स्पर्धेत जिल्ह्यातील तीस विद्यार्थ्यांमध्ये हे पाच विद्यार्थी आपल्या शाळेचे आणि तालुक्याचे नाव उजळवण्यात यशस्वी झाले.

शाळेत विद्यार्थ्यांच्या या यशाचे औचित्य साधून विशेष सत्कार कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. महात्मा फुले स्मृतीदिनाच्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमाची सुरुवात महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या प्रतिमेचे पूजन आणि पुष्पहार अर्पण करून करण्यात आली. शाळा व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष रामेश्वर गजधाणे यांच्या अध्यक्षतेखाली हा सत्कार सोहळा पार पडला.

यशस्वी विद्यार्थ्यांची यादी पुढीलप्रमाणे आहे:

-गुंजन श्रीकृष्ण सुलताने
-अल्फिया फातेमा वहेदत शाह
-कृष्णा गजानन सुशीर
-अश्विन राजेश वानखडे
-पियूष देवानंद बाभूळकर

या सोहळ्यात माजी विद्यार्थी संघाचे अध्यक्ष दीपक गावंडे यांनी प्रत्येक यशस्वी विद्यार्थ्याला वैयक्तिकरित्या ५०० चे रोख बक्षीस देऊन त्यांच्या पुढील वाटचालीस प्रोत्साहन दिले. तसेच, दानापूर केंद्राचे केंद्रप्रमुख सुरेश खोडे यांनी विद्यार्थ्यांना १,०१ रुपयांचे शैक्षणिक साहित्य बक्षीस म्हणून प्रदान केले. यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये पुढील स्पर्धा आणि शिक्षणासाठी उत्साह वाढला आहे.

सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मेहनतीचे फळ म्हणून विमानाद्वारे खडठजच्या विविध ठिकाणी भेट देण्याची संधी मिळणार आहे. या भेटीदरम्यान त्यांना अंतराळ संशोधनाच्या विविध

प्रयोगशाळा, उपग्रह प्रक्षेपण केंद्र आणि ISRO च्या वैज्ञानिक कार्याची प्रत्यक्ष माहिती मिळणार आहे. या अनुभवामुळे विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडणार असून, त्यांना भविष्यात विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात करिअर करण्यासाठी प्रोत्साहन मिळणार आहे. सत्कार सोहळ्यात शाळा व्यवस्थापन समितीचे उपाध्यक्ष अमोल दामोदर, कोषाध्यक्ष किशोर दामोदर, माजी मुख्याध्यापक अन्सार खान, अंगणवाडी सेविका, मदतनीस, शाळेचे मुख्याध्यापक, शिक्षक वृंद आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. संपूर्ण कार्यक्रम उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडला आणि शाळेतील इतर विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी ठरला. बाळापूरच्या या यशामुळे स्थानिक समुदायात आणि शाळेत विद्यार्थी प्रेरित झाले असून, भविष्यात आणखी अनेक विज्ञान आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील स्पर्धांमध्ये सहभाग घेण्याची इच्छा निर्माण झाली आहे.

जगातील सर्वाधिक कर्जबाजारी देश

सर्वोच्च कर्जबाजारी देश

१. गरारप (जपान)

जपानची सार्वजनीन (सेींशीपाशपीं) कर्ज / GDP मध्ये प्रमाण क २३०% आहे.

World ranking sites+3
Visual Capitalist+3
The Indian Express+3

कर्जाची वास्तविक रक्कम सुमारे ९,८२६.५ अर्ब अशी आहे.

Visual Capitalist

कारणे: दीर्घकाळावरील आर्थिक मंदी, वृद्ध लोकसंख्या, सामाजिक व आरोग्य खर्च, तसेच वित्तीय उत्तेजक कार्यक्रमांचा जास्त वापर.

या कर्जबाजारी स्थितीमुळे जपानचे भविष्यातील विकास-उच्चार (growth) व आर्थिक सुदृढता यावर चिंता वाढली आहे.

२. Sudan (सूडान)

सुडानचे कर्ज / ऋळ्ज्ञ प्रमाण क २५२% आहे.

The Indian Express+2
The Indian Express+2

प्रमुख कारणे: गृहयुद्ध, राजकीय अस्थिरता, आर्थिक क्रियाशीलतेमध्ये मोठा तुटवडा आणि व्यवहारक्षमता कमी असणे. अशा प्रकारे चांगल्या आर्थिक वाढीचे वातावरण तयार होणे कठीण झाले आहे.

३. Singapore (सिंगापूर)

सिंगापूरचे कर्ज / ऋळ्ज्ञ प्रमाण क १७५-१७६% आहे.

Visual Capitalist+2
The Indian Express+2

परंतु येथे एक महत्त्वाची बाब: हे कर्ज मुख्यत्वे दीर्घकालीन गुंतवणुकीसाठी आहे - म्हणजे फक्त खर्च वाढविण्यासाठी नसून, भविष्यातील प्रकल्पांसाठी वापरलेली उधारी आहे.

त्यामुळे उधारी = समस्या हे समीकरण अशा प्रकारच्या देशांसाठी थेट लागू होणार नाही - पण जोखमी पाहता येतात.

४. Greece (ग्रीस)

ग्रीसचे कर्ज / GDP प्रमाण क १४२-१४७% आहे.

Visual Capitalist+1

२०१० च्या आर्थिक संकटानंतरही कर्जस्तर कमी झालेला नाही. खर्च आणि वाढ यातील तुटवडा व मग कर्ज वाढणे हे मुख्य कारणे आहेत.

५. Bahrain (बहरीन)

बहरीनचे कर्ज / GDP प्रमाण क १४१-१४३% आहे.

Visual Capitalist+1

तेलावर अवलंबित्व असल्याने तेलदर कमी पडल्यास अर्थव्यवस्थेवर दबाव येतो आणि त्यामुळे कर्ज वाढण्याची शक्यता वाढते.

६. Italy (इटली)

इटलीचे प्रमाण क १३६-१३७% आहे.

Visual Capitalist+1

युरोपातील एक मोठी अर्थव्यवस्था असून आर्थिक वाढ मंदावलेली आहे, त्याचा परिणाम म्हणजे कर्ज कमी होत नाही.

७. Maldives (मालदीव)

सविस्तर बातमी पान ७ वर...पहा

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक सुग्रीव सोपानराव मुंढे यांनी निरंकारजी प्रिंट अॅण्ड पब्लिकेशन, पी-३०/०/२,गुलमोहर कॉलनी,एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र), येथे छापून पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी, एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र) येथून प्रकाशित केले.
मुख्यकार्यालय-०२४०-२४७४८१३, संपादक-सुग्रीव सोपानराव मुंढे मो.९४२१२८१०७८ , RNI.No.MAH/MAR2010/34125
The Printer, Owner & Publisher **Sugriv Sopanrao Mundhe** Print at Nirankarji Print & Publication, P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003 (M.H.) Published at P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003. (**Editor - Sugriv Sopanrao Mundhe**) Office Ph. : 0240-2474813